

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
KIADJA: A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

A tót kalap.

Budapest, július 24.

(K.) Sajtója után a néppárt tiltakozott ellene, hogy része volna a tótság akciójában. Azon a két gyűlésen, melylyel a tótok idáig beszéltek magukról, nem is volt ott egy fia-Zichy sem. De senki, aki a hivatalos néppártból egy kicsit ismeretes volna. Sőt ezeket a tót népgyűléseket mindig lutheránus papok hívják össze s ez szinte demonstráció akar lenni, hogy a gyűlésekhez a néppártnak semmi köze. S mégis nehéz csak egy hivatalos szóra elhinni, hogy a tótok ez egyszer egészen a saját szakállukra dolgoznak. Nem igen szokásuk ez nekik. Ha nemzetiségi aspirációk mozgatnák őket, régi divat szerint, sőt tisztán józanságból is szövetkeztek volna a többi nemzetiséggel s legalább is az oláhokkal. Hiszen ahol az adminisztráció keretében most a tót nyelvnek akarnak jogokat követelni, könnyen kívánhatnának hasonló jogot a román nyelvnek is, nemkülönben szövetkezettek és középiskolákat is lehetne egy füst alatt tótnak és románoknak is sürgetni. A követelés így sokkal impozánsabb volna s a tótság a románsággal szövetkezve az országgyűlésben is különb tekintéllyel kérhetne helyet. Mégis a tótság elzárkózik és látszatra egészen egyedül fog akcióba. Már ez is gyanus jelenség és kétséget támaszt, hogy a népgyűlésekkel nemzetiségi célokat követne. A zsefűlű két egészen új programpontra csu-zott ezuttal a tótság követeléseiközé s felütné kelthet, hogy ezek az új pontok milyen elmentéses táborok arsenáljából vannak kölcsönözve. Az egyik a szocialistáktól (az általános választói jog), a másik a néppárttól, (az egyházi politikai törvények revíziója). Hogy került ez a két pont egy kalap alá, ha mindjárt tót

kalap alá is, ami jó nagy? Mit akar ez a jelenség elárulni? Vagy mit akar eltakarni? S végezetül meglepő az a különös találkozás is, hogy a tótság nyári munka idején s éppen akkor érzi bizseregni az akció-kedvét, mikor a néppárt is népgyűlésekkel vándorolja be az országot.

Nem csodálni való tehát, ha a hivatalos néppárt tiltakozása nem fojtotta el a szivekben fölébredt gyanút. Elvégre a néppárt multja nem zárja ki apodiktikusan a nemzetiségekkel való titkos szövetkezés föltevését. Az emberek még emlékeznek reá, hogy a néppárt elnöke kau-ciót tett le egy nemzetiségi újságról s ezt csak akkor vonta vissza, mikor az illető újság felháborította a nemzet vérére s már szégyen lett volna véle intímabb szövetkezésben találni. A parlamentben is csak ugy csinán tiltakozott a néppárt a nemzetiségi rokonszenv ellen. Ami pedig a tótság mostani akcióját illeti, a külső jelenségek leginkább mégis csak arra vallanak, hogy a néppárt áll mögötte. Hogy még Kálmán Károlyt vagy Lepsényit sem küldte el a népgyűlésekre, az a legprimitívebb elővigyázat is lehet. Hogy a népgyűléseket lutheránus papok hívják össze, az talán kettős célt is szolgál: elhárítja a gyanút a néppárttól és megnyeri a néppártnak a lutheránus tótokat is, akik különben talán nem vegyülnének a katolikusok akciójába. Hogy pedig a programpontra közt fölbukkant az általános szavazati jog követelése is: az meglehetősen ártatlan dolog s a néppártnak keveset árthat. Mert azzal ugyan a tótságot okos ember nem fogja vádolni, hogy a szocialistáktól hagyja magát dróton ráncigálni, mikor az általános választói jogot is követeli s egyébként ezt a követelést a függetlenségi párt már parlamentképessé tette. Ellenben az egyházi politikai törvények revíziójának köve-

lése olyan nyom, mely nem csalhat. Ezen a nyomon el lehet menni s meg lehet találni a titkos szövetséget, mert ezt más nem sürgeti Magyarországon, csak a néppárt. Egy csöpp ravaszággal elvégre a néppárt megte-hette, hogy hivatalosan távol tartotta ugyan magát az egész akciótól, de az elvtársait igenis elküldte, hogy a tótság dolgát szervez-zék. Azt gondolhatta, hogy azokat a névtelen elvtársakat ugy sem ismerik s ha esetleg még sem volnának egészen ismeretlenek, majd csak elfödi őket a — tót kalap.

S el is födné, ha az a bizonyos revízió-követelés még a legszelebb tót kalap alól is ki nem látszanék. Azt nem lehet félreis-merni s másokra is ráfogni, mint például az általános választói jog sürgetését. Az elárulja a titkot. S akkor már meg lehet érteni, miért csinálnak a tótok nemzetiségi akciót nemze-tiségek nélkül és miért hívnak össze revíziós népgyűléseket lutheránus papok. De meglehet érteni azt is, hogy honnan tudják egyszerre a tótok azt a határt is, ameddig az ilyen népgyűléseken menni szabad. Mert ezeken a gyűléseken csak lappangott a magyar állameszme ellen való gyűlölség, de nem tört ki s a hatóságnak nem volt oka a közbelépésre. Ebben már az a tapasztalás hatott mérséklően, amelyet csak a parlament-ben járatások szereztek meg. Ilyen körülmények közt aztán nem is igen fog hajlandóság mutatkozni, hogy a tótok agresszív mozgalmában valami félelmes dolgot lássanak. Nem félelmes az, csak álarcás s ennél-fogva némileg titokzatos. De ha egyszer az álarc leszáll róla, akkor hamarosan kiépül a meggyőződés, hogy a néppárt második vere-ségébe rohan. Mert ha azzal a szerencsétlen egyházi politikai programmal, amelynek négy esztendő alatt még csak egy formális hatá-

TÁRCA.

Rokoko-idyllek.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Pekár Gyula.

Egy abbé levele 1794-ből.

(Ez eddig kiadatlan maradt levél X. marquise nevére cím-zetten a coblenzi emigráns ud-varhoz volt intézve és szerzője ismeretlen.)

... Oh Madame, ne kérje tőlem többet a legutolsó áldozatok névsorát! Hűségesen beszámoltam önnek idáig azokról a dolgokról, amelyek Párisban történtek, de most elhagy az erőm... Annyi drága halál napról-napra elvitt egy-egy darabot lelkemből, — lassabban, de higgye meg, kinosabban halok én meg, mint azok, akik egy csapásra vérzenek el a guillotine alatt. Élőhalott vagyok már is... Mint gyóntató, tegnap kísértem ki utójára a vépadra, — de minek mondjam, kiket? Nincs erőm, hogy névsoruk papírra vetésével még egyszer meghaljak velük... Egy megrázkódtató szóban elmondhatok mindent: senki se él többé a mi drága trianoni társaságunkból... Ah, édes barátom, isten segítse önt át e nehéz pillanaton! Ne kérdezzen, — ne mondjon nevetek... mindenki meghalt, marquise, csak mi ketten maradtunk meg. Oly egyedül vagyunk most a boldogtalanságban, mint ahogy egykor, — most megvallhatom önnek — ugy éreztem, egyedül vagyok önnel a világon a boldogságban... Emlékszik-e arra a régesrég ábrándos fontainebleau-i délutánra? Körülöttünk édesen zengett a pásztorok gavotteja és titkos szerelmem mámorában meghalt akkor körülöttem minden, csak ön élt a világon énnekem, ön édes barát-

nóm! Most is halott körülöttünk minden, de most a legrettenetesebb gyászban maradtunk magunkra... Madame, tán utolsó levelem ez, ugy-e megbocsátja nekem e késő vallomást? Gyanakodva néznek már rám, s ha eddig hűségesen beszámoltam barátaink haláláról, egy legközelebbi levélben tán nem tudnám többé bejelenteni önnek, hogy hűséges abbéja is elvérzett a vépadon... Szerettem önt marquise egykor nagyon; bevallhatom ezt most, mert szívem immár megtisztult és megnyitott a nagyobb érzelmeknek: a mély emberi szenvedésnek.

Nem ösmerne ön rá többet Madame annak a fontainebleau-i délutánnak a mosolygó, esztelen abbéjára, ki oly bohón tudta dicsőíteni a nőket madrigáljaiban!... Oh hová lettek költői pásztorjátékaik? — hová ildomos gavottejaink, gyöngéd menüeteink?... Oh mondja marquise, hogyan hallhatott ki-igy egyszerre a földről az udvariasság? — Nem ösmerne ön rám többet, édes barátom! Fejemre nem kell többet hajpor, megöszültem egészen s arcom keserű barázdái közt nem teremhetne többet mosoly... A Versailles szellemes és szerelmes mosolya, — kihalt az a földről Madame örökre és a végképp elkor-morodott jövőendő századok soha végfojnak többet tudni, hogy egykor vigak és udvariasak is voltak az emberek. Vége mindennek, vége a világnak.

Önök igazán van marquise: bizonyára bűn-ösek vagyunk és szenvednünk kell! Nagyon megfélekedhettünk a jó Istenről, hogy ennyire észbe jutottunk neki! Hibás volt szegény boldogult királyunk, hibás volt mindenki... de vajjon igazán megérdemeltünk-e ekkora büntetést? Ki merne az isteni gondviseléssel vitára kelni? A mi véges földi eszünk tehetetlen áll meg erre a rettenes, véres fordulatra. Hogy miképp törhetet ki ez a forradalom? — hogy vesztethette el a nép ilyen hirtelen a királyság isteni intézménye iránt való tiszteletét?...

Madame, volna nekem erre az ön kérdésére feleletem s ebben az utolsó levelemben el kell mondanom önnek valamit. Ah édes barátom, kinek mondanám el másnak, ha nem önnek, kit, a mint az imént megvallám, egykor oly végtelenül szerettem?... Tudja meg ön marquise s ön által tán tudják meg a jövő századok is, hogy én tudom és saját szememmel láttam, hogy mint tört ki a forradalom s hogy micsoda kicsinyes babonán mult az, hogy a nép elvesztette a királyság isteni intézménye iránt való tiszteletét...

Oh ha tudná, mennyit könyörögtem én a hercegnőnek, hogy igyekeztem őt lebeszélni arról a végzetes pásztor ünnepélyről! Ön madame, ki többször meglátogatott bennünket, mialatt mint a hercegnő alamizsnása abban a gascognemélyi kastélyban időztem vele, — ön bizonyára emlékszik ennek a régi világból való grande damenak a hajlíthatatlan büszkeségére és királynői mivoltára. De hiszen egy Condé-leány hogy is lehetne más? Ha szerelemből le is ereszkedett annyira, hogy egy gascognei grófnak a hitvese legyen, azért sohse feledkezett meg arról, hogy fejedelmi vér csörgedezik ereiben s alkalom adtán, mint egy új Grande Mademoiselle még a királlyal is szembe tudott volna szállani jogaiért... Mióta a gróf meghalt, szerelmem alá rejtőzött fejedelmi hajlamai szűzi göggel támadtak fel benne, — hisz ön láthatta marquise, hogy valóságos szuverén udvartartást, egy egész kis Versailles-t tartott maga körül abban a messzefekvő gascognei kastélyban. Királynőként uralkodott az egész tartomány felett és be kell vallanom, hogy báj és fenség soha szebben senkiben nem egyesülhettek, mint ő benne... Kegyes és adakozó volt, minden fejedelmi erényekben bővelkedett, csak ott nem ösmert igrálmak, ahol királyi vére-nek méltóságáról volt szó. Ha annak a megvédéséről vála szó, a kegyetlenségig is elment szigo-

rozati javaslat benyújtásával sem mert érvényesülést keresni, csak a liberális lelkiismeretet zuditotta maga ellen, ezzel a titkos szövetkezésével már a nemzeti lelkiismeretet lázítja magára. S ez el fogja söpörni. Mert ha a gyűlésező tótokról föl lehetne tenni, hogy a magyar állameszme sérelme nélkül keresik a jogos érvényesülést, akkor talán annak idején meg lehetne bocsájtani a néppártnak, hogy velük szövetkezett. Az új kormányzati éra ugyanis a tótokat is szívesen fölszabadítja ama nyomás alól, amely valamikor magyarra és tóra egyaránt nehezedett. Egyaránt. De a tótok nem fognak ott megállani és nem fogják respektálni a magyar állameszmét s ezt a néppárt csak olyan jól látja, mint mi. Azért szövetkezik velük a suba alatt. Ez a könnyelműség pedig meg fogja magát bosszulni s végzetes a néppárt tévedése, ha akár Széll Kálmántól, akár a köréje seregülő magyarságtól ebben a tekintetben csak egy szikrányi gyöngeséget is remél.

Már most aztán egészen mindegy: mit rejt a tót kalap. Ha csakis a tótok elszigetelt mozgólódása buvik meg alatta, tán szót sem érdemelne. Majd csak megtanulnak a saját kárukon, hogy mert az újat nyújtotta nekik, még nem dobják ki a magyart házából. Ha ellenben a tótok akciója voltaképpen csak a néppárt titkos erőlködését leplezi, akkor ez a párt vajmi szomorú sorsnak néz elébe. Mert a nemzeti lelkiismeret nem lesz neki olyan irtalmas bírāja, mint a liberális lelkiismeret volt. Mindig félelmes a felháborított nemzet, de sohasem annyira, mint amikor olyan faktorra kell lecsapnia, mely az országnak egy percig sem volt hasznára s mégis szentségtelen kézzel merte gyökerében támadni. Már pedig a néppártnak könnyű az ő kicsi multjából meglátni, hogy idáig még ugyan semmit sem tett ezért a nemzetért, amivel valamikor esetleg igazolhatná, hogy mégis szövetkezni mert az ellenségeivel. Az utolsó veresége lesz ez a néppártnak; második és utolsó veresége, holott diadal még sohasem mosolygott rá. Ezt a jövőre maga is megláthatná, ha nem volna rövidlátó s ha látását nem venné el az a széles, ormótlan — tót kalap . . .

BELFÖLD.

A miniszterelnök Budapesten. Széll Kálmán miniszterelnök ma délután 2 órakor Budapestre érkezett. Este 7 órakor megfordult a szabadelvű klubban is. A miniszterelnök csak egy-két napig marad Budapesten, azután visszautazik Rátóra, ahol szakadatlanul ellátja az ügyeket.

Vörösmarty Béla programbeszède. Rövid távirati tudósításunk megemlékezett már Vörösmarty Béla igazságügyi államtitkárnak nyitrai beszédéről. A nagyszabású beszédnek politikai jelentőségénél fogva érdekessé tartjuk, hogy egyes főbb részeit utólag bővebben ismertessük.

Az államtitkár bevezetésképpen röviden megemlékezett a kormány általános politikai programjáról, azután áttért az igazságügyi politika feladatainak ismertetésére. Ezen a téren kettős feladat vár megoldásra. Az egyik organizatórius jellegű, s nemcsak az igazságszolgáltatási intézmények szükséges kiépítésére kell szorítkoznia, hanem ki kell terjeszkednie a társadalom erőteljes szervezésére és arra is, hogy ez a szervezet úgy az anyagi és gazdasági viszonyokra, mint a kulturális eredményekre nézve bizonyos fenntartó és konzerváló hatással legyen. A másik feladat inkább a mindennapi élet szükségleteihez való alkalmazkodásban áll.

Ami az első feladatot illeti, a *bűnvádi eljárás* életbeléptetése, amely már *jövő évi január elsején megtörténik és a polgári perrendtartás* megalkotása, amely kidolgozás alatt van, jelentékeny lépés lesz ebben az irányban. Ezeket a lépéseket a *büntető törvény* anyagi rendelkezéseinek *novellája és a polgári törvénykönyvnek* még hosszabb időt igénylő megalkotása fogják kiegészíteni.

A mindennapi élet szükségleteinek kielégítése dolgában a polgári perrendtartás megalkotása nagy haladást fog jelenteni, amennyiben a perek befizetését gyorsítani és alaposabb megvizsgálását fogja lehetővé tenni.

Az ingatlanok forgalma és az ingatlanokra vonatkozó jogok tekintetében nagy előny lesz az, ha a telekkönyvi és a tényleges állapotok konformitása megvalósul és az erre vonatkozó eljárás gyorsabb lesz, ha továbbá a telekkönyvek könnyebben hozzáférhetőek lesznek. Ennek a kérdésnek a megoldására nézve az első tanulmányok már folyamatban vannak.

Ezeket kívül előkészítés alatt van a *részletügy* létek szabályozása; tervben van az *elévülésnek* novellára uton való szabályozása, úgy hogy a kétséges jogigényekkel szemben védelmet nyújtson és a jogbátorságot és a forgalmat előmozdítsa. Tervben van továbbá a *végrehajtási törvénynek* olyan kiegészítése, amely a végrehajtási költségeket alig fedező végre-

hajtásokat korlátozni és ezáltal a szegényebb osztályok helyzetét könnyíteni fogja. Mindezek és még egyéb is, amikre rá mutathatnék, csak egy része az előtérben álló ama politikai feladatnak, amely hazánk megerősítésében, hatalmának fejlesztésében áll. E nagy feladat teljesítésére mindnyájunknak egyesülnünk kell.

Szót ezután az államtitkár a *kiegyezési kérdés* megoldásáról, lendületes szóp szavakkal emlékezett meg a felekezeti békéről, amelynek minden megzavarása az ország erejének csökkentésével jár. Végül kijelentette, hogy a kerület érdekeit szíven hordja és amennyiben az ország magasabb érdekeivel összeegyeztethetőek lesznek, mindenkor támogatni fogja.

Az államtitkár beszède rendkívül lelkesítő hatással volt a választók ezreire, akik hosszasan, viharosan éljeneztek Vörösmarty Bélát.

A választás minden bizonynyal egyhangú lesz.

A földmívelésügyi miniszter a rutének közt. Darányi Ignác ma indult el arra az útjára, amelynek az a célja, hogy megismerje az eddigi eredményeit a rutének felsegítésére indított nagyszabású akciójának és bizonyára az is, hogy az államférfiúnak élesen látó szemével megnézzze azt is, mik a legsürgősebb tennivalók ezután. Bizonyára sok öröme lesz a földmívelésügyi miniszternek a nagy máj eddigi szép sikereiben és utjának tapasztalásai bizonyára hasznosan fognak gyümölcsözni, a folytatásában ennek az akciónak, amely a földmívelésügyi miniszter számos alkotása közt a legnemesebbek a leghasznosabbak, a legszebbek egyike. A miniszter utiprogramjáról a következő tudósítást kaptuk:

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter ma délután indult havasi útjára. A miniszter éjjel 1 óra után érkezik a beregmezei Zánka állomásra, ahol a vasuti kocsiiban meghal, onnan holnap reggel lóháton indul a *Kesonyica* havasra a „Nedeczey-lak”-hoz, ahol az 1. számú szűzgyűlőt megtékint. 489 darab az állam által importált borzderes üszön kívül egynehány ezer a havason legelő marhát és juhut lesz alkalom megtékinteni. A délioldalt folyamán ugyancsak lóháton a *Plaj* havasra indul s utközből megtékint a 2. számú állami szűzgyűlőt. Délután 3 órakor a miniszter a régi *Kálczy-uton* a *Hrapica Jama* havasra lovalog, ahol a 3. számú szűzgyűlőt megtékint. Az éjjelt a miniszter a havason tölti. Szerdán reggel lóháton folytatja útját az 1700. méter magas *Stoj* havas tetejére, onnét a már Máramaros megyében fekvő *Ivolava* havasra, onnan pedig, de már nem lóháton, hanem szánon, a báró *Schönberg Donald Rika* nevezetű vadászlakhoz. Délután utját kocsi folytatja, estelel Máramaros- és Bereg megye határára ér, ahol a földmívelésügyi minisztérium tartalék munkásserege által 1898-99 ben készített 6 kilométer hosszú utszakot bejárja, mely ut építése által lehetségessé lett téve a közvetlen közlekedés Máramaros és Berg megyék közt. Utazásának harmadik éjjelét *Szolván* fogja tölteni a miniszter a vasuti ko-

rában. Ez indokolhatta csupán a *gascognei canaille*l, vagy amint most nevezik magukat, a *gascognei néppel* szemben tanúsított viselkedést.

Marquise, nehéz napok voltak azok. Párisból napról-napra nyugtalanítóbb hírek érkezének hozzánk s a föld népe, mely éhenhalt körülöttünk, de eddig alattvalói alázattal, bizonyos nemes ildomosággal visel, Isten büntetését, most egyszerre felvetette a fejét. Az ember nem tudta, honnan, — tán a föld alul másztak elő e szennyes emberi férgek: egyszerre ezerekre menő csoportokba verődtek össze és kiéhezett mivoltukban síralmasak, de fenyegetők is voltak e félmeztelen koldusok. Egy marseillei dalt énekelve sáskahadként lepték el a tájat, megfélemlítették a kastély alatti város polgármesterét s aztán egy napon audienciára jöttek a hercegnőhöz. Tiszteletlen hangon enni kértek s képzelve Madamé! „emberi jogokat” követeltek . . . Borzasztó látvány volt ez a esőselék a fenséges parkban. A hercegnő elsápadt dühében, — egymaga lovalgól ostarálva kergette le a canaille palotája lépcsőjéről . . . Az éhes parasztok morogtak, de megdöbbenve hátráltak. Hát! Istennek nem történt semmi baj . . . A hercegnő azonban csak hogy bele nem betegedett indulatába. Alig tudtam megnyugtani őt. Börtönre akarta volna vetetni, gályarabságra küldetni valamennyit, nem azért, hogy enni kértek, hanem azért, mert palotája lépcsőjére felmerészkedtek — „De fenség!” mondtam „bocsásson meg nekik, hisz éhen halnak!” — „Monsieur l'Abbé” felelt a hercegnő felugorva kerevetéről, — „nem értem őnt! Elfelelte volna már a francia nép, hogy azért a mi népünk, hogy érettség meghaljon.” — „Fenség életével játszik . . .” A hercegnő indulatosan kacagott fel. „Majd megmutatom én a canailleknak, hogy mi egy királyi hercegnő! Nem, Monsieur l'Abbé, ön téved, ezem ágában sincs a holnaputáni pásztorjátékok elhalasztani! Ha a nép éhes is, azért tisztelettel tartozik azok iránt, akiket Isten fejedelméül rendelt” —

Madame elképzelheti kétségbeesésemet. Mikor láttam, hogy semmire se megyek a fenséges

asszonyval s a lénán mosolygó udvaroncokkal se tudom elérteni a helyzet komolyságát, mást gondoltam. Feszüllettel kezembem egymagam lementem az ostromállapot rémületével küzdő városba. A felkelő szennyes sereg egyre növekvő ezrei ott tanyáztak a falak alatti sikon. Iszonyodva láttam, hogy fegyverben állanak már mindannyian. A vezérekkel akartam beszélni. Egynehány óriási termetű paraszt latorhoz vezettek. Ünneplés hangon szólítottam meg őket. „Nem féltek Isten haragjától?” mondtam „hogy ugy felbosszantottátok a fenséges asszonyt?” Gnyakacajjal vegyes dacos morgás volt a felelet. Ez azonban nem hozott ki a sodromból. Megmagyaráztam nekik, hogy a hercegnő nagyon haragszik rájuk, s addig nem fog segíteni rájuk, amíg bocsánatért nem esdének s vissza nem térnek tűzhelyeikhez . . . Valóságos prédikációt tartottam nekik az Isten s az Istenről rendelt királyok iránti kötelességtelről. Beszéltem nekik, fenyegettem őket s végül már majdnem könyörgésre fogtam adogot.

— Enni! enni! — dörgé a canaille, — mit beszélsz te nekünk Abbé a királyról, mikor éhesek vagyunk?!

— Emberek! — kiáltam megdöbbenve, — hát végre esetek vesztettétek? Hát képesek lennétek egy királyi hercegnő személyét illetni?!

Különös moraj huzódott átál a félmeztelen, szennyes tömegen. A parasztok konokul hajtották le a fejüket.

— Mindenkit leölünk, — dörmögtek végre a vezérek, még téged is Abbé — érted?

— A fenséges asszonyt is?

— Azt nem . . . Hozzá nem nyulunk. Félünk tőle —

— Féltek tőle? . . .

— Hogy ne félünk?! *Hisz kék vére van!*

... *Elle a le sang bleu* —

— Kék vére van, — kék! üvölté a tömeg körülöttem szinte rémületen, — nem lehet azt ontani, mert pokolvar marad utána a kézen — Marquise, ön bizonyára hallott a parasztok

e csudálatos gyermekes babonájáról. Mint a vízbe fuló a szalmaszálhoz, kaptam e mentő gondolat után.

— Hát rettegjétek is attól a kék vértől! kiáltam s titkolódzó szavakkal még rémesebbre emeltem bennük a babona erejét. Egész megnyugodva tértem vissza a táborból a kastélyba. Meg voltam győződve, hogy akármilyen történik is, a hercegnőnek nem lesz bántódása.

Minden pillanatban vártuk a felkelők ellen jövő királyi csapatok érkezését. De bár harmadnap se jöttek meg, bár mind fenyegetőbb hírek keringtek a canaille garázdálkodásáról: a hercegnő hajthatatlan maradt az országos éhínség közepette a legnagyobb fényvel tartotta meg a kitűzött pásztor-ünnepét.

... Ah Madame, nem írom én le önnek ez ünnepély meszeszerű pompáját. Éreztek a közelgő vihart a légből, de a hercegnő bosszualló, fenséges jövedve előtt nem mertünk nyugtalanok lenni. *Theagenes és Charikleia*-t játszották, azt a bájos pásztorjátékok, melyben, emlékszik-e marquise, boldogabb időkben mi is szerepeltünk egykor. . . A palota lépcsőzetén legfelül trónszerű emelvényen ült a hercegnő, *tabouret*-ken köröskörül udvarhölgyei helyezkedtek el rang szerint s a csupa selyem, csupa csipke lovakok mögöttük állottak. Maga a park tündéres látványt nyújtott s pászitján mithológiai bájjal jelentek meg a pásztorok és nimfák. De mind e fény nem tudta velünk a veszedelmet feledtetni. A déli lakoma alatt ágyuszózt és puskalövést hallottunk és pedig fenyegető közelből. Esdekelve kértem a hercegnőt még egyszer, hagyja abba az ünnepélyt, de ő csak megvető göggel nézett végig rajtam trónjáról . . .

Émlékszik marquise arra a búbajos részre, mikor a pásztor s a pásztor nő végre szerelmesen egymásra találunk? Ah édes barátom, borzasztó pillanat volt az! Egyszerre menydörgő ágyulövés dördült el s a szin hátterül szolgáló parkfal rengeve omlott össze. A támadt rés puskaporfüstjéből üvöltve rohantak elő s lepték el a pászitot a canaille félmeztelen, vérszomjas szörnyetei

csiban. Csütörtökön reggel a *Hársfalvi fürdőt*, meg a *Szolyván* létesítendő *Erzsebetligetét* tekinti meg. Dél felé a miniszter Szolyvát kocsin elhagyja s délután *Munkácsra* érkezik, ahonnan még ugyanaznap este Budapestre érkezik.

Cáfolat a fumei kérdésben. Volt már módunkban megcáfolni azokat a kombinációkat, amelyeket egyes lapok *Valentiscs* Antal fumei polgármesternek a miniszterelnöknel való tiszteletéhez fűztek. Most a *Magyar Távirati Iroda* a következő félhivatalos cáfolatot teszi közzé:

Az a híresztelés, mintha a kormányának jelenleg szándékában volna a fumei kérdés végleges rendezését napirendre tűzni, a mi értesülésünk szerint nem felel meg a tényeknek, és egészen téves dolog ilyen kombinációt fűzni ahhoz, hogy *Valentiscs* polgármester a minap Széll Kálmán miniszterelnöknel tisztelettel. Épp oly valószínű, hogy gróf Szapáry László kormányzó állásától megválnék vagy felsőbb helyről leletették volna.

Az osztrák kormány kiküldöttével Budapestben. Az osztrák kereskedelmi és vasuti minisztériumok kiküldöttjei, kiknek megérkezésétől már említést tettünk, a múlt hét folyamán a központi statisztikai hivatal budapesti kirendeltségeit szemlélték meg, melyek a Magyar Államvasutak nyugoti és dunaparti tehérpályaudvarán, továbbá a kézbesítő postahivatalnál és a Dunagőzhajózási Társaság főigénykéségénél vannak felállítva. A nyugati pályaudvaron és a Dunagőzhajózási Társaság főigénykéségénél főleg a gyűjtőrakományokra vonatkozó adatszolgáltatás, a dunaparti tehérpályaudvaron pedig az ottani átrakodási forgalom lebonyolítása keltett bennük különös érdeklődést. A kiküldötteket láthatólag meglepte az adatszolgáltatás ócsiszert és praktikus berendezése s a statisztikai hivatal által létesített szervezetet, mely az adatok pontosságának teljes biztosítása mellett a forgalom zavartalan menetét is biztosítja, a saját adatgyűjtésük ellenőrzése céljából szintén felhasználni szándékoznak. Ma délelőtt a m. kir. fővárnak adatgyűjtési szolgálatát tekintették meg a kiküldöttek s ezzel a tanulmányozásokat Budapestben be is fejezték. Ezen a héten s a következőn figyelemreméltóbb fogalmi alakulatokat feltüntető vidéki állomásokat (mint Fiumét, Orsovát stb.) fogják tanulmányozni az osztrák kiküldöttek; így holnap a statisztikai hivatal igazgatójának és több tisztviselőjének vezetésével Fiuméba utaznak, hogy a statisztikai hivatal ottani kirendeltségének szervezetével ismerkedjenek meg. Ezeknek a helyszíni tanulmányoknak befejeztével Budapestben beható tanácskozáskor kezdődnek meg a két ország áruforgalmának statisztikai számbavételére vonatkozólag, amely tanácskozáson, az eddigi tapasztalatok után ítélve, előreláthatólag eredményük lesz, hogy már a jövő január hó 1-től kezdve a Magyarország és Ausztria között való áruforgalom statisztikája kölcsönös közreműködéssel fog összeállítani.

A magyar-osztrák mandátum. A magyar-osztrák kerületi párt vasárnap *Telegdy József* beszéde után *Fassie Tódor* belenyelési ügyvédet jelölte, aki küldöttség utján meghivatván, programbeszédet mondott.

Ott, ahol az imént selymes pásztorok és nimfák ildomos versekben dicsérték a szerelmet, ott a palota lépcsőjén alatt ezernyi tömegben tolongott a lázongó esőselék. De az egyre növekvő ordítás dacára a hercegnő még mindig szoborzerű mozdulatlanul állt bársonyszékében. Ösmertem megsemmisítő pillantását; nem félt b... Csak parancsoló mozdulattal tartotta vissza a mögöje menekült, halálra ijedt társaságot.

— Kenyeret! kenyeret! — A kaszák megvillantak a tömeg felett.

Ugy hatott e rivalgás a fenséges asszonyra, mint egy kihívó csatakiáltás. Most jött el az ő pillanatja. A visszatartott harag kéjes reszketésével kelt fel és egyenesedett ki a lázadó előtt egész amazoni mivoltában. Volt valami hősies nemesen szikár alakjában. Es hangja nem reszketett, mikor megszólalt:

— Hogy mertek ide jönni? Mit dicsékedtek itt előttem éhségetekkel? —

Még eddig egyik se merte a márvány lépcsőkre tenni a lábát. Most azonban a vezér szava belefut a fenyegető riadalomba. Férelőlték őt s vagy kétségbe ember egy szempillantás alatt fentemert a terrazon a hercegnő trónja előtt. Kérges kezek szájaival vadul kaptak fejébe s már-már a fenséges testet érintették, midőn egyszerre egy rémült kiáltás hangzott fel a tömegből:

— Jaj a két vér! Vigyázzatok a két vérré! A hercegnő meg se mozdult, még jobban kiegyenesedett és mintha megvadult kutyákat akart volna rendre tanítani, boszusan kiáltott rájuk:

— Vigyázzatok, *canaille!*

És Madame, azok a megvadult kutyák csakugyan meghunyászkodtak a fenséges asszony tekintete alatt. Nem hittem a szememnek: hát egy ily gyermekes babona csakugyan megmenthetne egy királyságot? A marcona lázadóknak félelemmel térdeltek le, fetrengtek előtte s csak védőleg tartották fel karjaikat. Ijesztő csend állott be egy pillanatra. A fenséges asszony visszafordult az uri társaság felé s megvető mosolyal mutatott a tömegre:

Nagy elismeréssel szölt a Széll-kormányról. A magyarság és románság között békét akar és igyekszik az egyetértést tartóssá tenni. *Bartók* Kálmán pártelnök táviratilag bejelentette *Kupa* visszalépését; így *Fassie* megválasztása előreláthatólag egyhangú lesz.

A felső-őri választás. Ma volt a választás a felső-őri kerületben, amely *Radó* Kálmán halálával maradt képviselő nélkül. Egyhangulag gróf *Erdődy* Gyulát, a szabadelvű párt jelöltjét választották meg.

Gróf *Erdődy* Gyulának több mint ezer választó élén *Nagy Jenő* választási elnök a gróf vörösvári kastélyában kézbesítette a mandátumot. Gróf *Erdődy* gyönyörű kastélyának terraszán fogadta a lekesülten éljenző választók tömegét, meghatott hangon mondta köszönetet a kerület bizalmáért. Folytonos éljenzés közt jelentette ki, hogy *Széll* Kálmán pártjához tartozik s az ő politikai irányának értelmében kíván a haza és a kerület érdekében fáradozni. Gróf *Erdődy* ma levelet intézett báró *Podmaniczky* Frigyeshez és bejelentette, hogy az országos szabadelvű pártkörbe lép. *Reiszig* Ede főispán és *Károlyi* Antal alispán lelkes táviratokkal üdvözölték *Felső-Őr* új képviselőjét.

Német hang a kiegyezésről. A berlini *Börsen-Courir* legújabbabban érkezett száma cikkét közli a Magyarország és Ausztria közt létrejött kiegyezésről, amelyet a következő kommentárral kísér:

A két állam között a kiegyezés tulajdonképpen létre sem jött, mert az osztrák birodalmi tanács többsége nem járult hozzá. Azonban ezt csakis alaki hibának gondolja, tartalmában azt a hibát látja, hogy hiányzik belőle a teljes paritás és nincs meg benne a becsületes béke, mert a két államnak nincs szándékában a kiegyezés lejárta után ismét megkötöni a vámszövetséget. Abban a harcban, amelyet a két kormány egymással vívott, a magyar kormány a kiegyezés tartalmából nem engedett semmit; amit a kötés formájában koncedált, jelentőség nélkül való. Azonban, mondja a német újság, még megoldásra vár a *kvóta* kérdése. A junktimot elejtették, amit az osztrák nép *Badeninek* köszönhet, aki dilettánsmódra intézte a kiegyezés ügyeit. A döntés ebben a dologban a királyra vár, ha a parlamenti bizottságok nem tudnak megegyezni. De a király ezt nem szivesen teszi. Maguk a magyarok is hajlandók volnának a *kvóta* valamelyes emelésére, de ez az osztrákoknak kevés. Azonban, a mint a dolgok most állanak, *Ausztriának* új családásra kell elkészülnie. A magyar nép sohasem mulasztotta el az alkalmat, hogy érdekeit érvényre juttassa. S ki veheti rossz néven, hogy a magyar Ausztria gyöngéségből hasznot akar húzni? A jövő fejlődésre gondolva, az osztrákok azt a hibát követik el, hogy még mindig a megkötött kiegyezésen keseregnek, a helyett, hogy készüljenek a *harcra*, amely 1904-ben kitérőre fog jutni. *Magyarországban* meggondolással és céltudatosan tárgyalják a dolgokat, amennyiben minden eshetőséget számba vesznek. Az osztrákok nem jutnak ki az elméleti vitatkozásból, azonban a népek életében nem elég bebizonyítani az igazságot, hanem érteni kell megvédéséhez is.

— Hát félték még a csőcseléktől? Hisz csak eszébe kell juttatni a *canaille*kat, hogy kik vagynak! —

Diadalmas kiáltás hangzott fel a társaságból. Az urak vérszemet kaptak. Egy fiatal vicomte, ki talán épp a leggyávábban bujt volt el a hercegnő szoknyája mögé, most hirtelen kérdő hősieséggel rántott kardot és lépett elő. Egy bamba arcú öreg paraszt, ki szinte istenfélő bámulattal nézett fel a fenséges asszonyra, térdelt ott: ebbe a védtelen emberbe markolatig döfte bele a kardját. Oly hirtelen történt a dolog, hogy a tömeg észre se vette s csak akkor pillantott fel, mikor a vicomte visszarántotta szalonygilyökjébe és egy véletlen, de végzetes mozdulattal megmarcolta a fenséges asszony vállát. Nem tudom, nagy volt-e seb vagy tán csak inkább a kard lapja szennyezte be annyira a ruhát, de egyszerre piros vér öntötte el a hercegnő nyakát és keblét...

Marquise, ezt akartam önnek elmondani: ebben a pillanatban tört ki a francia forradalom. Mikor a parasztek mint egy hihetetlen istenesudáját látták, hogy nem kék, hanem közönséges piros vér buzgyan ki a hercegnő sebéből, — mikor tudatára ébredtek annak, hogy babonás félelemmel vezették őket félre, egyszerre tigrisekként ugrottak talpra.

— Nincs kék vére! Nincs többé királyság! Piros a vére! Csak olyan ember, — csak olyan *canaille*, mint mi vagyunk! Halál rá! —

Pillanat alatt vérfürdőben gázolt a feltóduló hőszült csőcselék. Nem maradt ott élve senki. Égett a kastély... Hogy én hogy menekültem meg onnan, ma sem tudom. Csak arra emlékszem, hogy egy rettenetes dal harsogta túl a haldoklók hörgését. Ah, marquise, sokszor hallottam azóta ezt a dalt, de soha se hatott az úgy rám, mint akkor először, mikor a nép végre megtudta, hogy a királyoknak is csak piros a vérük s oly rettenetes diadallal éneklé:

„Allons enfants de la patrie...”

Petőfi emléke.

Budapest, július 24.

A Petőfi-ünnepségek előkészítésén nap nap után nagy buzgósággal munkálkodnak az irodalmi és más hazafias társulatok. A Petőfi-társaság tagjai ma értekezletet tartottak *Bartók* Lajos elnöklete alatt. Az értekezleten megjelentek az elnökön kívül *Ábrányi* Emil, *Szana* Tamás, *Endrődi* Sándor, *Incze*dy László és még többen.

Bartók elnök bejelentette, hogy *Jókai Apoteozisát* nagy lelkesedéssel fogadták és a Társasághoz egyre érkezőnek levelek példányokért. A társaság a meghívásokat a hatóságokhoz elküldötte, viszont a Társasághoz is érkeznek meghívások a nagyobb városokból az ünnepségre. Majdnem minden nagyobb város ünnepet rendez a Petőfi-ház javára. A kolozsvári *Othlon* írói kör 50 forintot küldött a Petőfi-ház alapjára és a VIII-ik kerületi 48-as polgári kör 100 forinttal lépett az alapítók közé. A gyűjtést a Petőfi-ház javára megszervezte megkezdtek. A Kisfaludy-Társaság nem küld az elnök bejelentése szerint a segesvári ünnepre képviselőt, mert *Gyulay* Pálnak, Petőfi sógorának a családot kell képviselnie az ünnepen.

Az ünnepélyen résztvevőket Segesvárra szombaton délután négy óra 55 perckor induló különvonat viszi és a vonat csak Nagyváradon és Kolozsvárott áll meg; Nagyváradon éjjel 10 óra 22 perckor, Kolozsvárott 2 óra 36 perckor, Segesvárra érkezik 6 óra 51 perckor reggel. Visszafelé a vonat indul az ünnep napján este 7 órakor és Budapestre érkezik reggel 8 óra 45 perckor.

Bulyovszky Lilla urnó Gmundenből a következő levelet intézte *Bartók* Lajoshoz, a Társaság alelnökéhez:

Tisztelt alelnök ur!

Mint Petőfi egyik legőszintébb tisztelője s mint az úgynevezett márciusi ifjak egyikének, Petőfi egyik barátjának, *Bulyovszky* Gyulának özvegye, lelkem sugallatát követve, a Petőfi halálának ötvenéves megünnepléséből ki nem maradhatok.

Első gondolatom az volt, hogy innen a távolból Segesvárra az emlékre koszorút küldjek. Ebben megállított nemcsak az, hogy itt tisztességes koszorút, mely nagy rendeltetésének csak némileg is megfelelő, kötni nem tudnak, de az a meggyőződés is, hogy az emlék az enyém nélkül is, bizonyosan száz és száz koszorúval lesz e fájdalmasan nagy napon betemetve.

En, mint biztosan tudni méltóztatik, 1894-ben kétszáz forintot alapítottam a Petőfi-Társaságnál.

A július 30-iki ünnepély emlékére ezen az összegre kiegészíttem 1000, azaz egezer forintra és ezental, mindig március 15-ikén fizetem az egész ezer forint után a kamatot addig, míg a tőkét befizetem. Teszem ezt azon föltétellel, hogy ezen *Bulyovszky* Lilla szünnévű nő alapítványa néven kezelendő ezer forintnyi egész összegnek kamataiból, minden harmadik évben pályadíj tűzessék ki a viszonylag legjobb, szavaltásra alkalmas, lehetőleg hazafias irányú költeményre. Határozottan kikötöm, hogy a díj minden harmadik évben föltétlenül kiadassék a viszonylagosan legjobb műnek, eltekintve attól, van-e annak, vagy nincs önálló irodalmi bece.

Alapítványomat határozottan e föltételhez azért kötöm, mert egyáltalában nem akarok úgy járni, mint a Magyar Akadémiával és a Kisfaludy-Társasággal férjem halála után tett alapítványokkal.

Ezeknél is kikötöttem eredetiben a viszonylagosan legjobb mű föltétlen jutalmazását; kétszóval nevezett társaságoknak ez irányú folytonos zaklatására, fájdalom, én is belegeztem, hogy abszolút becsü pályamű hiányában a díj többször fölértetve, csakis abszolút becsü pályaműnek adassék ki, akkori egész összegében. Így a pályadíj, célokkal ellenkezőleg, a helyett, hogy az ifjú törekvő írők buzdítására s valószínűleg szegény kezdők támogatására szolgálna, rendszeren sem buzdítást, sem anyagi segélyt nem igénylő ismert írónak jut.

Ezt egyáltalán nem akarván, alapítványomat csakis arra az esetre teszem, ha a tisztelt társaság fennebbi föltételmet elfogadja és ez iránt engem pár sorban biztosítani fog. Az ügyet és ma:amat szíveskedéssel ajánlva maradok őszinte tisztelője Gmunden, július 22. *Bulyovszky* Lilla.

(A budapesti ünnep.)

A budapesti Petőfi-ünnep programja a következő:

Július 30.

Délelőtt 11 órakor.

1. *Dalegyesületi megnyitó.* Székesfővárosi egyesített dalárdák, *Bellovits* Imre orsz. karnagy vezetése alatt.
2. *Ünnepi megnyitó beszéd.* Tartja *Halmos* János polgármester.
3. *Szózat.* Tartja *Jókai* Mór.
4. *Petőfi.* *Endrődi* Sándor költeménye.
5. *Beszéd.* Tartja *Rákosi* Jenő az Országos Nemzeti Szövetség nevében.
6. *Egy gondolat bánt engemet.* *Petőfi* költeménye. Előadja egy egyetemi polgár.

7. Záró karének. Himnusz.

8. Koszoruk letétele a Petőfi-szoborra.

Délután 4 órától.

Egyes bejelentett testületek, egyesületek stb. ünnepes kivonulása egymásutáni sorrendben a Petőfi-szoborhoz beszédekkel, szavatelékekkel és koszoruk letételével.

6 órakor a posta- és táviró-aláírtak daloskőre énekel vonul el a szobor előtt, stb.

(A segesvári ünnep programja.)

Az ünnepély első része a fejéregyházi csata-téren, a másik része a Petőfi-szobornál a Várban folyik le.

A felvonulás a várba 10 órakor lesz.

Dél előtt.

1. Kolozsvári dalegyetlet nyitánya.

2. Honvédszerekek közreműködése.

3. Jókai Apotheozisa. Szavalja E. Kovács Gyula.

4. Bartha Miklós ünnepi beszéde.

5. Ábrányi Emil elszavalja Petőfi Sándor című költeményét.

6. Bársny Istvántól: Kép a forradalomból. Beszéd.

7. Rákosi Viktortól: Petőfi halála. Beszéd.

8. Endrődi Sándortól: Petőfi. Költemény. Szavalja: Somló Sándor.

9. Szász Gerőtől: A csatamezőn. Költemény.

10. Dalegyesületek eléneklia a Petőfi dalai c. éneket.

11. Küldöttségek elvonulása, koszoruk letétele.

Délután.

4 órakor banquet után felvonulás a várba a szoborhoz.

5 órakor Jókai: Petőfi halála. Rhapsódia. Elmondja Bartók Lajos, aki egyttal leteszi a Társaság koszoruját is.

Végül Illés Bálint az öreg honvédek nevében költeményt szaval és koszorut helyez a szoborra.

A Petőfi-Társaságot a budapesti ünnepen képviselik: Jókai Mór, idős Ábrányi Kornél, Neugebauer László; Segesváron: Bartók Lajos, Endrődi Sándor, Bartha Miklós, György Aladár, Ábrányi Emil, László Mihály, E. Kovács Gyula, Szász Gerő, Ferenczy Zoltán, Rákosi Viktor, Bársny István és Pósa Lajos.

Végül az ülés elhatározta, hogy Mezőberénybe, hol Petőfi utolsó napjait töltötte, Abafi-Aigner Lajost küldi ki, aki egyttal koszorut tesz le a Petőfi-Társaság nevében; Nagybányára és Koltóra gróf Teleki Gézá, Nagykőrösi Incedy Lászlót, Pécsre Várady Antalt, Selmecbányára és Vihnyére Bodnár Zsigmondot küldte ki a Petőfi-Társaság tagjai.

A Petőfi-Társaság tagjai szerdán délután négy órakor tartják legközelebbi ülésüket.

Petőfi halálának félszázados évfordulóját kegyelettel üli meg a magyar színművészet is. Julius 29-én és 30-án minden szintársulat diszeldadást rendez, melyen hazafias darabokat adnak elő és elszavalják Jókainak az alkalomra írt Apotheozisát. Minden szintársulat beküldi az országos színeszgyesülethez a diszeldadás színlapját, épügy mint a Jókai jubileuma alkalmából. A színlapokat a Petőfi-ereklie muzeum könyvtárában fogják elhelyezni. Pesti Ibász Lajos társulata most szünetel s így csak augusztus 1-én tartja meg az előadást Szentesen s Jókai Apotheozisán kívül képeket mutat be a forradalom idejéből és előadatja a Hadak útját.

A Petőfi-ház küldöttségeinek összegyűjtésére már az ősszel a legszélesebb körű akció indult meg. Az országos daláregyesület az ősz folyamán a fővárosi összes daloskőrök részvételével a Vigadó nagytermében nagyszabású dalünnepélyt rendez, amelyen kizárólag Petőfinének megzenésített költeményei kerülnek előadásra. A daláregyesület az ünnep védnökének Wlassics Gyula közoktatásügyi minisztert kéri föl, aki a Petőfi-ház megvalósításának lelkes pártfogója.

A Magyar Iparművészeti Társulat bejelentette a Petőfi-Társaság elnökségének, hogy a segesvári Petőfi-ünnep Györgyi Kálmán fogja képviselni s hogy a szoborra koszorút küld.

A 48-as és függetlenségi kör által a segesvári küldöttsége beválasztott tagok: dr. Molnár Jenő, Kovács Gyula, dr. Sveighofer Ferenc, Kardhordó Árpád, Fényffy Kálmán, Legelje Imre, Mezei Péter, Blonder Lajos, Fehér Károly, Lovag Tichl Ferenc, dr. Vig Viktor és a kör szolgálja a Kossuth-zászlóval és koszorúval.

Székelyudvarhely, július 24.

A székelyek négy különvonaton mennek a segesvári ünnepre, azonban a vonatokat a bizottság bérlí, mivel az államvasutak ingyen vonatot nem adhatnak, csupán önköltségen engedélyezi a miniszter. S mert Hegedűs miniszter nem tehetett szíve szerint, egy vonatnak a bérösszegét megküldötte a rendező bizottságnak. A többi költséget a székely pénztintézetek vállalták el.

Szeged, július 24.

A városi tanács mai ülésében elhatározta, hogy a segesvári Petőfi-ünnep Szeged városát küldöttséggel képviselteti, a melynek tagjai Zombory Antal tanácsnok, Lázár György és Polczner Jenő Szeged országgyűlési képviselői és Reizner János muzeumi

igazgató lesznek. A küldöttség Szeged város részéről a Petőfi-emlékre koszorút fog helyezni.

Nagyvárad, július 24.

Nagyszalonta a Petőfi-ünnepélyen küldöttségileg vesz részt Csorvássy István ügyvéd vezetésével. 29-ikén a szalonai templomban engedtelő szent miseáldozatot tartanak az elesettekért. Bölöny József intendáns Ugrán a református pap lakott, a hol Petőfi megszállott volt, emléktáblával jelölteti meg. A leleplezési ünnepet a szintársulat tagjai énekelni és szavalni fognak.

Szolnok, július 24.

Szolnokvármegye törvényhatósága háromtagú küldöttséggel képviselteti magát a segesvári ünnepet; Mocsáry Géza, Mihályi István és dr. Kele József törvényhatósági bizottsági tagok utaznak az ünnepre. A Petőfi-házra való gyűjtés megindítása dolgában a vármegye legközelebbi közgyűlésén határoznak.

KÜLFÖLD.

A belgrádi merénylet.

Budapest, július 24.

Ha pontosak egy ma érkezett belgrádi táviratunk adatai, akkor most már bizonyos, hogy a belgrádi tömeges elfogatásoknak indító oka nem éppen Knezevics merénylete, mint inkább Milán főhadparancsnoknak az az égvégya, hogy egyszer s mindenkorra végezzen a radikális párttal. Azt mondja a távirat, hogy Petrovics pénzügyminiszter alkudozásba lépett Milán megbízásából a fogságban tartott radikális vezérekkel. Oszlássák fel a pártjukat s hagyják el Szerbiát, akkor semmi bántódásuk sem lesz. Ez az exkirály ajánlata. Ha ellenben nem fogadják el ezt a kombinációt, akkor a törvényszék elé kerülnek. Ez az exkirály fenyegetése.

Már most európai észszel nehéz fölérni, hogy mit jelentsen ez az alternatíva. Vagy bűnös Pasics és Tausanovics, akkor ám ítélje el a törvényszék. Vagy nem bűnös: akkor miért oszlássák fel a pártot s miért hagyják el Szerbiát? S végre minő sértés a szerb igazságszolgáltatásra nézve az, hogy a főhadparancsnok fenyegetésül használja a törvényszéket. Hát aki a törvényszék elé kerül, az már egészen bizonyosan bűnös? Hát nem tűnhetik ki esetleg az ártatlansága? Hát remegni kell a szerb igazságszolgáltatástól?

Szomorú állapot az, ha egy volt király ilyen bizonyítványt ad a saját művéről, mint amilyen sok tekintetben a szerb igazságügyi pragmatika. Még szomorubb azonban, hogy egy politikai párt egy alkotmányos királyságban ki lehet téve annak, hogy politikai tendenciái miatt, amelyek nem sértik a honi törvényt, mérszárszékre kerülhet. Nekünk ugyan éppen semmi okunk sincs arra, hogy védelmezzük vagy pártfogásunkba vegyük a szerb radikálisokat. De minden politikai érzésünk, igazságszeretetünk, emberiségi érzetünk fellázad annak láttára, hogy Milán az ő hosszú párisi tanulmányai alkalmával csak éppen a Dreyfus-ügyet vette követendő példa gyanánt s azt akarja újra eljátszani egy egész párttal, lenn a minden lehetetlenségre alkalmas Balkánon.

Belgrád, július 24.

Petrovics Vukasin pénzügyminiszter Milán főparancsnok megbízásából fölkereste börtönében Pasics és Tausanovics radikális-párti vezéreket, s azt a kijelentést tette előttük, hogy ha egy manifestumot bocsájtanak ki, melyben kijelentik, hogy a szerbiai radikális pártot végleg feloszlatják, s ők, a vezérek elhagyják Szerbiát, abban az esetben szabadon bocsájtanak.

Pasics és Tausanovics visszautasították Petrovics Vukasin ajánlatát s kijelentették, hogy ők a bíróságtól várnak igazságot. Egyéb kegyet vagy menekülési módot nem fogadnak el.

Belgrád, július 24.

Bademlics Riszta rendőrfőnök, aki a merénylet és az állítólagos özszeesküvés vizsgálatainak vezető-sével volt megbízva, számos „eredeti levelet” és „titkos jegyzéket” terjesztett a rögtönítélő bíróság elé, melyeket az elfogott merénylőnél és a fogoly radikálisoknál találtak volna. E levelek és jegyzékek alapján történtek a tömeges elfogatások, mert hir szerint, a radikális vezéreket súlyosan kompromittáló dolgokat tartalmaznak.

A fogva levő radikálisok egy némelyikének tudomására jutott elfogatásának oka s eleve tiltakoztak, hogy ők egy esetleges merénylet vagy özszeesküvés tárgyában bárkivel is leveleztek volna.

— Ha léteznek ilyen levelek, jegyzékek, vagy okmányok — szólott az egyik radikális vezér — úgy azok hamisítványok. Értjük, hogy miért csinálták ezeket a szerb bordereaukat. Szerb Dreyfusok kellenek áldozatul. De ez ellen tiltakozni fognak.

Belgrád, július 24.

Gruics Száva volt pétervári követ ideérkezett. Gruics senkit sem fogad. Georgevics községi orvost a vizsgálóbíró ártatlannak találta és szabadlábra bocsátotta.

Zimony, július 24.

Milicevics, a szerb király titkára és Vidákovics Száva egy zimonyi kávéházban foglaltak tegnap helyet, hogy az ottan tartózkodó szerbiai emigránsokat kikémleljék. A kávéházban egybegyűlt szerbek felismerték Milicevics titkárát és Vidákovics kémét és inzultálni akarták őket, ha rögtön el nem hagyják a helyiséget és a várost. Hasonló bánásmódban részesültek a többi belgrádi kémek, akik Zimonyba jöttek át.

Ujvidék, július 24.

Délmagyarországot tömegesen lepik el a szerbiai és montenegrói emigránsok, sokan családstul, gyermekestül, akiket Milán szigorú menekülésre készítetett. A menekült emigránsok különösen a szerb lakta városokat és falvakat keresik fel és segítséget, támogatást kérnek, mert amint mondják, ők Milán, illetőleg Nikita fejedelem áldozatai.

A Zasztava figyelmezteti a magyarországi szerbeket, hogy óvakodjanak az ilyen szerb emigránsoktól, akik a legjobb családokba furakodnak be, mert a szánalmat kérő „emigránsok” legtöbbször Milán kémje, akik a Magyarországra menekült radikálisokat és a magyarországi szerbeket illetőleg azok véleményét, viselkedését kikémlelendők, jöttek át Magyarországra.

Konstantinápoly, július 24.

Rifaat basa nagyvezír, Tevfik basa külügyminiszter és Tachim boy, a szultán első titkára a fehérsas-rend nagykeresztjét kapták. A szultán Lukics alezredesnek, Milán király hadsegédének a III. osztályú Osman-rendet adományozta.

Bécs, július 24.

A Wiener Allgemeine Montagszeitung arról értesül, hogy Giessl belgrádi osztrák-magyar követ azonnal a Belgrádban történt első elfogatások után barátságos előterjesztést tett a szerb kormánynak, hogy mérséklőleg hasson.

Az új Dreyfus-per.

Budapest, július 24.

Mély botránkozást és meghökkenést keltettek Páris antirevizionista körében Galliffet tábornoknak azok az intézkedései, amelyekkel a rennesi Dreyfus-per tárgyalásait szabályozta. Tehát sem „jó érzelmű” katonatisztek nem tűntethetnek majd hetedikén a tárgyalás napján, Rennesben, sem a nagy Quesnay de Beaurepaire nem állhat elő biztos alapon nyugvó leleplezéscsivel, amelyeket monsieur Kartól nagy anyagi áldozatok árán szerzett. Lebrun-Renault kapitány valamely bretagnei kaszárnyában fog a legénység jobbra át, balra át fordulataival vesződni, a helyett, hogy Dreyfus beismerő vallomásait ismételhette a bírák előtt. Minő tárgyalás lesz ez, amelyből eleve száműzött a kormány minden pikanteriát és botrányt?

A per bizony igen szürke lesz, mert mindegyike egy ártatlanul elítélt katoná védekezése lesz a tárgya. Az ártatlanság nem narkotikus, holott éppen a nagyszabású, inyesiklandozó epizódokra éhes a drága nép. De hiába várja: augusztus egynehány napján lebonyolítják az egész ügyet s ki fog aztán szenzációval szolgálni az éhes ellenpártnak?

Most már hivatalosan megállapították a Dreyfus-pör kezdetének napját. Semmi, de semmi reményük sincs az antirevizionistáknak arra, hogy az ő szavuk döntse el a hosszan folyó ügyet. Főlöselegesen érzik magukat. S tényleg azok is. De nem Galliffet intézkedései következtében, hanem mert sohasem voltak hívei az igazságnak. S ez bosszút áll rajtuk és munkáikon.

Ma az új Dreyfus-perről a következő táviratokat kaptuk:

Páris, július 24.

Az a hír, hogy a Dreyfus-pör tárgyalása Rennesben augusztus 7-ikén kezdődik, megfelel a való-ságnak. A tárgyalás reggel hetedfél órától minden-nap délig fog tartani, mert az alacsony helyiségben, ahol a tárgyalás lesz, lehetetlenség volna délután is tárgyalást tartani. Valószínű különben, hogy még

így sem lesz lehetséges ott tárgyalni, hanem vagy az ottani gimnázium dísztermében, vagy a törvényszéki palotában folytatják a tárgyalást.

A hírlaptudósítók számára széleskörű intézkedések történtek. Azt hiszik, hogy a táviróhivataloknak naponként körülbelül negyedmillió szót kell majd továbbítani. A tárgyaláson kétszáz újságíró lesz jelen. Attól félnek, hogy a táviratok továbbítása érdekében történt intézkedések nem lesznek elegendők.

Páris, július 24.

Walsin-Esterházy tudvalevőleg a minap egy titokzatos clairveaux-fogolyról beszélt. Most már tudják, hogy kire gondolt Walsin. A clairveauxi fogoly egy Schönebeck nevű porosz ember, akit 1894 novemberben egy Keszli nevű porosz emberrel együtt elfogtak. Schönebecket öt évi fegyházra ítélték és Clairveauxban esukták el, Keszli fölmentették. A dolognak különben semmi köze sincs a Dreyfus-ügyhöz.

Páris, július 24.

A Petit Bleu jelentése szerint Delaroche-Vernet idézést kapott az államügyészségtől.

HIREK.

Légyott.

A Daily News berlini levelezője a tegnapi forró nyári napon a következőket táviratozta lapjának:

Itt híra jár, hogy az 1900-iki párisi világgiallítás ötletéből valamennyi európai uralkodó kongresszusra gyűlik Párisba. Az eszmét a cár pendítette meg.

Ben trovato! Az angol ember nyáron sem veszti el a humorját. Ime a császárok és királyok kongresszusa, a már bejelentett 250 másfajta kongresszus során. Abban az óriás pavillonban, amelyet a kiállítás igazgatósága pusztán kongresszusi célokra emeltetett, a szuverének össze fognak ülni, mi alatt a szomszédban a serfőzők, a neológ ortográfia hívei és a képes levelezőlap gyűjtői üléseznek. A szuverének szakkongresszusa nevezetes jelenség: van némi szocialisztikus íze, amennyiben szakmává avatja a népek pástornáinak foglalkozását. Ez a munkafelosztás elvének győzelme s egyúttal beletartozik Guglielmo Ferreronak abba a szép rubrikájába, amelyet ő az osztályképződés és az osztályok harca címfeliratokkal látott el. A királyok és császárok szocializálva vannak, akár a posta, táviró, vasút! A királyok céhbe állanak, s esetleg betegsegélyző és rokkantakat biztosító egyesületeket fognak szervezni a különböző Milánók, Ferdinándok, Ranovalók, Liliokalanik és Béhanzinok számára. Angol kollégánk gondolata nagyszerű látóhatárokat nyit meg. Szóba kerülhet azon a kongresszuson például egy életrevaló közkereseti társaság megalapítása, amely ezt a jelszót fogja választani: *Csak szorosan!* Lám, a népek pástornai nem bíznak eléggé nyájaikban, miután jól le van már nyírva azokról a gyapju. Szövetkezni kell, mert míg a vesszőt két ujjunkkal el tudjuk törni, addig a köteget térdre vetve sem törhetjük ketté.

A szuverének céhbeállásának gondolatáért köszönetet mondunk angol kollégánk. Pikáns, fényes egy idea, amelyről holnapután bizonyára már regényt olvasunk a Tauchnitzban. Ezt a témát kár volna és lehetetlen elejteni. Ha nem lesz belőle semmi, maradjon meg legalább papiroson. Ragyogóbb regénytárgyat még sohasem kínáltak Antony Hopenak. Reméljük, hogy feldolgozza. **

Budapest, július 24.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Július 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— A királyné emléke. Heidelbergből táviratozták, hogy a város legszebb pontján emléket állítottak föl Erzsébet királynénak. Az emléket azon a helyen van, ahol boldogult királynénk legzsviseb-ben tartózkodott, amikor Heidelberget meglátogatta.

— A német császár és a fiskus. Berlinből jelentik, hogy ott a német császárnak igen érdekes nyilatkozatát kolportálják. A császár ugyanis azt mondta:

— Gyűlölm a fiskust, mert tulzása viszi a buzgóságát.

A császár ezzel nyilván azt akarta mondani, hogy a modern korszakba már nem való az, hogy számos hivatalnok egyebet se tegyen, mint kifürkészni, ki és hol fizetett egy márka bélyeggel kevesebbet. A német császár ezzel a mondással bizonyára sok elvtársat szerezne Magyarországon is.

— Kápolna felavatás. Kegyeletes ünnepély folyt le vasárnap Szepesvármegye kies fekvésű földjében, Feketehegyen; ekkor avatták fel megfelelő ünnepélyességek közt a közadakozásból épült római katolikus kápolnát. A szűkeséges összeg, melyhez Szécsényi Kálmánnal 1300 forinttal és Ivankovits püspök is tekintélyes összeggel járult, mihamar egybegyűlt. A felavatást Christen gölncibányai apátplébános végezte. Az ünnepi beszédet Kertész M. mondta.

— Hentzi csontjai. A vízivárosban nyugvó katonák csontjait ma emelték ki a földből. A Szent-György-térről elvitt Hentzi-szobor alá akarták eltemetni. A királyi parancs ezuttal Hentzi nejről is megemlékezett s utasította az exhumálással megbízott katonatiszteket, hogy a férjével egy sírba temetett Hentzi Eleonora csontjait is vigyék át a hadapród-iskola udvarára.

A bizottság délelőtt kezdte meg az exhumálást Kittel hadmérnöki ezredes vezetésével. A hivatalos jegyzőkönyv szerint Allnoch ezredes, Pollini és Corriani kapitányok, Fiedler és Rosenzweig hadnagyok és a 23-ik gyalogezred elesett katonáinak sírjait kellett felbontani.

Legelőször is Allnoch ezredes sírját bontották fel. Az ezredes koponyája és lábszárcsontjai úgy találtattak, mintha ülv helyzetben temették volna el. A többi csontokat azonban hiába keresték. Fiedler és Rosenzweig hadnagyoknak csak a koponyáját találták meg. Utóljára maradt Hentzi sírhelyének felbontása.

Hiába ástak mélyebbre, hiába kutatták át újra meg újra a sírhelyeket jelző térképeket: Hentzi tábornok csontjait nem találták meg.

A bizottság tagjai kénytelen-kelletlen beleszöngödtak abba, hogy a tábornok csontjai el-tűntek.

Szótlanul rakták kocsikra a koporsókat s megindult a menet a hadapród-iskola felé. Az emberek nem álltak meg a menet láttára, feltűnés nélkül, szinte lopva vitték a koporsókat az örök pihenés helyére. A hadapród-iskola udvarán dr. Szuchy Béla, az iskola római katolikus hit-tanára rövid ima kíséretében szentelte be a koporsókat s aztán elhelyezték őket.

— Értékes ajándék egy muzeumnak. Értékes gyűjteménnyel gazdagodik a felsőmagyarországi muzeum. Dasseuffy Pál földbirtokos — mint kassai levelezőnk írja — eladta a napokban margonyai birtokát, az ott elhelyezve levő 20.000 forint értékű fegyver-, állat- és ásványgyűjteményét felajánlotta a muzeumnak. Kassa városa dr. Koszka József régészt küldte ki az értékesebb tárgyak kiválasztására. A tárgyak — a régész jelentése szerint — egytől-egyig olyanok, amelyek a felsőmagyarországi muzemot gazdagítják.

— Eskü-létel. Dr. Csolsch Gyulát a tudomány-egyetem bölcsészeti kara az állattani és összehasonlító bonctani tanszékre tanársegéddé megválasztotta és a közoktatásügyi miniszter ebben a minőségében megerősítette. Az új tanársegéd ma tette le hivatalos esküjét.

— Az unitáriusok zsinata. A Székely-Kereszturon augusztus 27—29. napjain megjelenni óhajó unitáriusokat tisztelettel felhívja az elszállásoló bizottság, hogy szándékukat a szállásoló bizottság elnökénél, Gombos Sámuel gimnáziumi tanárnál augusztus 15-ig jelentsék be. A tagok száma is bejelentendő.

— A szolgálati fegyver. Béke van, de a pusknak mégis kell, hogy legyen egy kis dolga. Olyan elkoptatott dolog az egész, hogy ha nem emberletről volna szó, beszélni sem kéne róla... Ugy sem használ. A losonci 25-ik gyalogezredben ma Neumann Mór közlegény szolgálati fegyverével szíven lötte magát. Hátrahagyott levelében különösen hadnagyára s egyik altisztjére panasz-kodik.

Béke van, mégis olcsó az emberhus.

— Öngyilkos törvényszéki bíró. Pozsonyból táviratozta tudósítónk: Keiffel József törvényszéki bíró tegnap a sétatéren agyonlőtte magát. Az életunt bíró gyógyíthatatlan betegségben szenvedett, negyvenkilenc éves volt.

— A Budapesti Újságíró Egyesület legutóbbi választmányi ülésén dr. Garami Bélát egyesületi orvosává választotta meg. Dr. Garami az egyesület tagjainak vasár- és ünnepnap kivételével lakásán V.I. Rózsá-utca 62. l. 8. szám alatt rendel naponta déltől 2—4 óráig. Fekvő betegekhez a nap bármely

órájában elmegy. Sürgős esetekben az Andrassy-uti Vörös kereszt gyógytar telefonján is meghívható. Dr. Nagy Albert, a Budapesti Újságírók Egyesülete orvosa, hat heti tanulmányutra Párisba utazott.

— Az Adler katasztrófája. Arról a borzalmas katasztrófáról, amely tegnapelőtt délután Torcolaszigetűl harmadfel mértföldnyire az Adler nevű osztrák-magyar torpedó-naszádon történt, folytatólag a következőket jelentik: A szerencsétlenség után Montecuccoli ellentengernagy a Zenta és Komét torpedó-hajóval a szerencsétlenség színhelyére sietett. A Kométen elszállították a halottakat, a másik hajóval pedig a parthoz segítették a torpedónaszádot, a honnan legközelebb elviszik Pólabá. Tengerész-körükben nagy részvételt keltett Grabmayr Móric sorhajózáslós halála, aki most huszonnyolc esztendő és fia Grabmayr Móric hetvenesztendős nyugalmazott udvari tanácsosnak. A fiatal tiszt egyike volt a legképzettebb tengerészeknek, akire nagy jövő várt. Atyja éppen most várta fiát szabadságra. Spaun tengernagy maga értesítette az apát fia szerencsétlenségéről. A többi halott s sebesült dalmáciai születésű. A két sebesült, Kocián kormánysegéd és Muscardin I. osztályú matróz sebe veszedelmes. Az Adler első osztályú torpedónaszádjá volt tengerésztünknek. 1886-ban építették Londonban. A hajó parancsnoka állítólag már akkor kijelentette, hogy a gépezet rossznak tartja, de a bizottság, amely a naszádot megvizsgálta, kielégítőnek mondotta. A szerencsétlenség pillanatában Grabmayr Móric volt az őrségen. A robbanásnál egy nagy darab vas esett a fejére, úgy, hogy a szerencsétlen azonnal meghalt. Schwarzl Kamillo, a naszád parancsnoka, a robbanás után azonnal a fedélzetre sietett. A parancsnok neje, aki szintén a torpedónaszádon volt, hősi bátorságot tanusított és azonnal a sebesültek bekötözéséhez látott. Harminc esztendő óta ez az első szerencsétlenség, amely az osztrák-magyar tengerészetnél történt. 1869-ben volt az utolsó szerencsétlenség, amikor a Radechky hajó robbant föl. Torpedóhajón még sohasem történt baleset.

Az Adler torpedónaszádot a lesinai kikötőbe hozták. A robbanás alkalmával szerencsétlenül járt altisztek a következők: Deotto gépjegyelő-segéd (Póla), Spiegl géplegény (Pressnitz), Uliptics géplegény (Chína) és Milyák főfűtő (Almissa). Hozzá tartozóikkal már tegnap tudatták a halál híreit. Deotto, Uliptics és Milyák holttesteit nem találták meg. Grabmayrt és Spieglit Spalatóban temetik el. A Gigant hadihajó ma reggel 8 órakor elindult a lesinai kikötőből a szerencsétlenül járt Adler torpedónaszáddal, amelyet Pólabá vontat.

Spalatóból táviratozzák: Tegnap délután temették el az Adler torpedónaszádon történt robbanás alkalmával szerencsétlenül járt Grabmayr Móric sorhajózáslóst és Siegel Antal géplegényt. A lakosság a legnagyobb részvételt mutatta a szerencsétlenül jártak iránt. A halotti kíséret a matróz-századból alakult. A tengerész plébános végezte beszentelési szertartásnál az egész székeskáptalan segédkezett. A koporsó mögött Grabmayr György és Sternbach báró kerületi elnökök, mint az itt jelenlevő legközelebbi rokonok mentek, azután Becker lovag ellentengernagy a betegség által akadályozott Minuttillo báró hajóraj-parancsnok képviseletében, Pichler helytartósági tanácsos, a kerületi kapitányság vezetője és Kálmán polgármester, továbbá a Spalato mellett horgonyzó nyári hajóraj összes szolgálatban nem levő tisztjei, az itteni tisztikar, az összes itteni hatóságok fejei és hivatalnokai diszgyenruhában, a községi előljáróság tagjai és a város más előkelőségei, végül a hajóraj szolgálatban nem levő legénysége. A tengerész-zenekar és a városi zenekar gyászdíndulót játszott. Számos koszoru fedte be a koporsókat, amelyek mellett városi szolgák haladtak fákllyakkal. Sok ezer ember állott sorfalat azon az uton, amelyen a menet haladt. A kikötő összes hajói és a középületek felárbozca eresztették le a lobogókat.

— Zivatarok. Rózsahegy-i tudósítónk táviratozta, hogy a tegnapi óriási felhőszakadás folytán a Vág kiáradt s a vasúti töltést annyira megrongálta, hogy a Kralovan és Rózsahegy közti vonalon a közlekedés megakadt. — Ruttkáról jelenti tudósítónk: Turóc-megye északi részében Ruttká és Szucsány vidékén ma nagy zivatar volt. A diónyi nagyságu jégdarabok a termés javarészt tönkretették. Az esőzések folytán megdagadt Turóc és Vág folyók a parti falvakat elöntötték s a fakereskedők tutajfalepeit elragadták. A szucsányi Vág-híd erősen megrongálódott.

— Kirándulók a vonat kerekét alatt. Ulmból jelentik, hogy egy ottani egyesület kirándulásánál nagy szerencsétlenség történt. Hazatérve, egy kocsi, amelyen több egyesületi tag ült, éppen akkor haladt át a Herbestingen melletti állomás sinpárján, mikor a vonat arra robbogott. Az összeütközés borzasztó volt. A kocsi teljesen összetört és alatta öt halott feküdt; többan súlyosan megsérültek.

— **A jogelv.** A jogelv a legnagyobb szentség. Mert az oltárokat lerombolták már a felüldött emberi szenvedélyek, de a jogelv mindig épségben kerül ki a küzdelemből. A földet a rajta lévő összes természettel együtt lehet verni — ez is a jogelv. Ha éhes a gazda, ha nem éhes, ha kiesurgott a verejték a kalapja alól, amíg felszántotta a maga földesekjét — viszik, kegyetlenül viszik a termését. Mert a jogelv az szentség.

Toldy Pál gyöngyösi gazda is ősz óta turkálta a feles földjét, hogy télire legyen egy kis kenyere. Attól a gazdtól azonban, aki a feles föld volt, árverésen elvették mindenét, a földet is a rajta lévő egész természettel. Toldy Pál hát egyszer csak arról értesült, hogy hiába dolgozott egész esztendőben, hiába aratta is le keserves munkával a gabonáját, a részét nem kapja meg, mert azt Novák András fogja behordani, aki megvette a földet. Nagyon fájt ez Toldy Pálnak, sehogy sem tudott belenyugodni. Kovács László kapáslegényvel kiment hát az orosi határba és hordani kezdte a maga buzáját. Novák, ki erről hírt vett, a bíróval és a segédjegyzővel éjjel 11 órakor kiment a tagra. Magukkal vitték a hirdadó esztét is, és Toldyt tettenérték. Az elkészített feles vasvillára kapott és a segédjegyzőnek megszúrta a karját, mire Barna Antal egy szállókaróval a jegyző segítségére sietett. Kovács László ezt látva, lekapta a jegyző válláról a fegyvert és Barna Antalt lelőtte. A bírónak szívébe ment a golyó, másnap reggelre meghalt, Toldyt és Kovácsot pedig a csendőrök elfogták.

— **Ingyen ebéd a szegény fiúknak.** Az Országos Tanítóegyesületnek van egy Eötvös-alapja, amely arról gondoskodik, hogy vidéki szegény tanítók — és van-e gazdag? — gyermekei Budapesten az egyetlen nem küzdjenek a legelemibb gondokkal — s legalább ebédjük legyen, ha már a vacsora kétséges. Ennek az alapnak könnyű a dolga, mert az első pillanattól kezdve jóindulatukba fogadták működését a vendéglősök. Abból a becsületes jó magyar elvből kiindulva, hogy ahol szának főznek, ehetik a szegényedük meg a százkettedik is — alig van vendéglős Budapesten, akinek a terített asztalához le ne ülne szívesen látott vendégek egy-egy szegény diák. Ezt a jótékonyt figyelemmel kíséri a kultuszminiszter is s az idénre például a következő vendéglősöknek köszönte meg a szíves vendégséget:

Drechsler Béla, Bittner József, Csálányi Károly, Glöck Frigyes, Lippert Lajos, Muhr György, Putzer György, Stadler Károly, Aigner Károly, Appel János, Bauer János, Blaschka István, Bojcsik Simon, Burgermeister V., Döcker Ferenc, Dukasz Jakab, Ehm János, Ehmán Pál, Farkas István, Fischer Zsigmond, Foltinyi Károly, Förster Konrad, Fukatsch János, Galambos Ulrik, Gundel János, Gyáki Mihály, Haselbeck János, Hecker György, özvegy H. Ritschka Antalné, Herz Rezső, Hruska János, Jahn Ede, Junisch Alajos, Kern Ferenc, Kirnbauer Mátyas, Kleinhackl József, Koch József, Kommer Ferenc, Kramer Miksa, Krist Ferenc, Kubanek Vencel, Kommer Ernő, Lantos D. Adolf, Leikam Ágost, Madai Lajos, Meyer György, Miakits Mihály, özvegy Morbitzer Lőrincné, Müller Antal, Müller József, Nagy Jenő, Neumann József, Noszek Imác, Pavelka Antal, Petanovics József, Pez Ágost, Petz Nándorné, özvegy Pribitzer Sándorné, Prindl Nándor, Pishál János, Paulay Gyula, Rapos Árpád, Reinprecht A., Scharner János, Schierer Károly, Schlaucher Ferenc, Schrieffer Károly, Schusztar Ernő, Schütz József, Steinbeisz János, Steiner Henrik, Strossmann Lőrinc, Strasser Jakab, Strasshofer József, Sturm József, Suchy Ferenc, Sziklay Sándor, Szóke Imre, Tóth József, Wagner Vilmos, Weisz Antal, Wurglits Antal, özvegy Zaborszky Istvánné.

Ez a jótékonyt egy egész tisztasági társadalmi osztály gondolkozásmódjába világít be. Magában a szíves áldozatkészségben már bennfoglaltatik a köszönet.

— **Az új emelvény.** Az *autentik* versenyterén új emelvényt építenek. Teljesen izolált helyen építik, sokkal magasabbra, mint a régi volt, nehogy a jövőben meg elérje valaki bittal a legelső francia koponyáját.

Szóval: emelik az elnök tekintélyét!

— **A charlottenburgi villamosapás.** Berlini tudósítónk táviratozza: A tegnapi charlottenburgi szerencsétlenség a Sokol lengyel torna-egylet dísz-tornázása alkalmával történt. A villám egy zászlórudba ütött be és 11 közelálló embert sujtott. Amint megállapították, *egy férfi és egy nő azonnal halva maradt*, a többiek csak jelentéktelen sérüléseket szenvedtek.

LODEN	Iskola-öltöny	3.50
LODEN	Fiu-mencsikoff	7.—
LODEN	Férfi-köpeny	12.—
LODEN	Kocsis-köpeny	10.—
LODEN	Havelok	8.—
LODEN	Rövid kabát	8.—
LODEN	Vadász-öltöny	16.—
LODEN	Turista-öltöny	14.—

— **Vasuti baleset.** A bécsi távirati iroda az osztrák-magyar államvasut-társaság következő közleményét adja ki: E hó 24-én a Bodenbachból Prágába reggel 4 óra 5 perccor induló 2. számú gyorsvonat mozdonya Nestersitz-Pümmerle állomáson nekiment két kocsinak, amelyeket egy tehervonat ott lekapsolt. Ennek következtében kiskilott. *Két utas és egy vonatkiszérő könnyű horzsolásokat szenvedett*, amelyek azonban nem akadályozták a továbbutazásban. Az okozott késedelem következtében az utasok részére Prágából a menetrendszerű időben különvonatot indítottak Bécsbe.

— **Glória.** No, ne bántásák már a mócsaiakat! Jó emberek azok s szeretik ők ezt az országot. Mert hát irt-e valaha francia újság vezércikknek ennek az országnak az ügyes-bajos dolgaról? Ugy-e, hogy nem irt! Amiért is meg kell becsülni azokat, akik ehhez a glóriához jutottak bennünket s kikaparták a hazát a névtelenségből. Vagy akadt tán olyan ügy már erre mifelénk, amelyet követésre méltónak talált volna a nagy francia nemzet? No ugy-e, hogy nem! Most azonban mi is lettünk valamik, a mócsaiak jóvoltából olyan glória övezi a fejünket, hogy annak a ragyogását a *Rappel* szerkesztőségében is meglátta Henry Fouquier. Irt is róla, nem kis cikkecskét, hanem nagyot, nagy betűset, amilyet az újság homlokára tesznek. Azt írta benne, hogy a franciák nyomorult kis inasok a magyar művészekhez képest s Lebon ur, aki a francia állam gyarmatügyeit vezette s Dreyfus kapitányt megkínóztatta, kérje vissza a tandíjat s menjen Komáromba tanulni, mert ott van most valami nagy akadémia. Ennyi glória van ám a mi fejünkön s még most is bántják a mócsaiakat. Ugyan ne bántásák már — jó emberek azok!

— **Uj gyermeköv.** Sopronból táviratozza tudósítónk: A határszéli *lajta-pordányi* kisdudóvót Baán Endre alispán jelenlétében nagy ünnepélyességgel nyitották meg. Szabó Károly kir. tanácsos tanfelügyelő beszéde után az alispán a kisdudóvóak jelentőségét méltatta, mire Boda jegyző a vármegye támogatásáért mondott köszönetet.

— **A goodvodi kastély nem a Buckinghampalota.** Ennek az elemi igazságnak a bizonyítására voltaképpen egy szót se kellene vesztegetni, ha a történet nem lenne érdekes, aminek a során eljutottunk odáig, hogy ezt konstatalni kell. Aki pedig azt hitte, hogy a két rezidencia összetéveszthető, az nem kisebb ur, mint a velszi herceg. Ő királyi fensége ugyanis nyaranta a richmondi herceg vendége szokott lenni. Az a herceg is elég nagy ur, hogy vendégül lásson egy még nagyobb urat és egész uri kíséretét. Így történt volna ez az idén is, ha közbe nem jött volna egy kis eset. A tiszt, aki ura látogatását bejelentette a richmondi hercegnek, elvitte azoknak a jegyzékét is, akik nyári utjára elkísérik a trón örökösét. A richmondi herceg kezébe vette a ceruzáját s olvasta a jegyzéket és amikor két hölgy nevéhez ért, egyszerűen kihuzta ő méltóságait a listából. A tiszt elképpedt. A két név — egy grófné meg a leánya — állandóan ott szerepel a jelenlővők listáján, ha a velszi herceg fogad, hát iszonyu sértés ugy elbánni velük, a vendéglátó azonban röviden kijelentette, hogy a goodvodi kastély nem a Buckingham palota s ez a két hölgy ott járhat-kelhet, de ide be nem teheti a lábát. Hát ez bizony kemény dolog, mert valami olyast jelent, hogy a velszi herceg rezidenciája nem állja ki a szigorú kritikát. Persze a velszi herceg is levonta a következtetését ennek a kis összehasonlításnak s megizente a régi házigazdájának, hogy hát akkor őt se várja. — Szegény, vajjon hol fog nyaralni az idén?

— **Halál az utóán.** Egy uriruhás fiatal asszony a Csömöri-úton sétált tegnap este s e közben megbottlott valamiben. Oly erősen vágódott el a kövezen, hogy egyik ere megpedt. A mentők a Rókus-kórházba vitték, ahol néhány perccel később meghalt. Halála előtt csak annyit tudott mondani, hogy *Wisinger Mór* né a neve és *Tokajra* való.

— **Halálozás.** Hochmann Adolf, tábornok-hadbíró, aki az osztrák-magyar közös hadsereg hadbíró-ságának vezetője volt, hatvanéves korában meghalt Bécsben.

— **Időjárás.** Az országos meteorologiai intézet jelentése szerint tegnap csupán az ország délkeleti szögletében voltak csekélyebb esők. Nagy-Szebenben 1 mm., Botfaluban 2 mm. esett, Fiumében ma reggel esett. Az ég felhős, a hőmérséklet ország-szerte magas.

LODEN	Sacco vattával bélelve	6.—
LODEN	Szörme-sacco	10.—
LODEN	Vadász-sacco	9.—
LODEN	Vadász-bunda	18.—
LODEN	Kocsis-bunda	20.—
LODEN	Utazó-bunda	35.—
LODEN	Szörme-mencsikoff	40.—
LODEN	Gazdászati bunda	16.—

— **Ösök.** Ha az ösök jól viselik magukat, ha nincsenek szeszélyeik és nem mennek bele holmi meg nem engedett szerelembe, akkor boldog embereké válnak az unokáik. Mert az bizonyos igaz, hogy a földi boldogságnak legnevezetesebb ismertető jele rendszerlag s ez az oka, hogy mindig kabátban kívül viselik. Ha például valakinek nyakába akasztják az aranygyapjút, az nem annyit jelent, hogy az illető *Kolchisban* is volt, hanem azt, hogy nyolc katolikus össel bir, olyan össel, akik mind törvényes leszármazók voltak. Aki pedig azt is tagadja, hogy ez már magában is nem boldogság — az nem ért a dologhoz. *Fülöp* orléansi herceg például a világ legszerencsétlenebb embere volna, ha a bécsi Hofmarschall utána nézett volna a viselt dolgainak. Mert a mecklenburgi hercegnő, a herceg nagyanyja a boldogtalanság kritériumával született meg, amennyiben protestáns volt. Egy másik ös pedig XIV. Lajos királynak és Maintenon aszszonynak a nem éppen törvényes leányát vette el. Akinek pedig ilyen multja van, az nem érdemli meg, hogy gyapjas vitéz legyen.

Csak hogy a bécsi felelős szertartásmesternek nem káptalan a feje, hogy mindent tudjon s azonfelül nem olyan illetlen ur, hogy egy eleven hercegről ilyeneket feltegyen. Ha még az orléansi hercegnék sines cupa előírás öse, no akkor vége a világnak. Erre aztán nyakába akasztották a hercegnék a rendszalagot.

Lette erre megriadás! Akik a góthai almanachot jobban tudják kívülről, mint a bibliát, ész nélkül szaladgáltak a nagy sérelem miatt. Hogy vége a világnak...

Akkor aztán történt valami. Valaki, akinek legtöbb oka volna a történeti tekintélyeket leg-többre becsülni s akinek öse fejére tették az osztrák császári koronát, meg Szent István koronáját, azt mondta, hogy ami elmúlt, elmúlt. 1896-ban senki sem lehet boldogtalan azért, amit a nagymama meg a nagybácsi vétett nyolcvan meg száz évvel ezelőtt.

S most a Hofmarschallnak áll feljebb. Ha valaki megtámadja a hercegeit, így ríposztíroz: — Mit? Nyolc öse? Az semmi! Az a herceg tán még Kolchisban is volt.

— **Legett gabnakazlak.** Szabadkáról írja tudósítónk: Szombaton délelőt nagy tűz tört ki Szabadka város alatt, a Sziváci-ut mellett elterülő szérüskertekben, hol száz és száz kisgazda egész évi termése van kazlakba összehordva. A gazdak azért bordják egy helyre termésüket, mert közösen cséplhetnek; az idén *Tamási* Dániellel kötöttek szerződést, a gép ott is állott már a szérüskertek között, valószínű, hogy a gép okozta a tüzet is. A száraz kazlak a júliusi forróságban hihetetlen gyorsasággal borultak lángba egymásután, a szabadkai tüzoltóság idejekorán megérkezett, de csak keveset segíthetett, mert az egész környéken csak egyetlen egy kut van, abból is hamar kifogyott a víz. Az volt a szerencse, hogy csendes idő volt s így csak egy szérüskert égett le, melyben mintegy százharminc kazal vált hamuvá.

— **Ezer tanító.** A főváros a jövő tanévben 74 elemi iskolát fog fenntartani. Az I. kerületben 12 iskolába 92 tanítót és tanítónőt osztottak be. A II-ban 8 iskolába 52-öt, a III-ban 4 iskolába 68-at, a IV-ben 1 iskolába 20-at, az V-ben 3 iskolába 43-at, a VI-ban 9 iskolába 180-at, a VII-ben 14 iskolába 205-öt, a VIII-ban 12 iskolába 107-et, a IX-ben 5 iskolában 84-öt, a X-ben 6 iskolába 59 tanítót és tanítónőt osztottak be. Összesen, az igazgatókat és segédtanítókat is beleértve, éppen ezer tanítója van a 74 iskolának. Ezer tanító közül 74 igazgató és 926 rendes osztályt vezet vagy segéd. Ezek közül 471 tanítónő és 455 tanító. A 471 tanító közül 185 asszony és 276 hajadon. Ezer tanító, átlag hatvan tanulóval számítva, hatvanezer gyermeket oktathat, a fővárosban azonban csak ötvenezer körül van az iskolakötelesek száma.

— **Elgazolt omnibusz.** Heidenheimből táviratozzák, hogy egy vonat elgazolt egy társaskocsit, amely Giengen és Hermaringen között át akart menni a vasuti sínen. A társaskocsi utasai a lokomotív alá kerültek, öt ember életét veszítette, hat pedig megsebesült.

— **A vígyázatlanság áldozata.** Egy ismeretlen ember szállt fél tegnap este a 419-es villamos kocsi-ra, a mely a városligetbe tartott. A mikor a kocsi a Damjanich-utca és a Murányi-utca sarkára ért, az utas le akart ugrani a kocsiról. A kálauz figyelmeztette, hogy ne szálljon le, mert a szomszédos sín-

RENDELJENEK CSAK

a „TIROLI“-nál
JUSTITZ LEOPOLD
speciálta loden-öltönyökben
Bécs, IX., Währingerstrasse 48.
Mintákat és képes árjegyzékeket ingyen és bérmentve.

páron egy másik villamos közlekedik. A figyelmeztetés nem használt, az ismeretlen loogrött és a szembejövő kocsi alá került. Az össze-vissza tört embert a Rókus-kórházba vitték, a hol nemskóra kiszívották. A rendőrség vizsgálatot indított, hogy megállapítsa az elgázolt ember kilétét.

— **Katonazene és cigánymuzsika.** A *Telefon Hírmondó* holnap (kedden) este 8 órától 11 óráig felváltva közvetíti két *cigánybanda* és egy *katonazenekar* hangversenyét.

(x) **Varga Mihály és Társa** butorgyárosok mai számunkban levő hirdetését olvasónk szíves figyelmébe ajánljuk.

Álmok a trónról.

(Karagyorgyevics kontra Obrenovics.)

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —
Budapest, július 24.

A genfi tó kéklő tükörén mereng el a délszláv idegen, mialatt lelke álmodik a trónról. Mert trónpretendens! Különös foglalatosság trónpretendensnek lenni: az ember zsebében ökölbe szoritja a kezét, pronounciamentokat intéz ex-népehez, le is fotografáltja magát a megfelelő jelmezben, jelentős arccal sétál végig a külföldön és végül, — ah, igen végül szívesen interjuztatja meg magát újságírókkal. Elvégre mi jó fiuk vagyunk.

A genfi trónpretendens *Karagyorgyevics* Péter herceg is a minap elmondta a véleményét a szerb válságról valamelyik francia kollegának. Nem beszélt sokat, mert nincs sok mondani valója, ami nagy baj egy trónpretendensnél, akinek alig van tennivalója.

Sokkalta érdekesebb az a beszélgetés, amelyet egy *berlini* újságíró folytatott közvetlen a *Milán* ellen való *merénylet* előtt *Karagyorgyevics* Péter hercegnek egyik *legbizalmasabb* emberével.

Abban a helyzetben vagyunk, hogy *erről* az *interjúról* teljes *részletekkel* számolhatunk be a *következőkben*:

Berlin, július 21.

— *Karagyorgyevics* herceg — mondá a *berlini* újságírónak az illető — mértéktelen gyűlölettel viselkedik *Milán* iránt és ez a gyűlölet kölcsönösségen alapszik, mert az ex-király tudja, hogy *Karagyorgyevics* fogja fiát a trónról ledönteni. Lásza, — *ez egészen ismeretlen részlet!* — amikor *Milán* király 1890-ben *Párisban* a *Karagyorgyevics*-család egyik legmarkánsabb tagjával találkozott, többek között fölvetette az eszmét, hogy *fia*, az *akkor tizenöt éves Sándor*, *jegyezze el magát Karagyorgyevics Péter herceg kilenc éves leányával.* Péter herceg ezt a fölvetést *keréken visszautasította.*

— Miért mondott le *Milán* fia javára? Elvégre ön ismeri a szerb udvar összes intimitásait! . . .

— Kevésbé ismerik ennek a lemondásnak meglehetősen jogosult okát. *Milán* csakhamar tisztába jött azzal, hogy az 1888-ban készült radikális alkotmány *Péter* herceg műve volt. *Pasics* és a többi radikális vezér már akkor is összekötöttesben volt a trónpretendenssel és amikor *Milán* belátta, hogy *hiába* opponál, sőt hogy ellenkezése *veszedelemmel* járhat, kijátszotta az utolsó ütőkártyát: *Karagyorgyevicsék* *növekvő népszerűségével szembe állította a fiát.* Ez az igazi oka *Milán* lemondásának.

— De hát akkor miért tért vissza?

— Eltekintve attól, hogy *Milán* Párisból három milliónyi adósság hátrahagyásával távozott el, attól is félt, hogy a radikálisok *növekvő hatalma* egy szép napon *fiát tönkre fogja tenni.* Elvégre dr. *Dokics* volt az, a ki *Sándor* királyt annak idején rábirta, hogy *Karagyorgyevics* herceg sírjára *letegye* azt a koszorút, amely őt a trónpretendenshez közelebb hozta. És ez lett volna *Milán* vége. Vissza is tért az ex-király *Belgrádba* és *Natalia* királynő, aki igen okos asszony, *pro forma* ki is békült az urával, mert belátta, hogy *Sándor* király, akit *Karagyorgyevics* rokonszenvével biztosított, *kiszolgáltatva* volna magát a hatalmas trónkövetelőnek, a mi által a dinasztia *veszedelmébe* jutott volna.

— Hát *Karagyorgyevics* csakugyan álmodik a trónról?

— *Hogyne!* *Nem is tagadja!* A *forradalom Szerbiában* már csak az *idő kérdése!* Péter herceg sokkalta személyibb lelkületű ember, semhogy vérontást akarna, de . . .

— Hát csakugyan igaz, hogy Szerbiában *rendes* összeesküvés van?

— Igen is, — meg nem is. *Igen*, mert Szerbiában tulajdonképpen két millió összeesküvő él, aki mind a demokrata *Péter* hercegről rajong, — és *nem*, mert nincsenek titkos konventikulonok szabályszerű levelezéssel, bombával és dinamittal.

— *Péter* herceg elfelejti, hogy *Oroszországnak* és *monarkiáknak* is van némi köze a szerb alakulásokhoz?

— *Lásza*, — válaszolt vállát vonogatva *finom mosolylyal*, — *Péter* herceg meg tudja várni a maga idejét. Hogy mikor jön ez el, azt nem tudom, — de bizonyos, hogy *Péter herceg* *kész cselekedni.*

Es ezzel a beszélgetés véget ért.

Pikáns egy intervjú és nehéz eltalálni, hogy mennyi ténybeli igazságot árul el, de bizonyos, hogy még az is, ami benne fölvetésnek tetszik, érdekes és az igazság látszatával nem ellenkezik.

Igy álmodik valaki a genfi tó hajjai mellett a szerb trónról.

Schuster Konstantin halála.

Budapest, július 24.

A magyar katolikus egyház filantróp püspökének, *Schuster* Konstantinnak, a váci püspöki palota disztermében állítják föl a ravatalt. Az egyházmezejében nagyban készülődnek a temetésre; az egyházfőt a váci dom sirboltjában fogják örök nyugalomra helyezni. A holtest egyszerű koporsóban fekszik a püspöki palota nagy szalonjában ideiglenes ravatalon. Végrendeleti végrehajtóul *Jung* János püspököt, *Balás* Lajos oldalkanonokot és *Nikitics* Sándor püspöki uradalmi ügyészt nevezte ki az elhunyt püspök, akiknek egyenkint — ezer-ezer forintot hagyományozott. A káptalan ma délelőtt ülést tartott, hogy a gyászszertartás programját megállapítsák. A temetés szerdán reggel kilencédfél órakor lesz. A gyászszertartás megtartására a hercegprimást kéri föl. Tekintettel azonban a hercegprimás egészségi állapotára, a temetési szertartást alighanem más főpap végzi.

A temetés úgy megy végbe, amint az elhunyt kikötötte: a *magyar püspökök ősi temetkezési szertartása* szerint, a legnagyobb egyszerűséggel. Sem koszorút el nem fogadnak, sem diszkoisit nem használnak, hanem az *egyházmegeje papsága* viszi át a *székessygházi sirboltba* a *püspök koporsóját.*

A káptalan mai ülésén kimondta, hogy a sirbolt megfelelő fülkéjének a bejálásánál fehér márványlapot állít az elhunyt részéről meghatározott fölirattal, amelynek felirata magyarul ez:

SCHUSTER KONSTANTIN

PÜSPÖK

KASSAN 1877—1887.

VÁCOTT 1887—1899.

URAM JÉZUS

IRGALMAZZ NEKEM,

HOGY NE HALJAK MEG ÖRÖKRE

AMEN.

Vác város törvényhatósági bizottsága holnap rendkívüli közgyűlést tart a gyászintézkedések dolgában. Szolnok város tanácsa táviratilag kondoleált s egyszerűsind azt is közölte, hogy a teme ésen küldöttséggel vesz részt. *Bubics* Zsigmond kassai püspök szintén küldött részvétlétáviratot, s egyszerűsind bejelentette, hogy ott lesz a temetésen.

A püspök haláláról a királyt a következő táviratban értesítették:

Ó Császári és Apostoli Királyi Felsőge nagytekintetű kabinet irodájának Bécsben. Mély tisztelettel kérjük Ó Felsőgeinek legmagasb tudomására hozni, hogy hön szeretet főpásztorunk, Nagyméltóságú *Schuster* Konstantin, váci megyés püspök, mérhetlen fájdalomunkra ma fél 4 órakor az örökkévalóságba költözött. Váci Káptalan.

A hercegprimáshoz a következő táviratot küldték:

Főmagasságú *Vaszary* Kólos bíboros hercegprimás érsek urnak Balaton-Füred.

Fájdalomtól lesújtva, legmélyebb tisztelettel jelentjük Eminenciádnak, hogy szeretet főpásztorunk *Schuster* Konstantin megyés püspök ma 1/4 órakor az örökkévalóságba költözött. Szentelt bíborának csokolásával Váci Káptalan.

Hasonló tartalmu táviratok küldettek *Szél* Kálmán miniszterelnöknek, dr. *Wlassics* Gyula vallás-és közoktatási miniszternek, *Beniczky* Ferenc pesti megyei főispánnak, a főrendiház elnökségének, *Bubics* Zsigmond kassai püspöknek, *Pestmegeye* alispánjának, továbbá a *szegedi*, *csongrádi*, *szolnoki*, *hevesi*,

nógrádi, *honti* főispánoknak, végre *Eperjes* és *Szolnok* város polgármestereinek.

A végrendelet, amelyet a püspöki lakban a hivatalos személyek a káptalan képviselői jelenlétében felolvastak, három részből áll.

Az elhunyt püspök a magyarországi kegyes tanítórendnek tízezer forintot hagyományozott egy növendék tanári kiképzésére.

Azzal a kijelentéssel, hogy rokonainak semmi követelésük nincs, az elhunyt egyik testvérének ezer, a másiknak ötszáz forintnyi évi járadékot biztosít.

Udvari papjainak két egész évi fizetést biztosít örökség gyanánt.

Az uradalmi tisztikarnak félévi, az uradalmi cselédségnek három havi fizetést hagyományoz.

Az egyházmegejei elagott papok nyugdíjalapjának gyarapítására, a már adományozott 25 ezer ftt mellé most újból 40 ezer forintot adományoz.

Szülővárosának, Szakolcának a háziszegények és árvák főleegyezésére 14.000 fttot.

Nyitra városának, ahol ősei éltek s ahol nevelkedett és tanulmányait végezte, a szegények istápolására 10.000 fttot.

Eutorait, képeit, asztali fölserelését, aranyláncát, a királytól ajándékba kapott mellkeresztjét, koronázási keresztjét és gyűrűjét, a diszhintót és a diszlószerszámot a püspökségnek hagyományozza. Egyéb apróságai, ugyszintén a magán pincéjében lévő palackhorai árverzettsenek el. Püspöki diszöltönye fölött az utód rendelkezézik, a többi ruha pedig cselédsége között osztandó ki.

Gondoskodni kíván azokról, akiket legjobban szeretett, papságáról, azért rendeli, hogy mindazok a papok, akiknek a kongruáját ő kiegészítette, ezt a kiegészítést huzzák továbbra is mindaddig, míg új püspök nem jön.

Általános örökössévé a vácegyházmegeje általános alapot rendeli, amelyből a templomok, iskolák, lelkész- és kántorlakok fenntartassanak, de csak ott, ahol kegyuraság nincs. Az egész hagyatéki maradvány a 200.000 forintos *Konstantin-alaphoz* csatolandó és külön számadás alatt kezelendő. Kiköti és tiltja, hogy ezekhez az alapokhoz bárki is hozzányuljon mindaddig, amíg az meg nem kétszereződik, kivéven természetesen az évi életjáradékokat.

Az elhunyt egyházfőt tömérdek érdekes apróság kitünően jellemzi, amelyet most föllelevenítenek.

Érdekes világot vet praktikus gondolkodására az a mondanás, amit egyik női iparkiallításon kockáztatott meg. Végig ment a szebbnél-szebb művészi himzésekkel s női diszmunkákkal rogyásig megrakott termeken és csak nézte-nézte türelemmel a drágán kiállított tárgyakat. Lassankint azonban kifogyva a türelemből, odaszólt az egyik kísérő hölgynek:

— Bizony jobb volna, ha ruhát tanulnának foltozni azok a lányok és nem ilyen haszontalanságokra fordítanak a drága időt.

Egyszer egy elszegényedett uriaszony ment fel hozzá segélyt kérni. A püspök végighallgatta könnyek között elmondott könyörgését, átvette kérvényét, aztán szemügyre véve az asszony csipkegallérját, e szavakkal bocsátotta el!

— Asszonyom, ennek a csipkés gallérnak az ára legalább husz forint. Adja el, nem való az szegény asszonynak! Én sem adhatnék többet magának, mint amennyit ezért a finom csipkegallérért kap, ha eladja.

Vidám anekdotákat beszélnek volt gazdasszonyáról, az öreg *Kunigundáról* is. Folytonosan veszekedett a kereskedőkkel, mesteremberekkel, kofakkal; s nem egyszer képes volt hajbakapni egy-egy szál petrezselyemért. Ő volt a püspök egyik leghívebb szolgálója, aki teljesen ártéretté urának intencióit. Ugy főzött, hogy a kaanonok és a kisebb papok nyakra-főre szökdöstek a vidéki plébániákra, hogy az örökös szalámival és szalonnával tönkretett kényes gyomrukát, ha lehet, még rendbehozzák.

Évekkel ezelőtt egy csavargó lopózott a püspök szobájába. Este a püspök éppen lefeküdni készült, amikor gyanus noszt hallott az ágy alól. Rögötn csöngetett az inasnak, s a fellármázott cselédség beharant a hálószobába, ahol az ágy alatt meg is találták a gonosztevő-jelöltet. A gyilkos azonban semmi szin alatt sem akart kibujni az ágy alól. Végre a dulakodás hevében az inasnak, meg a kocsisnak, miközben lábánál fogva ki akarták huzni a gonosz szándéku embert, kezükben maradt a gyilkos csizmája.

— Habemus csizmam! — kiáltott föl az ősz püspök örvendözve — s megparancsolta inasának, hogy foltoztassa meg azt a csizmát. — mert az még egészen használható.

Kesergés.

A távbeszélőn jött a hír:
Bécs, Bozen, Cilli, Prága
Keservesen zokogva sír,
Mert, óh, a cukra drága!
Van új cukoradója bár,
De nincs se hab, se rétes;
S mit ér az élet, hogyha már
Az édesség sem édes?

Fogott tehát egy ív papírt,
— És erről szól az ének, —
Az osztrák cukrász céh, s felírt
Pénzügyminiszterének;
Bélyegre szánt vagy húsz hatost,
S az új adót lehordta;
Megírván, hogy miatta most
Nem édes már a torta!

Leírta, hogy mily szörnyű nagy
A céh keserősége,
S hogy óriási csőd avagy
Cukrászsztrájk lesz a vége!
A zárfrázist sem hagyta ki:
— Tehát remélve járul . . . —
A sok kesergő úr, a ki
Mind édességet árul.

Im el tudok zokogni én
Bécs, Cilli, Prága véled,
Mert cukrász nélkül, annyi tény,
Hogy keserű az élet.
S a bon-bon és a torta ár
Bármily magasra ugrott,
Cukrász a cukrászdába már
Nem öl félannyi cukrot!

Borúra jöjjön hát derű!
A nép nyugalma drága;
S jelenleg szörnyű keserű
Bécs, Bozen, Cilli, Prága!
Mind *Kaizl* ur szavára vár,
Segítsen hát! Hisz ime
A versemnek miatta már
Kesergés volt a címe!

Latzkó Andor.

FŐVÁROS.

(*) **Adóktétel.** A fővárosi adóktétel-bizottságok holnap, 25-ikén, a következő helyrajziszámú III. osztályu keresetadó javaslatakat tárgyalják: a III. kerületben 2101—3572 számig; a IV. kerületben 639 és a raktárak; az V. kerületben az első bizottság 832—834 számig, a második bizottságban a külön meghívottakét; a VI. kerületben az első bizottság 3976—3984 számig; a második bizottság 3477—3483 számig; a VIII. kerületben a külön meghívottakét; a IX. kerületben 9466—9486 számig.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Solymosi Elek vendégszereplése.** *Kassáról* írja tudósítónk: *Solymosi Elek*, a *Népszínház* kitűnő komikusa a múlt héten három estén át vendégszerepelt a *kassai* szinkörben. A művész kitűnő alakításait a közönség elismerésének számtalan jelével honorálta. *Sátoraija-újhegyi* tudósítónk táviratozza, hogy *Solymosi Elek Odry* Lehellet tegnap este fényes sikerű hangversenyt rendezett. Az előkelő közönség a művészeket zajosan ünnepelte. A tövő héteu *Solymosi Abbáziába* utazik, hogy augusztus elején ott rendezendő hangversenyt előkészítse. Az abbáziai hangverseny iránt máris nagy az érdeklődés, annál is inkább, mert *Solymosi* koncertje lesz az első magyar hangverseny *Abbáziában*.

** **A városligeti szinkörben** holnap, kedden, *Strauss* bájos operettje, a *bőregér* kerül színre *Káldy* Mariska és *Szilágy* Kornél vendégfelleptével. Csütörtökön a *Locaccio* operett kerül színre. A *Dreyfus*, az *Ördögsgiget állozata* című dráma próbái már megkezdődtek, a darab augusztus elején kerül előadásra.

** **Ös-Budavara.** *Signor Ghezzi*, aki szenzációt keltett művészetével, tegnap óta új alakításait mutatja be esténként a 10 órai variété-előadás keretében, nagy ovációkban részesül a közönség részéről. — *Zula* a költőnőcsomó ma, kedden este 7 és 12 órákor utójára lép fel, és rendkívüli mutatványokat produkál.

SPORT.

*. **Kottingbrunni löversenyek.** Nincs semmi szenzációja a holnapi versenyeknek *Kottingbrunban* s a nap mégis jóval érdekesebbnek ígérkezik az elsőül, melynek a *schönauai* díjon kívül csupa egészen apró számai voltak. Holnap legalább sok lö indul a díjakért, mert a legapróbbért is, nem is szólva a 6000 koronás urlovas versenyről, melynek nem

kevesebb, mint huszonöt jelöltje van. Ha akad elég urlovas, aki ülje a lovakat, akkor ez a verseny méltán sorakozik érdekesség dolgában a *kottingbrunni* versenyek többi szenzációjához, a *schönauai*, *helenenthal* és *kottingbrunni* nagydíjhoz. A domináló szerepet ugyan alagi lovák játszzák a programon: *Tarna*, *Mordány*, *Gyémánt*, *Remény*, *Bokros*, de van azért a társaságban a nagy pályák néhány jó lova is, mint *Sehr möglich*, *Longchamps*, továbbá a nagy formában levő *miklósfalvi* ménesből *Puritaner*, gróf *Eszterházy* *Móric* istállójából a még sötét *August* stb. Ha ez utóbbi a starthoz áll, kétségkívül jól fog futni, ami azonban *Mordány*-ról és *Puritaner*-ről is kétségtelen. A többi versenyszám közül a *gainfahni* díj lesz a legérdekesebb, különösen akkor, ha akár *Gagerl*, akár *Hängdiand* kiengedi a *Dreher*-istálló. *Gagerl*, az *István*-díj tavalyi nyerdeje egész télen beteg volt, s baja volt a tavaly elég jó formát mutatott *Hängdiand*-nak is, úgy hogy akármelyik képviselje is ezuttal az istállót, a verseny mindenesetre érdekes lesz. A *Dreher* lovak mellett *Duna* és *Casque* érdemelnek itt figyelmet. A holnapi nap tippei a következők:

- I. *Dreher*-istálló—*Péchy*-istálló
- II. *Wahrman*-istálló—*Tanagra*
- III. *August*—*Mordány*—*Puritaner*
- IV. *Dreher*-istálló—*Façon*
- V. *Dreher*-istálló—*Duna*
- VI. *Das ist die wahre*—*Tarna*
- VII. *Lauderdale*—*Springer*-istálló

*. **A beszélő ujság a kottingbrunni löversenyekről.** A *Kottingbrunban* holnap (kedden) megtartandó översenyekről tudósítójának telefonjelentései alapján már a *délutáni órákban* részletesen referál.

TÁVIRATOK.

Bécs, július 24. A *Politische Correspondenz* a konzuli akadémia kommunikéjét közli, amely szerint az intézet az 1899/1900. iskolai év kezdetével több tanítványt vesz fel és néhány állami ösztöndíjat (évi 1500 és 1000 forint) ad ki.

London, július 24. A felsőház 10 szavazattal 33 ellenében elfogadta a tizedjavaslatot.

Barcelona, július 24. A francia hajóraj ma tengerre szállt. Incidens nem fordult elő.

Az osztrák cukoradó ellen.

Bécs, július 24. Ma este nagy népgyűlés volt a kolosszeumban a cukoradó ellen, de a rendőrbiztos a gyűlést dr. *Verkauf* beszéde alatt, mely éles támadás volt a kormány és a kiegyezés ellen, feloszlatta. Az egybegyűltekre erre *Dasinsky*, *Verkauf* képviselők és dr. *Adler* munkásvezérekkel az élükön az *Arbeiter-Zeitung* szerkesztője elé vonultak, folytonosan kiáltván:

— Le a kormányral, le Luegerrel!

Végre nagyszámu gyalog- és lovasrendőr szétverte a tömeget, minél 14 embert letartóztattak és a rendőrségre kísérték.

Bécs, július 24. A szociáldemokrata pártvezetőség által a cukoradó fölemelése ellen egybehívott gyűlést a kormány képviselője dr. *Verkauf* képviselőnek a kormány ellen intézett támadásai miatt a jelenlevők viharos ellenmondása közt feloszlatta. A termet a rendőrség kiürítette. A tüntető tömeg a városháza felé igyekezett, de a rendőrök szétszórtatták, miközben néhány letartóztatás történt.

Grác, július 24. Ma este a szociáldemokraták gyűlést tartottak a cukoradó emelése ellen. A gyűlés után a belvárosban tüntetést rendeztek. A rendőrség közbelépett, szétszórtatta a tüntetőket és néhány embert letartóztattat.

Vilmos császár és Albert király.

Drezda, július 24. *Vilmos* császárnak *Moideban* kelt sajátkezű levele, melyet *Albert* királynak a pour le mérite-rendjel adományozásának ötvenedik évfordulóján küldött, megemlékezik a királynak *Dánia* és *Franciaország* ellen viselt háborúkban tanúsított hősiességéről és kéri, hogy a kitüntetés annak a bizonyítékul tekintse, hogy a császár és a hadsereg soha sem fogja elfelejteni azokat a hervedhatatlan érdemeket, melyeket a király mint hadvezér a német ügy védelmében szerzett. A diszobéd alatt távirat érkezett a császártól, amely így szól:

Szivem parancsa készlet, hogy a mai dicsőségteljes emléknapon még egyszer kifejezzem neked legszívesebb szerencsekívánataimat. A mindenható erős keze a jövőben is kegyesen kísérelje utaidat és tartsa meg nekem még sok éven át hű, lovagias barátomat.

A dán király Gmundenben.

Gmunden, július 24. A *dán király* fivérével, a *schlesvig-olsteini* herceggel ma délután ideérkezett. A pályaudvaron megjelentek fogadására a *Cumberlandi* herceg és neje az összes hercegekkel és hercegnőkkel, továbbá *Mary* hannoverai hercegnő és gróf *Selburg* kerületi kapitány.

György trónörökös temetése.

Moskva, július 24. A *György* trónörökös nagy herceg holttestét szállító vonat tegnap este ide érkezett, *Miklós* cár *Koszkovoig* a vonat elé utazott. A *Vladimir* metropolita által celebrált gyászmise után a vonat, melyen az anya-cárné is utazik, folytatta útját *Pétóvár* felé, a hova ma délután 5 óra körül érkezik meg.

Az Unió viszonzossági szerződésai.

Washington, július 24. Az Egyesült Államok elnöke folyó hó 22-ikén kelt kiáltványában közzétette az Egyesült Államoknak *Portugáliával* kötött viszonzossági egyezményét. Az Egyesült Államoknak Jamaikát illetőleg Angliával kötött viszonzossági egyezményét szintén folyó hó 22-én irták alá. Hír szerint ugyanaz nap a *Bermudas-szigeteket* és *Trinidadot* illetőleg is kötöttek megfelelő egyezményeket. Ez a három szerződés, valamint az e hó 18-án *Brit-Guyana*-t illetőleg létre jött szerződés a washingtoni szenátus jóváhagyását teszi szükségessé, míg a *Portugáliával* kötött viszonzossági szerződés azonnal életbe léphet.

Veszekedő püspökök.

Madrid, július 24. A *toledo*i érsek pástorlevélben sajnálatát fejezi ki, hogy *Sevillában* az egyházi cenzura felhatalmazást adott ellene irányuló pamflet kiadására és erről panaszt tett a Vatikánál.

Japán-kinai szövetség.

London, július 24. A *Times* jelenti *Pekingből*: Japán befolyása egyre nő, Japán és *Khina* mindjobban közeledik. Két kínai biztos július 8-án *Sangai*ból *Tokióba* utazott, állítólag csupán kereskedelmi megbízással. A biztosok azonban értékes ajándékokat és az özevgy esaszárné jóváhagyásával *King* herceg által fogalmazott császári megbízóleveleket is vittek magukkal. A biztosok hír szerint föl vannak hatalmazva, hogy egy *Khina* és *Japán* közti szövetségéről tárgyaljanak. A missziót, amelynek kiküldését *Jung-li* és *Lü-Hung-Csang* hevesen ellenezte, az orosz követtség nagy érdeklődéssel kíséri. A küldetés sikerét illetőleg jó hírek érkeztek ide, de nem adnak hitelt a tegnap itt terjesztett hírek, hogy szövetséget kötöttek, vagy legközelebb meg fognak kötni.

Van den Peereboom bukása.

Brüsszel, július 24. A *Petit Bleu* arról értesül, hogy *Van den Peereboom* miniszterelnök legközelebb beadja lemondását és egész miniszteriáumával visszalép.

Brüsszel, július 24. A régóta lappangó válság minden valószínűség szerint úgy fog megoldódni, hogy a miniszterelnök, a ki egyuttal hadügyminiszter, lemond e két tárcaáról és a vasutügyi tárcaát veszi át. Az aránylagos választási rendszer egyik híve lesz a miniszterelnök. A belügyi és igazságügyi minisztereknek lemondása befejezett tény.

Vizválság Indiában.

Bombay, július 24. *Bengáliában*, az északnyugati tartományokban és *Közép-India* némely részeiben a nagy esőzések kárt okoztak, míg a rendszeren csapadéokban leggazdagabb július hónap a dékani fensíkon, *Berasban*, *Gujeratban* és a középső tartományokban pedig teljesen eső nélkül folyt le. *Egész Nyugat-India helyzete válságos* Ha nem jön egyhamar eső, súlyos károktól tartanak. *Kathievar* államban és más tartományokban, úgy látszik, *ivóvíz-hiány* fog beállani.

Transvaal.

Páris, július 24. A *Havas-ügynökség* pretóriai jelentése szerint *Krüger* elnök egy újságíró előtt határozottan kijelentette, hogy sohasem gondolt arra, hogy lemondjon.

Tifusz-járvány.

Drezda, július 24. *Löblauban* ma 120 tifuszbetegést konstaltáltak hivatalosan. Tizenkét ember tifuszban meghalt. A vizsgálat kiderítette, hogy a *wölfnitzi* vízvezeték, mely a város egy részét vízzel ellátja, fertőzve van. A vízvezetékét azonnal elzárták. *Drezdába* munkások hurcolták be a betegséget. Néhány tifuszbetegedés itt is előfordult, de a betegség terjedésének veszélyét az óvintézkedések elhárították.

A pestis.

Bombay, július 24. A *pestis* egyre terjed. *Pimában* tegnap 110 megbetegedés és 82 haláleset fordult elő. A lakosok közül naponként számosan elhagyják a várost.

Közgazdasági táviratok.

New York, július 24. *Liszt* helyben 2.85. *Buza* júliusra 75.%, szeptemberre 75.%, decemberre 77.%, *Tengeri* júniusra 37.—

Chicago, július 24. *Buza* júliusra 69.%, *Tengeri* júniusra 31.%. —

KÜLÖNFÉLÉK.

Dal.

Hajolj hozzám, ölelj forrón!
Csókra csók fog hullani!
Hideg szónál forró csókot
Mennyivel szebb váltani!

Végzetlen, örök hűség! —
Ismerem jól e mesét! —
Mikor olyan bölcsen csókolsz,
Minek e bohó beszéd?!

Varsányi Gyula.

† **A szultán szerete.** Előre bocsátandó, hogy Svájcnak takarékosági szempontból sem diplomáciái, sem konzuli képviselője Konstantinápolyban nincs. Egy napon a szultán kocsizás közben megpillant Konstantinápolyban egy gesztenyesütőt. Valami feltűnő lehetett rajta, mert fölkelte a figyelmét, úgy, hogy kérdésközdött felőle. Megtudta, hogy Svájcban való. Arra Svájc iránt érdeklődött a szultán. És elmondták neki, így írja mindezt egy német újság, hogy Svájc egy kis köztársaság Európa közepében. Lakói intelligensek, szorgalmasak, természeti szépségei miatt állandóan központja a külföldiek érdeklődésének, azonkívül nagyon híres mindenféle selyemszövevei és sajtjai révén. A szultán elgondolkodott és aztán így szólt:

— Nagyon szeretem Svájcot. Nem küld semmiféle követet, aki a terhemre legyen.

† **Öngyilkos nők a Keleten.** Fu-Tseuan nemrégiben meg akarta magát ölni egy vigasztalhatatlan özvegy. Kínában és Malabarban egykor ugyanis szent szokás volt, hogy az özvegy nő kevéssel a férje halála után kivégezte magát. A szent szokásból aztán megmaradt még mára is annyi, hogy egy-némely özvegy asszony követi még, s önkéntes halálához meghívja összes barátait, barátnőit, rokonait, ismerőseit. Az ortodox ritus szerint az önkéntes halál felakasztás után intéződik el. Az özvegy kis hurkot készít és azzal véget vet az életének. A főt említett özvegy is így akart cselekedni Fu-Tseuan. Ezer, meg ezer ember gyülekezett össze a meghívására, csak hogy a dolog egy kis akadályba ütközött. Egy ifju misszionáriusnő, miss Kinsmill megpróbálta, hogy az özvegyet lebeszélje. Értesítették különben a dologról az alprefektust is, aki rendőröket küldött az özvegyhez. Jó, hogy idején odaértek, mert a misszionáriust már meg akarta lincselni, amiért kísérelte a szent szokás megvalósítását. Azt kiabálták, hogy:

— Fojsuk meg az idegen ördögöt!

A misszionáriusok aztán a rendőrök fedezete

alatt körülfojták az özvegyet s magukkal vitték, azonban az özvegy, miután nem tudott öngyilkossá lenni, leharapta a nyelvét.

Az önfeláldozásnak érdekes esete történt Japánban néhány esztendővel ezelőtt. Az orosz trónörökös, a most uralkodó II. Miklós cárt, csaknem meggyilkolták Japánban. Az istenek haragosak voltak a vendégjog gyalázatos megsértése miatt. Egy kis japán nő, átszellemült teremtettség, titkon levelet írt a Mikadónak, hogy fel fogja magát áldozni, hogy a gyilkos merénylő bűnét levezekelve. Aztán elment a templomba és megölte magát.

† **Byron házassága.** Byron munkáinak nagy kiadásából, amelyet Rowland Prothers rendez John Murray kiadónál, most jelent meg a harmadik kötet. A költő naplóját tartalmazza és leveleit 1814. január havától 1816. novemberéig. Prothers kétszáz harminchárom ilyen levelet mutat be, s amennyire csak módjában volt, e leveleket az eredetiekkel hasonlította össze. Sok hibát és tévedést igazított így helyre. A harmadik kötet legfőbb érdekességét az a levelek teszik, amelyekkel Byron miss Milbankenek írt, még az esküvőjük előtt. Barátnője, Caroline Lamb mutatta be, aki miss Milbanket rendkívül szerette. Ezt a szeretetet szerette volna Byronba is átsugárni, csak hogy ez nem sikerült neki. Byron nagyon elütőnek találta a fiatal leány természetét a magáétól.

A legesekelebb vágyam sincs arra, hogy megismerkedjem vele... ő tulságosan jó... Sokkal jobb szeretném, ha nem volna olyan tökéletes...

A véletlenség azonban mégis úgy akarta, hogy összekerüljenek. És amikor összetalálkoztak, mindjárt vonzódtak is egymáshoz, sőt csakhamar gyöngéd érzéssel is voltak egymás iránt. Nemsokára az egész világ beszélt már a dologról. A jó barátok már az esküvő napját is emlegették. S ez alatt Byron azért nem igen buzgólkodott azon, hogy megtesse. Miss Milbanke előtt „a legsötétebb, a legsátánibb szímben” mutatta magát.

Bujdosó, titkosztól lenni vagyok én...

Ez írja egyszer neki. Vagy a következő elméletet adta arról, miképpen fogja fel az életet:

Mindent összevéve az életnek, bármennyire rossz legyen is, megvannak a maga kellemetlenségei. Főcélja az érzés. Érezni, hogy élünk, még ha az fájdalomban is... A kielégíthetetlen üresség, amelyben szenvedünk, arra indít bennünket, hogy megfázódjunk, hogy verekedjünk, hogy utazzunk, hogy mértékteleneleg vagyunk, mind olyan dolgok, amelyekben első sorban az izgalmat keressük, amelyek elválaszthatatlanok a kielégítettségüktől... Mint barátainak, önnek is hibámmal kell majd elszennvedni.

Az ilyen biztatások után miss Milbanke elég ideig habozott is. Sokszor szakítottak, majd újra kibékültek, s az „elhidegületekre” az örült szenvedély

kitörései következtek. A dolog sokáig húzódott, Byron azonban végre is megírhatta az ügyvédjének.

Ma megkaptam belegező választást.

Pedig néhány nappal előbb Byron frenológiai vizsgálataknak vetette magát alá, amelyet a híres Spürcheim végzett rajta, s arról a következőket írta a missnek:

Kijelentette nekem, hogy minden jó tulajdonságnak megvan a megfelelő gonoszság benne, ami a koponyámon pontosan meglátszik.

Az esküvő 1815. január 2-ikán volt meg.

† **A Panama-kalapok.** A férfikalapok általában véve nem drágák; de persze vannak itt is kivételek, s némely férfikalap ár tekintetében fölveheti a versenyt a női kalappal is. A világ legdrágább férfikalapja talán az, amelyet Grant tábornok kapott, amikor 1882-ben Mexikóban volt. Háromezerhatszáz forintba került s most a washingtoni nemzeti muzeumban őrzik. A mexikói *sombro*kból, ilyen drága példányt még nem csináltak. Körülbelül ilyen áru volt az a kalap, amelyet mr. William H. Sewardnak küldtek, amikor Lincoln kabinetjébe mint államtitkár lépett be. A Panama-kalapok fajtájából való volt. Egy ideig gyakran adtak egy-egy Panama-kalapért ezerhatszáz forintot is, manapság bizony már nem állítják elő ilyen árban. Tavaly egy bankárnak eladtak egy Panamát kétszázötven forintért. A dél-amerikai milliánosok nagy kedveléssel viselik még az ilyen áru kalapokat, anyagi javakkal kevésbé megáldott halandók huszonnégy-harminc forintos kalappal is kénytelenek megelégedni. Ezeknek a kalapoknak — az igazság kedvéért kell ezt kijelenteni — semmi közük sincs a hirhéd témához. Azért hívják úgy őket, mert a legnagyobb piacuk Panama városában van. A legszebbeket különben Paytában, Peruban és Gunayquiben kapni. Kuba bennszülettei is meglehetősen értenek a készítésükhöz.

† **A gyermekek kedveno színei.** Egy német orvos egy fiziológiai folyóiratban beszámol azokról a tapasztalatairól, hogy milyen színeket szeretnek a gyermekek legjobban. Vizsgálatainál választást engedett a vörös, sárga, zöld és a kék között. Öt milliméter széles gyűrűkben mutatta nekik a színeket és pedig páronként szürke alapon. Az eredmény első sorban az volt, hogy a kék szín a legkapósabb. Ami a többi színt illeti, azokat a gyermekek egyenlő mértékben választották. Azután egy kísérletezett a tudós orvos, hogy a színeket párvál egy illesztette össze, hogy mindegyik gyűrűből csak a fele látszott ki. A gyermekek legtöbbször a felé a színpár felé nyultak, amelyben kék szín volt. Különösen tetszett a kék-sárga és kék-zöld párosítás.

REGÉNY.

A más büne.

(33) — Amerikai detektivregény. —

Írta: JULIAN HAWTHORNE.

— Ó, magánügy, valami különösen finom ügy — felelte Clifton, rágyujtva a szivarjára. — Utiköltség és még husz fontom van havonkint.

— Ej ha, ez nem rossz! Száz dollár és a költségek! No, mi az? Az angol rendőrség talán nyomában van megint valaminek.

— Nem, nem, én nem tartozom már az angol rendőrséghez. A magam szakállára dolgozom most. Olyan esettel foglalkozom, amelyben százötvenezer font sterlingről van szó — hétszázötven ezer dollárról.

— Szent isten! valami lopás?

— Nem, nem! Nem ilyen alacsony história. Egy elveszendőbe menő örökség.

— Veszendőbe menő örökség? Ez nem is hangzik rosszul! Jöjjon, megvan még az egész esténk, reményem, elmondja majd nekem az egész históriát.

— Hm, nem tudom — felelte Clifton s elgondolkozva a szakállát simogatta. — Az ilyen históriákat nem lehet elmondani akárcsak. De hát — folytatta — nem akárcsak, s ha a titoktartásra megkértem, akkor bizonyára hallgatni fog a dologról. De keressünk magunknak valami nyugalmas helyet, — az est nagyon meleg, talán legjobb volna, ha a fedélzetre ülünk, ahol szivarozhatunk.

Amikor eltávoztak, egy uri ember, aki nem messze egy széken ült, kalapját a szemére huzva, mintha szunnyadna. most fölkel és egy kajüt

felé ment, amely a kerékszekrény közelében volt. Belépett a kajütbe s a megkönnyebbülést sóhajtottan csukta be maga után az ajtót.

Levette a kalapját és bele nézett a tükörbe. A tükör egy körülbelül harminc esztendő férfiának a képét mutatta; arcának alsó részét sűrű barna szakál borította, amely az állán esuesban végződött. Homlokát, orcáit és az orrát barnára égette a nap, a csinos kék szemek élénk kifejezést adtak az arenak. Haja kurtára volt nyírva és egész megjelenése franciára vallott. Bírálgatva nézegette magát.

— Igen — mormolta halkán, mint az olyan emberek, akik önmagukkal szoktak beszélgetni — nem is rosszul vagyok így elrendezve, ha megmondoljuk, milyen egyszerű az egész dolog! Senki sem mondhatja, hogy valami nagyon elvonnék változtatva és még sem hiszem, hogy saját édes anyám — áldja meg isten! — megismerne az első pillanatra. A hugom azonban nem hagyná magát félre vezetett. Bizonyos, hogy a gondviselés színésznek szánt tulajdonképpen. Egyszer amerikai vagyok, aztán angol, majd francia; holnap majd megpróbálom, hogyan festenek mint török, vagy orosz. De kicsoda rendkívüli balvégezt az, hogy ez a Clifton éppen erre a hajóra kerül! Tudja talán, hogy én is itt vagyok? Bajosan! És mégis, mi lehet a szándéka? Alighanem arról a históriáról van szó, amelybe én is bele vagyok keveredve. Tud talán az én utamról? Atkozott! Nélküle is elég bajom lesz ugyanis. Persze egyenesen Byrneshez fog menni, s ha az úgy találja, hogy én nem — hát mi lesz akkor?

A kajüt, amelyben ez az ur így elmélkedett, a kerékszekrény mellett volt, amelynek ablaka a vízre, vagyis inkább a fedélzetre arra a keskeny részére esett, amely a párkány és a kajüt között húzódott.

Ez a keskeny rész éppen elég volt arra, hogy két ember ott letelepedjék háttal a kajüt falának, lábbal a párkány falához szorulva. Az ablaknak fatáblája volt, mozzatható lemezekkel,

amelyek azonban kívülről olyannak látszottak mintha le lettek volna zárva.

A kajütbeli utas monologizálását két embernek a megérkezése szakította félbe. Tábori székeket hoztak magukkal és úgy látszott, hogy a fedélzetre éppen ez a látszólagosan elhagyott része tetszett meg nekik. Miután letelepedtek s szivarjaikra rágyujtottak, halkán beszélgetni kezdtek egymással. A kajüt ablaktáblája le volt zárva, az ablak azonban nyitva volt, s miután a bent lévő utasnak oka volt arra a sejtélemre, hogy a beszélgetésnek rá nézve különös érdeke lesz, azért hát leült a nyitott ablak elé és gondosan figyelt.

A két ur természetesen Clifton Henry és Stapelton Bob volt.

— Először Új-Seelandba ment ön? — kérdezte Stapelton. Hogy lehet az, hogy ön ott kereste őt? — Bálintnak hívják, nemde?

— Ó a másodszülött fia volt, érte meg jól és azért önmagára volt utalva, miután a pénzén tudott. Új-Seelandba ment, hogy ott szerencsét próbáljon, de a mikor én odaérkeztem, akkor már egy esztendő óta másfelé járt. Úgy látszik, valahogy pénzhez jutott — a juhtenyésztéssel, amibe bele fogott, nem sokra ment — de hogy hova ment, senki meg nem mondhatta nekem. Ha tudhatta volna, hogy a bátyja meg fog halni s hogy rá fog jutni az elsőszülöttség joga néhány százezer font sterlinggel, akkor bizonyosan hátra hagyta volna a címét.

— Csudálatos történet — jegyezte meg Stapelton ur — némely ember egész életén át szalad a szerencséje után, a nélkül, hogy elérné, más pedig egész életén át szalad előre és nem hagyja magát utólagosítani.

— Ez a Bálint ur — folytatta Clifton — mindenesetre eltűnt és az én feladatam az volt, hogy felkutassam. Erett megfontolás után arra a meggyőződésre jutottam, hogy Amerikába ment, s ha valaki Amerikába megy, előbb vagy utóbb, de mindenesetre New Yorkba kerül.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG.

Az idei termés.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, július 24.

A földművelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósítótól beérkezett jelentések szerint az ország minden részében, különösen az alföldön és a felvidéken gyakori esőzések voltak, az időjárás mégis szárazabb jellegű volt s kevésbé akadályozta a munkálatokat. Sok helyen a helyi zivataros zápor és jégesők, itt-ott pedig a viharos időjárás a learatott gabonában jelentékeny kárt okozott.

Július havának második harmada sem mult el kár nélkül. A gyakori esőzések, amelyek a gabona érése óta napirenden voltak, a minőségére határozottan káros befolyást gyakoroltak és különösen azok a vetések szenvedtek legtöbbet, amelyek összekuszálva, megdőlvé feküdtek hetekig. Itt többnyire szorultak, aprók és nagyobbára fakók a szemek. Az árpa sem kerülte ki ezt a bajt, sörárpa a mult évinél jóval kevesebbet termelt.

Kvalitásra nézve egyedül a zab ígér jó közép-termetű, míg a buza tulymólg csak közepes, az átlagos sulya az eddig megéjtett próbacsepelekből ítélve, 76—78 kilogrammos; a dől búzából többnyire 72—75 kilogrammos és csakis a kiválóbban fejlődött s még nem dől búzából csépeltek 79—82 kilogrammos magot. Acélos, szép piros búzáknak nincsenek ugyan híjában a gazdák, de koránt sincsen oly sok szép minőségű buza, mint amintőre még e hó elején is kilátás volt. Mennyiségileg a termés főképp búzából rendkívül különbség eredményt adott.

A rekkenő hőség is többfelé kárt okozott; előfordul a hűtött buza, szenvedett továbbá az árpa is a hőség következtében. A gabonaművelők hirtelen megérték s a kasza alá került kalászköbök a szemek itt-ott kiperegtek. Így tehát az aratás és behordás körül is veszteség érte a gazdákat, leginkább az Alföldön. Mindennek dacára országos átlagban a terméskilátások nem csökkentek, sőt némi emelkedés is mutatkozik az átlagban, amit annak tulajdoníthatni, hogy némely hegyi vidék gabonája jelentékenyen javult.

A rozs között is sok a gyenge minőségű, színvesztett mag; ez is többfelé csiránki kezdett már, néhol pedig megszorult. Többnyire 68—72 kilogrammos rozsoz arattak; ritka kivételek a 65—66 és még ritkábbak a 73—74 kilogrammos átlagok.

A termés eredmények az összes számbavehető tényezőket figyelembe véve országos átlagban egyáltalában nem mondhatók kedvezőtelnek, mindazonáltal a közepes átlagot sem haladják meg, bárha néhol a gabona várakozáson felül, az az meglepetés jól fizetett, ugy mennyiségileg, mint minőségileg.

A kapásnövények fejlődése többnyire normális volt. A szőlőkben a peronoszpóra a sok esetben nagy erővel fellépett s attól lehet tartani, hogy kedvező fejlődésben volt szőlők hanyatlani fognak; a szőlőmoly is fellépett s néhol jelentékeny kárt okoz. Az 1895-ik évi országos mezőgazdasági statisztikai felvételek beverték terület adatait véve alapul, a gabonaművelők területe a következő: buza 5.515.000, rozs és kétszeres 1.841.000, árpa 1.788.000 és zab 1.685.000 kat. hold.

Az őszi buza aratása csaknem mindenfelé folyamatban van, sőt néhol már be is fejezték most a hordást és itt-ott a cséplést eszközlik.

Összefoglalva a fobb eredményeket, kitűnik, hogy az országosan várható átlagos buzatermés hozama megközelíti a 7 métermázsát, vagyis végeredményében remélhető min-ez 36-85 millió métermázs. Szemben a multikori állapottal, a buzatermés kilátások mennyiségileg némi emelkedést mutatnak, amit leginkább a hegyi vidékek jó termésének tulajdoníthatni. A mult évben termelt közel 35 millió métermázs és így az idei termés valamivel kedvezőbb.

Két mázsza és azon felüli termésre van kilátás: Bars, Esztergom, Nógrád, Nyitra, Pozsony, Baranya, Fejér, Komárom, Moson, Sopron, Tolna, Veszprém, Heves, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Borsod, Gömör, Békés, Hajdu, Arad, Csanád, Temes és Alsó-Fehér vármegyében; 7 mázsás aluli termésre van kilátás, de legalább 5—7 métermázsát remélnek katasztrális holdanként: Hont, Trencsén, Győr, Somogy, Vas, Zala, Bács-Bodrogh, Csongrád, Abauj-Torna, Bereg, Ung, Zemplén, Bihar, Szilagy, Krassó-Szörény, Torontál, Beszterce-Naszód, Brassó, Csik, Fogaras, Hunyad, Kis-Küküllő, Kolozs, Maros, Torda, Szeben, Szolnok, Doboka, Torda-Aranyos és Udvarhely vármegyékben.

A rozs és kétszeres aratásával, kivéve a magasabb hegyi vidékeket, általában elkészültek. A rozs minőségét tekintetben sok helyen kifogás alá esik. Általában azonban a rozs nagy átlagban közepesen fizet úgy mennyiségileg, mint minőségileg. Az idei rozs és kétszeres termés hozama teljesen egyenlő lesz a mult évvel.

65 q. eredményre — ez a legjobb — és azon felüli termésre van kilátás: Esztergom, Nyitra, Pozsony, Fehér, Baranya, Komárom, Mosony, Somogy, Sopron, Tolna, Veszprém, Bács-Bodrogh, Jász-N.-Kun-Szolnok, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Hajdu, Csanád, Temes, Torontál, Alsó-Fehér, Brassó, Csik, Fogaras, Kisküküllő, Kolozs, Maros-Torda és Udvarhely vármegyében; katasztrális holdanként 6-5 métermázsán aluli, de legalább 5—6 métermázs közötti eredményre van kilátás: Arva, Bars, Hont, Liptó, Nógrád, Trencsén, Turóc, Győr, Vas, Zala, Csongrád, Heves, Abauj-Torna, Bor-

sod, Gömör és Kishont, Sáros, Szepes, Ung, Zemplén, Békés, Bihar, Maramaros, Szabolcs, Szatmár, Szilagy, Ugocsa, Arad, Krassó-Szörény, Beszterce-Naszód, Járomszék, Hunyad, Nagy-Küküllő, Szeben, Szolnok-Doboka és Torda-Aranyos vármegyében.

Az árpa aratását is nagyon akadályozta az esős időjárás s ennek kapcsán főképp minőségileg jelentékenyen romlott a tavaszi árpa, melynek termelését különösen a felvidéki részeken rendkívül kiterjedten üzik. Sörárpa csak elvétve lesz elsőrendű; többnyire sárgás és részben harnas színű árpa termelt az ország nagy részében. Így tehát az idei árpa nagyobbára csak takarmánynak lesz használható.

Mennyiségre nézve az árpatermés hozamában szintén nincsen lényeges változás, és így a közepes átlagot, amint a próbacsepelek mutatják — megadja. Az árpatermés hozama e szerint — szemben a mult évvel — mennyiségileg csaknem egyenlő.

A katasztrális holdanként remélt 7 métermázsához viszonyítva, aránylag legjobb a termés, vagyis 7 métermázsra s azon felüli eredményre van kilátás: Bars, Esztergom, Nyitra, Pozsony, Baranya, Moson, Somogy, Sopron, Tolna, Veszprém, Bács-Bodrogh, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Békés, Bihar, Hajdu, Arad, Csanád, Krassó-Szörény, Temes és Torontál vármegyében; 7 métermázsán aluli, de legalább is 6—7 métermázsra termésre számíthatni: Hont, Nógrád, Trencsén, Fejér, Győr, Komárom, Vas, Zala, Csongrád, Heves, Pest, Abauj-Torna, Borsod, Gömör, Szepes, Zemplén, Szatmár, Szilagy, Beszterce-Naszód, Brassó, Fogaras, Kolozs, Maros-Torda, Szeben és Torda-Aranyos vármegyében.

A zab aratása az Alföldön már megindult; a hegyi részeken azonban most zsendül, sőt itt-ott még egészen zöld. A terméskilátások nagyobbára változatlanok.

A zab minőségét tekintetben jó középminőséget ígér, itt-ott azonban jóval gyengébb lesz a rendes közepes átlagnál.

A katasztrális holdanként országosan remélt termésállag 6-5 métermázsára tehető, vagyis a várható összes terméshozam megközelíti a 11 millió métermázsát. A mult évben termelt 11-42 millió métermázsra és így az idei termés valamivel gyengébb az 1898-iki eredményénél.

Az országos átlagos terméshez viszonyítva aránylag véve legjobban állanak a vetések, azaz kat. holdanként 6-5 métermázsra s azonfelüli eredményre van kilátás: Bars, Esztergom, Nyitra, Baranya, Fejér, Moson, Somogy, Sopron, Tolna, Vas, Veszprém, Zala, Bács-Bodrogh, Csongrád, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Békés, Hajdu, Arad, Csanád, Krassó-Szörény, Temes, Torontál, Fogaras és Udvarhely vármegyében; 6-5 métermázsán aluli, de legalább 5—6-5 métermázs közötti eredményre számíthatni: Hont, Liptó, Nógrád, Trencsén, Turóc, Zólyom, Győr, Komárom, Heves, Pest, Abauj-Torna, Bereg, Borsod, Gömör, Szepes, Ung, Zemplén, Bihar, Szabolcs, Szatmár, Szilagy, Ugocsa, Alsó-Fehér, Beszterce-Naszód, Brassó, Hunyad, Kis-Küküllő, Kolozs, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Szeben, Szolnok-Doboka és Torda-Aranyos vármegyében.

A repce cséplését bevégezték. A cséplés eredménye utóbb javult, kivéve a Duna balparti vidékén. A kukorica fejlődésének az időjárás kedvezett, zászlóját nagyrészt kihajtotta, jól övesedik és jól virágozik.

A hűvelyesek jól állanak, terméskilátásuk kedvező. A kerti vetemények közül a zöldség és főzelék-félék jól diszlenek, a káposzta a Duna balparti és erdélyi országrészek kivételével.

A takarmány és cukorrépa vetések az egész országban kifogástalanul fejlődnek és jó termésre nyújtanak reményt.

A burgonyára az utóbbi szárazabb idő előnyös volt, de az előző tulnevesség következtében rohadás már nagyobb mérvet öltött.

Mesterséges takarmányok: a hero és lucerna második kaszálását az eső minőségében rontotta; a zabos búkköny, mely szintén kiint azott, nem volt még egészen betakarítható. A muhar szépen fejlődik.

A rétekről az anyaszéna betakarítását helyenként csak most végezték, az eredmény átlag.

A hős és tatárka jól fejlődik.

A kender és len vetések állása általában kielégítő. A dohány csaknem mindenütt szépen fejlődik.

A legelő: funóvása kielégítő, helyenként azonban, kivált az erdélyi országreszen mar apadóban van.

A szőlő terméskilátása a több felé mutatkozó peronoszpóra, lisztharmat és szőlőmoly dacára kedvező maradt.

A gyümölcs terméskilátásai változatlanul gyengék.

Mérleg

az eddigi konjunkturák alapján.

A gabona neme	Az idei termés méter mázsákban	A tavalyi termés méter mázsákban
Buza	37.600.505	34.897.705
Rozs	11.798.591	11.799.664
Árpa	12.361.417	12.483.021
Zab	10.942.190	11.424.423

Ipar és kereskedelem.

A Magyar Agrár- és Járadék-Bank 12 millió koronányi 4 1/2%-os jelzálogleveleket holnap, július hó 25-ikén végbemenendő kibocsátásával alapszabályszerű programjának végrehajtására a harmadik fontos lépést megtette. Ezen intézet, amely annak idején Wekerle Sándornak a magyar mezőgazdaság érdekében megpendített eszméje folytán létesült, programjának végrehajtására az első lépést meg-

tette, midőn a 4%-os szőlőművelési kötelezőket kibocsátotta, amelyek nagy sikerrel a piacra kerültek. Egy évvel ezelőt újabb kibocsátást foganatosított 4 1/2%-os járadékjegyeivel, amelyek szintén az elhelyezett kereső tőke által csakhamar felkaroltattak s amelyekhez immáron a 4 1/2%-os jelzáloglevelek sorakoznak. A Magyar Agrár- és Járadék-Bank jelentőségét legjobban juttatja érvényre az a körülmény, hogy alapszabályai értelmében a magyar kormány annak igazgatósági tanácsában hivatalosan képviselteti magát.

Iparosok hitelszövetkezete Aradon. Az aradi iparostület kebelében tegnap alakult meg az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja. Az alakulásnál a központot dr. Horváth János budapesti iparhatósági biztos, az Országos Központi Hitelszövetkezet felügyelő bizottsági tagja képviselte. Az alakuló értekezleten több száz iparos vett részt. Az aradi kereskedelmi és iparkamarát Kristófy János elnök és Edvi Illés László helyettes titkár, az iparostületet Rozmanth Albert alelnök és az előjáróság tagjai képviselték. Dr. Horváth János központi kiküldött részlet-sen ismertette a hitelszövetkezetek célját, szervezését, az új szövetkezeti törvényt és azokat az elveket, amelyek a szövetkezetek alakításánál figyelembe veendő. Előadását nagy érdeklődéssel hallgatták és végül zajoson megéljeneztek. Ezután dr. Horváth elnöklésével és alapos magyarázatai közben letárgyalták az alapszabályokat, s végül megalakították a tizenkéttagú igazgatóságot, a hattagu felügyelő bizottságot, s a harminc tagú bíráló választmányt. A központi szövetkezet kiküldöttje az igazgatóságba Edvi Illés László kereskedelmi és iparkamarai helyettes-titkár, a felügyelő bizottságba Borsik Györgyöt nevezte ki. A szövetkezet nagyon kedvező auspiciumok közt alakult meg. Az üzletrészeket máris tömegesen jegyezték.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapestén 18.50 forint pénzben, 19.— forint áruban. Bécsben 19.50 forint pénzben, illetve 20.— forint áruban.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás 1216 darab juh. Jegyzett árak: Elsőrendű ürű 23—24, kivételesen 24 1/2 kr. páronként 19—22 1/2 frt, középminőségű ürű 20 1/2—22 krajcár, páronként 15—18 forint, anyajuhok legjobb minőség — krajcár, páronként 13 1/2 forint, kivételesen — kraicár, rackajuhok I. sz. minőségű — krajcár, páronként 20 forint, kiverési juhok 20 krajcár, páronként — forint. Szerbiai juhok páronként 14—16—forint. Külföldi vevők és vidéki meszarosok részéről mutatkozott élénk kereslet következtében az árak kilogrammonként 1 krajcárral emelkedtek.

Budapesti sertés-konsumvásár. A ferencvárosi petróleum-akadémián lévő székcs-fővárosi sertéskonsumvásár arajgyűzése 1899. július 24-én. Készlet 117 darab. Érekezt 134 darab. Összesen: 251 darab. Eladott 135 darab. Maradt 116 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. súlyban 44—46 — krajcár, 220—250 kgr. súlyban 43 1/2—45 — krajcár, 330—350 kgr. súlyban 32—38 krig. Öreg nehéz páronként 400—500 kilos — krajcár, Malacok — krajcár kilonként. A vásár hangulata lanyha volt.

Bécsi vágómarhavásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott vágómarhavásárra felhajtottak 3221 darab magyar, 509 darab galiciai, 238 darab bukovinai, 610 darab németországi, — összesen tehát 4608 darab szarvasmarhát.

Jegyzések: 100 kilogrammonként 45 szilyban: magyar hizóökrök I. minőségű 33—35 50 forint, kivételesen — forint, II. minőségű 28—32 forint, III. minőségű 25—27 forint, galiciai hizóökrök I. minőségű 34—37 1/2 forint, kivételesen — frt. II. minőségű 30—34 frt, III. minőségű 27—29 frt, német hizó ökrök I. minőségű 36—39 frt, kivételesen — forint, II. minőségű 32—35 forint, III. minőségű 27—31 forint, legelő ökrök 22—28 forint, bika és tehén 25—34.— forint.

Mezőgazdaság.

Szeszfűző-tanfolyam Budapestén. A Magyar Mezőgazdasági Szesztermelői Országos Egyesülete által Budapestben e hónap 23-tól bezárólag augusztus 5-éig rendezendő szeszfűző tanfolyam vasárnap kezdődött meg a József-Műegyetem Eszterházy-utcai épületének I. emelet C. 5. számú tantermében. A tanfolyamot Bujanovics Sándor, az egyesület elnöke nyitotta meg, beszédében kifejtette, hogy az egyesületet e közhatalu kezdeményezésére az indította, hogy alkalmat adjon a szeszfűző-tulajdonos gazdáknak arra, hogy mezőgazdasági szeszgyártásukat jövedelmezőbb alapokra fektethessék. A tanfolyam hallgatói az előadók vezetésével mellett delutánonként a Leipziger-féle ó-budai, Egyed-féle uesti szeszgyártást és a kalázi szövetkezeti szeszgyártást tekintik meg, hol gyakorlati utmutatókban részesülnek. A tanfolyam iránt nagy az érdeklődés, melynek előadóját az egyesület dr. Kosulány Tamás és Cserhádi Sándor magyar-óvári gazdasági akadémiai, Lázár Pál és dr. Sziklay Gyula műegyetemi és Zalka Zsigmond gazdasági tanintézetű taná-

rokat, ur. Lehrer Péter pénzügyi tanácsost, Hajdu István dradalmi számtartót és Bodi Bódog szeszgyár-igazgató nyerte meg. A tanfolyam vezetősége még jelentkezőket elfogad a tanfolyamra.

Közlekedés.

A soproni villamos vasút engedélytárgyalásán az építési tételt 395.000 forintban állapították meg. Gebhardi polgármester indítványára külön városi telepet létesítenek; a villamos vasutat már november hónap átadják a forgalomnak.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, július 24.

A buzaüzlet hangulata ma nyugodt volt és főképp újbuza képezte a forgalom nagyobb részét. Eladásra tizezer métermázsza került, kétharmadrészen újbuza, változatlan árakkal, azonnal való szállítással. Későbbi szállításra nehezebben nyert elhelyezést. Eladtak ötezer métermázsza új tiszabuzát (78) 8.60 forintért három héti szállítással pr. augusztus 15. Új rozs iránt élénk volt az érdeklődés. A forgalom kétezer-háromszáz métermázszt tett. Az áresés 5 krajcár volt.

Eladott:

Buza. (Uj buza.) Tiszavidéki: 800 mm. 80-5 k. 9 frt - kr, 500 mm. 80 k. 9 frt20 kr, 1000 mm. 80 k. 9 frt - kr, 150 mm. 80-5 k. 8 frt 85 kr, 100 mm. 79-5 k. 8 frt 85 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 80 kr, 100 mm. 79-5 k. 8 frt 77 1/2 kr, 100 mm. 79-5 k. 8 frt 80 kr, 200 mm. 79 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 79-5 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 78-8 k. 9 frt - kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 90 kr, 160 mm. 77 k. 8 frt 25 kr.

Pest megyevidéki: 500 mm. 80-5 k. 8 frt 60 kr, 150 mm. 80 k. 8 frt 65 kr, 150 mm. 80 k. 8 frt 75 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 75 kr, 500 mm. 79-5 k. 8 frt 80 kr, 500 mm. 79-5 k. 8 frt 70 kr, 600 mm. 79 k. 8 frt 70 kr, 200 mm. 78-5 k. 8 frt 55 kr, 150 mm. 78 k. 8 frt 40 kr, 100 mm. 77-5 k. 8 frt 50 kr, 75 mm. 75-5 k. 8 frt 40 kr, 200 mm. 75-5 k. 8 frt 42 1/2 kr, 200 mm. 75 k. 8 frt 42 1/2 kr, 100 mm. 73-2 k. 8 frt 42 1/2 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 60 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 60 kr.

Bácskai: (Uj buza.) 100 mm. 71 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 72-5 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 73 k. 8 frt 30 kr.

Tiszavidéki: (Ó buza.) 800 mm. 80 k. 9 frt 25 kr, 650 mm. 79 k. 8 frt 17 1/2 kr, 100 mm. 78-7 k. 9 frt - kr, 200 mm. 78-5 k. 9 frt 05 kr, 100 mm. 78 k. 9 frt - kr, 100 mm. 77-5 k. 8 frt 90 kr.

Pest megyevidéki: 100 mm. 78 k. 8 frt 95 kr, 100 mm. 77-5 k. 9 frt - kr, 100 mm. 74-4 k. 8 frt 90 kr, 150 mm. 75 k. 8 frt 75 kr, 180 mm. 75 k. 8 frt 75 kr.

Mind 3 hónapra.

Új rozs: 350 mm. 6 frt 70 kr, 300 mm. 6 frt 72 1/2 kr, 200 mm. 6 frt 70 kr, 250 mm. 6 frt 65 kr, 900 mm. 6 frt 60 kr, 100 mm. 6 frt 60 kr.

Ó rozs: 100 mm. 6 frt 60 kr.

Köposztarepes: 150 mm. 11 frt 75 kr.

Árpa: 100 mm. 5 frt 97 kr, 500 mm. 5 frt 70 kr, 100 mm. 5 frt 57 kr.

Zab: 200 mm. 5 frt 62 kr, 100 mm. 5 frt 62 kr, 200 mm. 5 frt 55 kr.

Készpénzfizetés mellett.

A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonként - A minőség hektolitereként és kilogrammonként.

Table with columns for grain types (Buza, Arpa, Zab) and prices in various units (frt, kr).

A határidőszület folyamán a következő kötések történtek:

Table showing settlement dates and prices for Buza, Rozs, Zab, and Tengeri búza.

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table showing closing prices for Buza, Rozs, Zab, and Tengeri búza.

Table titled 'Délután fél 5 óraker zárul:' showing prices for various goods like Buza, Rozs, Zab, Tengeri májusra, etc.

A budapesti értéktözsde.

A könnyű bécsi ultimó-ellátásra a tőzsde tovább is igen szilárd irányzatot követ, a nélkül, hogy a nyári szünet által okozott üzletlenség megszakítást szenvedne.

Mint már huzamosabb idő óta, úgy most is az osztrák hitelrészvény a spekuláció favoritja, miert is ez mutatja a legnagyobb forgalmat és árváltozást. Mindjárt a megnyitátnál bécsi számlára nagyobb vételeket eszközöltek ezen papírban, mire szombati zárlatok 1 és fél forinttal emelkedett, de a déli tőzsdén arbitrage eladásokra 1/4 forinttal csökkent. Magyar hitelrészvény teljesen figyelmen kívül van hagyva, míg államvasút-részvényekre ma több vevő volt és 1 forint árelőnyt meg is tartotta. Rimamurányi részvényekre az érdeklő csoport folyton fenntartja az érdeklőt, de 1 és fél forintnyi javulásából nagy részét ismét le kellett adni.

Az előtőzsde szilárd.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 388.—388.25. Osztrák hitelrészvény 383.—383.90. Osztrák-magyar államvasúti részvény 344.25—344.75. Rimamurányi vasúti 315.—315.50. Jelzálogbank részvény 246.50—247.—forinton.

A déli tőzsde tartott.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 387.75—388.—. Osztrák hitelrészvény 383.—383.60. Osztrák-magyar államvasút 344.50—345.—. Jelzálogbank részvény 246.—246.50. Rimamurányi vasúti 315.—315.50. Közúti vasút részvény 371.25—372.—forinton.

Az utótőzsde irányzata mérsékelt forgalom mellett tartott maradt.

A 4 órai zárlatok maradt:

Osztrák hitelrészvény 383.—. Magyar hitelrészvény 388.—. Leszámlitólbank 258.50. Rimamurányi vasúti részvény 314.75. Osztrák-magyar államvasút 346.50. Közúti vasút részvény 371.—. Városi villamos vasút 213.50 forinton.

Leszámlitól árfolyamok:

Table listing exchange rates for Magyar általános hitelbank, Osztrák hitelintézet, Fiumei hitelbank, Salgó-Tarjani közszékhely, Ganz-féle vasöntőde, Magyar cukoripar r. t.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Table titled 'Allamadosság.' containing sub-tables for 'Magyar Allamadosság' and 'Osztrák Allamadosság' with various financial indicators.

Más kölcsönök.

Table listing various loans and their terms, including 'Bonyárak kölcsön', 'Budapesti fővárosi kölcsön', 'Záloglevelek és kölcsönkötvények'.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Table listing various bank and financial institution issues, including 'Belvárosi lakóárkpi', 'Egyes. főv. takarékpénztár', 'Közp. jelzálogbank', etc.

Vasművek és gépgyárak részvényei.

Table listing shares of iron works and machine factories like 'Gandzsági gépgyár', 'Dagbánya', 'Ganz'.

Table titled 'Elsőbbségi kötvények' listing various bonds and their prices.

Table titled 'Bankok részvényei' listing shares of various banks like 'Bankbeszéllet', 'Első m. iparbank', etc.

Table titled 'Takarékpénztárak részvényei' listing shares of various savings banks.

Table titled 'Előtőzsde társaságok részvényei' listing shares of various stock exchange companies.

Table titled 'Könyvnyomdák részvényei' listing shares of various printing houses.

Table titled 'Külföldi vállalatok részvényei' listing shares of various foreign companies.

Table titled 'Közelekedési vállalatok részvényei' listing shares of various transportation companies.

Table titled 'Sorsjegyek' listing various lottery tickets and their prices.

Table titled 'Pénzsekély' listing various financial instruments and their prices.

Table titled 'Külföldi váltók (látra)' listing various foreign exchange rates.

Table titled 'Határidőre kötött értékpapírok' listing various time-bound securities and their prices.

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna 36.—40.—forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 26.—28.—forint. Vörös erdélyi — Vörös bánági 30.—forint. Középszemű 31.—35.—, Nagyszemű 35.—39.—. Disznósír: budapesti 51.—51.50 forint, vidéki — frt. Táblaszalonna: légszárított vidéki — városi 4 darabos 42.—42.50 forint, 3 darabos 44.50—45.— forint, füstölt 46.50—47.50 forint, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — forint, 120 darabos — forint, 85 darabos — forint azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség — forint, 100 darabos — forint, 85 darabos — forint. Szilvaiz: szlovéniai 17.50—17.75 forint, szerbiai 15.25—15.50 forint azonnali való szállításra.

A bécsi értéktözsde.

Az előtőzsdén eleinte barátságos volt a hangulat. Alpesi bányarészvények és hitelrétékek magasabb árakon keltek.

A déli tőzsdén az üzlet első felében az előtőzsde árai maradtak, később az általános üzletlenség következtében az árfolyamok gyengültek. A hangulat később javult.

A zárlat valamivel javult. Bécs, július 24. (Magyar értékek zárlata.) 4/0 arany járadék 119.—. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 138.50. Magyar vasúti kölcsön ezúttal 100.60. Magyar keleti vasúti állami kölcsön 120.—. Magyar leszámlitól áru pénzértőzsdén 258.—. Rimamurányi vasútrészvény 314.25. Magyar koronajáradék 96.50. 4/0-os Magyar földterem. kötvény 94.75. Magyar hitelbank részvény 386.50. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegye 169.50. Kassa-oderbergi vasúti részvény 185.50. Magyar kereskedelmi bank 1421.

Bécs, július 24. (Osztrák értékek ábrája.) 4 1/2% papírjárdék 100.55. 4% osztrák aranyjárdék 119.10. 1860-iki sorsjegy 139.—. Osztrák hitelsorsjegy 197.—. Angol-osztrák bank 151.50. Bécsi bankjegyek 274.—. Osztrák-magyar bank 910.—. Déli vasút 75.—. Dunagőzhajózási részvény 399.—. Dohányrészvény 143.75. Császári és királyi arany 5.58.—. Német bankváltók 100.20. 4 1/2% ezüst járdék 100.30. Osztrák koronajárdék 100.20. 1864-iki sorsjegy 194.75. Osztrák hitelintézeti részvény 383.25. Unionbank 311.25. Osztrák Länderbank 240.25. Osztrák-magyar államvasút 346.—. Elbavölgyi vasút 259.50. Alpesi bányarészvény 241.60. 20 frankos arany 8.55. Londoni váltóár 120.80. Bécsi Tramway 477.—. Az irányzat csendes.

Külföldi értéktözsdek.

Berlin, július 24. (Tőzsdei tudósítás.) Nagy fizlet pangás mellett a tőzsze szilárd volt. Bankok- és bányarészvények vélemény vásárlások következtében emelkedtek. Szénrészvények ingadozóak. Svájci és transzvali részvények gyengültek. Egyéb vasutak ártartók. Spanyolok párisi hírekre javultak. Magánleszámitolási kamat 3 3/8%. Utímpénz 4 1/2%.

Berlin, július 24. (Zárlat.) 4 1/2% osztrák aranyjárdék 101.—. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajárdék 99.50. Osztrák-magyar államvasút 146.75. Kassa-oderbergi vasút —. Bécsi váltóár 169.75. Magyar vasút beruházási kölcsön 162.10. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 197.10. Általános villamosítási Edison 271.—. Gelsenkircheni 208.10. Laurakohó 264.70. 4 1/2% ezüstjárdék 100.10. 4% magyar aranyjárdék 100.10. Osztrák hitelrészvény 239.50. Déli vasút 33.50. Károlyi Lajos vasút —. Orosz bankjegy 216.05. 4% új orosz kölcsön 99.80. Török dohányrészvény —. Olasz járdék 93.80. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 163.75. Harpeni 200.30. Az irányzat csendes.

Hamburg, július 24. (Zárlat.) 4 1/2% ezüstjárdék 99.80. 1860. sorsjegy 147.50. Déli vasút 33.20. 4% osztrák aranyjárdék 100.75. Osztrák hitelrészvény 239.50. Osztrák-magyar államvasút 146.50. Olasz járdék 94.—. 4% magyar aranyjárdék 100.30. Az irányzat csendes.

Frankfurt, július 24. (Zárlat.) 4 1/2% papírjárdék 100.10. 4% osztrák aranyjárdék 101.—. Magyar koronajárdék 96.40. Osztrák-magyar bank 151.90. Déli vasút 33.40. Elbavölgyi vasút —. Londoni váltóár 20.48. Bécsi bankjegyek 137.—. Villamos részvény 156.—. 3 1/2% magyar aranykölcsön —. 4 1/2% osztrák járdék 99.90. 4% magyar aranyjárdék 100.—. Osztrák hitelrészvény 234.50. Osztrák-magyar államvasút 146.90. Északny. vasút —. Bécsi váltóár 169.65. Párisi váltóár 81.15. Unionbank —. Alpesi bányarészvény 241.50. Az irányzat szilárd.

Páris, július 24. (Zárlat.) 3% francia járdék 100.82. Olasz járdék 92.70. Osztrák-magyar államvasút —. Francia törleszt. járdék 100.82. 4% magyar aranyjárdék 100.80. Török dohányrészvény 314.—. Osztrák Länderbank —. 3 1/2% francia járdék 102.52. Osztrák földhitelintézeti részvény 1250. Déli vasút 170.—. 4% osztrák aranyjárdék 102.—. Ottomanbank 555.—. Párisi bankrészvény 1073. Alpesi bánya részvény —. Az irányzat egyenlőtlen.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Július 24. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 40—40 1/2 — krajaérig. Öreg közép páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban 42—42 1/2 krajaérig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 43 1/2—44 — krajaérig. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogramm

való súlyban) 44 1/2—45 — krajaérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 44—45 — krajaérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogrammon felüli súlyban) — krajaérig. Közép (páronként 220—280 kilogramm súlyban) — krajaérig. — Könnyű (páronként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krajaérig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) — krajaérig. — Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — krajaérig. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajaérig. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajaérig. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajaérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) 44 1/2—45 — krajaérig. — Közép (páronként 240—280 kilogramm terjedő súlyban) 44—44 1/2 — krajaérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 44—45 krajaérig.

Sertéslelészám: 1899. július 22. napján volt készlet 41.654 darab, 1899. július hó 23. napján felhajtotta 763 darab, 1899. évi július 23. napján elszállított 499 darab, 1899. július 24. napjára maradt készletben 41.918 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Július 24. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Molnár János győri állami főreáliskolai rendes tanárt e minőségben a szegedi állami gimnáziumhoz áthelyezte és Bánhid József szegedi állami gimnáziumi helyettes tanárt rendes tanárrá, Schultz Ernő matematikai kat. főgimnáziumi és Héger Ferenc makói állami főgimnáziumi helyettes tanárokat rendes tanárokká, Huszár Vilmost, a budapesti V. kerületi állami főreáliskola alkalmazott helyettes tanárt rendes tanárrá, dr. Reiszmann Arnold orvost, egyelőre tiszteletbeli minőségben, az ungvári állami alreáliskola iskola-orvossá, Révész (Hessel) Alajos okleveles tanítót a farkashidfalvi állami elemi népiskolához rendes tanítvá, a kolozsvári orsz. tanítói árveházhoz öv. Strauss Oszkár né született Ujházy Mária árvaanyává nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Kovács Gyula makói állami főgimnáziumi rendes tanárt e minőségben a temesvári állami gimnáziumhoz, Szász József bibarefalvi állami elemi iskolai tanítót a gerendkeresztúri állami elemi iskolához, Kleinerné Ballon Eleonóra 6-radnai állami elemi iskolai tanítót a tököli állami elemi iskolához, Wiesner Károly csongrádi állami elemi iskolai tanítót a hatvani állami elemi iskolához áthelyezte. — Az igazságügyminiszter Kálmán Antal bazini járásbírósi segédlelkésznyelvezetést a somorjai járásbíró-sághoz, Buday Sándor galántai járásbírósi irnokot a pozsonyi törvényszékhez helyezte át.

Pályázatok. Títkári állásra a központi díj- és illetékiszabási hivatalnál 2 hét alatt; segédkönyvelői állásra Hungad vármegyénél augusztus 20-áig; irodatizsi állásra a trencsényi pénzügyigazgatásnál 6 hét alatt; postamesteri állásra Mramorákon (Temes-vm.) augusztus 10-éig.

Napirend.

Naplár. Kedd, július 25. — Római katolikus: Jakab ap. — Protestáns: Jakab. — Görög-orosz: (július 13.) Gábor ark. — Zsidó: Ab 18. — A nap két reggel 4 óra 14 perccel. — Nyugszik este 7 óra 26 perccel. — A hold két este 8 óra 30 perccel. — Nyugszik reggel 7 óra 32 perccel.

A földművelésügyi miniszter fogad délután 4—5-ig. A magyar jelölhetőbank 2 százalékos nyeresémeny-kötvényeinek sorsolása délután 4 órakor a bank helyiségében. Nemzeti múzeum: Régiségtára. Nyitva délelőtt 9—12-ig. Többi tárai 1 korona belépődíj mellett meglekinthetők.

Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig.

Iparművészeti Múzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja, nyitva délelőtt 9—1-ig.

Az összes könyvtárak zárva vannak.

A Hódolós díszelőadás. Elnesbunt Ferenc óriási körképe. Látható Városliget, Andrássy-útvégén, reggel 9 órá-tól este 5 óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.

Magyar Természettudományi Múzeum. Állandó kiállítás. kereskedelmörtörténeli múzeum és keleti mintáir az Iparcsarnok-ban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házipár-központi bazár. Kerepesi-ut 22. 1. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakósi Iroda és nyilvános számkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órá-tól 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órá-tól 12-ig. Allatkert nyitva egész nap.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —

Budapest, július 24.

A légnyomás minimuma ma reggel nyugoti Németország fölött van, de Felső-Olaszország fölött is képződött egy másodikrendű depresszió. Egyáltalán Közép- és Kelet-Európa fölött alacsony a légnyomás, míg a nyugoti partokon magas.

Az idős Közép- és Nyugat-Európában többnyire borult és esős; bő vízvétel eső esett Németországban, az Alpések táján és Dél-Franciaországban. A hőmérséklet nyugoti felől sülyedt, délen és délkeleten azonban igen magas.

Hazánkknak csupán délkeleti szögletében volt némi eső, az ég azonban felhős lett s az idős általánosan igen meleg, az északi hegyvidéken és Erdélyben azonban az éjjel meglehetősen (15° alá) lesüllyedt a hőmérséklet.

Kilátás: Egyelőre meleg idő várható vízvétel esőkkel, később megkülönböző nyugoti szelekkel hűsülédes valószínű.

Vizállás.

Table with columns for location (Tisza, Körös, etc.), date (július 22, 24), and water level (m t. e.).

BUTOR Győződjék meg mindenki!

Olcsóbb mint bárhol, szolidan kidolgozott asztalos- és kárpitos-butorok a legegyszerűbbtől a legfinomabb minőségig, jótállás mellett, Varga Mihály és Társai magy. butoripar-társaságnál Budapest, Belváros, IV., Koronaherceg-utca 2. sz. Kigyó-tér sarkán.

Eredeti Singer-varrógépek.

Van szerencsém a nagyérd. közönséget és üzletbarátainkat értesíteni, hogy eddig Váci-utca 26. sz. alatt fönntartott elárúsító telepünköt a divatos mühimzés oktató termeivel együtt 1899. augusztus hó 1-től kerepesi-ut 30. sz. a. helyezzük át. Ugyanide helyeztük az eddig Teréz-körut 21. sz. a. volt központi irodáinkat, míg a Teréz-körut 21. sz. a. elárúsító telepünk, javító mühelyyel egybekötve, továbbra is ott marad. Tisztelettel Singer Co. Varrógép Részvénytársaság.

Eppen most jelent meg! Vig történetek. Írta Mural Károly. Ára 1 fnt 50 kr. Megrendelhető: a 'BUDAPESTI NAPLÓ' kiadóhivatalában, Budapest, József-körut 18. szám.

Uj! Uj! Paratlan szerdák. Írta Szomaházy István. Ára 1 fnt 50 kr. Vidékre postai bérmentés küldéssel 1 fnt 60 kr., ha ez összegelőre kúldetik be. Kapható a 'BUDAPESTI NAPLÓ' kiadóhivatalában.

M. kir. államvasutak- 102120/99. szám.

Hirdetmény. A magy. kir. államvasutak budapesti jobbparti üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a budapesti északi főmühelytelepen létesítendő faszárító épületnek és két faraktárnak előállítására szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetések, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához köztölt feltételek Budapeston a magy. királyi államvasutak budapesti-jobbparti üzletvezetőségének pályafennartási osztályában (VIII., külső Kerepesi-ut 13. sz. nyeloház-csoport, II. ház, I. em., 50. ajtó), a hivatalos órák alatt meglekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1899. évi augusztus hó 3-án déli 12 óráig nyújtható be alulírott üzletvezetőség titkári osztályánál.

Az ajánlatokat 50 kron, az ajánlat mellékleteit ívenként 15 kron bélyeggel ellátva, lepecsételve és következő felirattal nyújtható be: 'Ajánlat a budapesti északi főmühelytelepen előállítandó faszárító épület és faraktárak létesítésére. Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1899. évi augusztus 20-án déli 12 óráig 470, azaz Négyzszáz hetven o. é. forint bánatpénz teendő le a magy. kir. államvasutak Budapesti jobbparti üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál, akár készpénzben, akár állami letételekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíthatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejében beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek tértü vevényekkel adandók fel. Budapest, 1899. július hóban. A m. kir. államvasutak budapesti jobbparti üzletvezetősége. (Utáyn nem díjazt.)

Megrendelések a legszebb kivitelű eszközökhöz.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
M. KIR. OPERAHÁZ.
NÉPSZÍNHÁZ.
MAGYAR SZÍNHÁZ.
VIGSZÍNHÁZ.
Szünet.

FOVÁROSI NYARI SZÍNHÁZ.
 a Krikszínvárosban.
 Kedd, 1899. évi július hó 25-én.

A Singergyár.

Énekes bohózat 4 felvonásban. Irta: Kövessi Albert.

Zenét szerző: Barna Izsó.

Személyek:

Singer	Sándor	Citrom	Krémer
Etelka	Jesko	Morza	Faragó
Klementina	Juhász	Cenci	Szakácsné
Cobor	Hevesi	Sztrakay	Papp
Pepi	Szende	Járdai	Pataki

Kezdetre 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1899. évi július hó 25-én.

Káldy Mariska és Sziklai Kornél felléptével

A bőregér.

Vig operette 3 felvonásban. Irta: Meilhac és Halévy.

Személyek:

Eisenstein	Sziklay	Franck	Polgár
Rosalinda	Káldy	Orofölski	Felbó

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

O-Budán.

Kedd, 1899. évi július hó 25-én.

Sulamit, Jeruzsálem leánya.

Keleti opera 4 felvonásban. 7 képből. Irta: Goldfa-

den Dávid. Zenét szerző: Dávidsohn Emánuel.

Személyek:

Monaoch,	Radó S.	Ábigail	Kápolnai
Sulamit	Kövessy	Zigitang	Tukoray
Absolon	Érezkő	Ezriel	Tarján

Kezdetre 7 1/2 órakor.

Ős-Budavára.

Ma kedden, 1899. július 25-én.

Sign. GHEZZI

a világhírű olasz átváltozó művész új alakításai

a 10 órai variatében és a többi külföldi hírneves művészek fellépésével

megelőzőleg

Operette, bohózat,

variété, vígjáték.

Belépődíj este 7 óráig 30 krajcár, azután 50 kr.

Mérsékelt árú belépőjegyek a dohánytörzs díjében kaphatók.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérnök.

A mulató 16 fokra szellőztetve van.

Kezdetre 8 órakor, vége 10 1/2 órakor.

Ma kedden, július hó 25-én megnyitó vendégzereplése a berlini német színház tagjainak a 3 felvonásos családi katasztrófa darabban, színe kerül Hauptmann Gerhardtól:

„Das Friedensfest“

Waldemar Runge rendező, következő tagok közreműködésével: ugymint Müller Ágnes asszony, Zahow Eliz k. a., Wilke Luiza k. a., Heims Elza k. a., — Reinhardt ur., Biensfeld ur., Kaysler ur és Wallentin ur.

Holnap szerdán, július 26-án második vendégzereplése a berlini német színház tagjainak Wolzogen vígjátékában

„Lumpengesindel.“

Még soha Budapesten nem volt.

Bárhol akar lakni,

már nem kell lakást keresnie, hanem forduljon

az első fővárosi ingyenes lakásközvetítő irodához

Károly-körút 9. (gróf Hadik-palota.)

Az igen tisztelt háziurak pedig kéretnek kiadandó lakosztályukat **mielőbb** bejelenteni.

Vége a lakásüzletnek.

MAGYAR KÖNYVTÁR.

Szerkeszti: RADÓ ANTAL.

A „Magyar Könyvtár“-ban eddig a következő elbeszélő művek jelentek meg:

Ágai Adolf. A Viola Vera és egyéb elbeszélések. (24. sz.)

Ambrus Zoltán. Hajótörtek. Nyolc elbeszélés. (56. sz.)

Amicis de Edmondo. A bor és egyéb apróságok. Ford. Tóth Béla. (7. szám.)

Bárony István. Vadásztörténetek. (28. szám.)

Boccaccio. Válogatott elbeszélések a Decameron-ból. Ford. Radó Antal. (96. sz.)

Bourget. Három elbeszélés. Ford. Hevesi Sándor. (33. sz.)

Butti. Az erkölcstelen. Olasz elbeszélés. Fordította Tóth Béla. (48. szám.)

Coppée. Henriette. Ford. Bottlikné Tölgyessy Margit. (32. szám.)

Csehov A. Falusi asszonyok és egyéb elbeszélések. Ford. Szabó Endre. (60. szám.)

Droz Gusztáv. Az ur, az asszony és a baba. Rajzok. Farina. Erősebb a szerelemnél. Regény. Ford. Tóth Béla. (19. sz.)

Ford. Béri Gyula. (30. szám.)

Fáy András válogatott meséi. Badits Ferencz bevezetésével. (54. sz.)

Francia elbeszélők tára. I. (Maupassant, Gréville, Ricard Chavette, Bonsergent) Ford. Ambrus Zoltán. (17. sz.)

Francia elbeszélők tára. II. (Daudet, Claretie, Prévost, Coppée, Alis, Epheyre) II. sorozat. Ford. Ambrus Zolt. és B. Tölgyessy M. (98. sz.)

Heitai Gáspár válogatott meséi. Imre Lajos bevezetésével. (90. sz.)

Jókai Mór. Szép Argyaika. (100.)

Kármán József. Fanni hagyományai. (22. sz.)

Kabos Ede. A csegeri kalapok és egyéb történetek. (67. szám.)

Kielland. Elbeszélések Norvégból. ford. Ritók Emma (92. szám.)

Kozma Andor. Vig elbeszélések. (47. szám.)

Maupassant. Apró elbeszélések. Ford. Tóth Béla. (2. sz.)

Meyer Konrád Ferdinánd. Egy fiú szenvedése. Ford. Hevesi Sándor. (57. sz.)

Mikszáth Kálmán. Két elbeszélés. (81. szám.)

Murai Károly. Mese-mese. (116. sz.)

Musset. Tizian fia. Elbeszélés. Ford. Marquis Géza (91. szám.)

Olasz elbeszélők tára. I. (Farina, Verga, Serao, De Amil-Olasz elbeszélők tára II. (Capuana, Castelnou) Ford. Tóth Béla. (99. sz.)

Orosz elbeszélők tára. (Jezsev, Juzsin, Szalagub.) Ford. Ambruzovics Dezső. (118. sz.)

Papp Dániel. Utolsó szerelem és egyéb elbeszélések. (113. sz.)

Poe Edgar. Rejtelmek történetek. Fordította Tolnai Vilmos. (45. szám.)

Rudyard Kiplin. Indiai történetek. Fordította Mikes Lajos. (66. szám.)

Serao Matilde. Lányok. Elbeszélés. Fordította Tóth Béla. (83. szám.)

Sipulusz. Humoreszkek. (6. szám.)

Spanyol elbeszélők tára. (Pallacio Valdes, Frontaura, Pardo Bazán, Alas.) Fordította Szalai Emil. (76. sz.)

Szalagub gróf. A medve. Elbeszélés. Fordította Ambruzovics D. (55. szám.)

Szomaházy István. Légyott hármában és egyéb történetek. (16. szám.)

Tolnai Lajos A nagygyárosék és egyéb elbeszélések. (86. szám.)

Vértesi Arnold. Kisvárosi történetek. (40. sz.)

Wells. Világok harca. (Marslakók a földön.) Regény. Fordította Mikek Lajos I. rész. (92. szám.) — U. a. II. rész. (94. szám.)

Turgenyev. Az ötidik kerék. Ford. Szabóné Nogálli Jan. Yke. Ujjászületés. Amerikai regény. (62. sz.)

Egy-egy szám ára 15 kr.

Megrendelésnél elég a fűzet számát följegyezni.

Az ár beküldése után bármely fűzetet bérmentve küld

a Budapesti Napló kiadóhivatala, József-körút 18. szám.

Megszerezhető minden hazai könyvkereskedésben is.

Közérdekű művek iparosok részére.

Iparunk újra ébredése. Irta dr. Váli Béla. Ára 30 kr.

Művészet az iparban. Irta Mosdósy Imre. Ára 30 „

Iparos-kát. Irta dr. Pechány Adolf. Ára 30 „

Magyarország vidéki városai ipari szempontból. Irta György Aladár. Ára 30 „

A munka szerepe a közgazdaságban. Irta Mudrony Soma. Ára 30 „

Apróságok a természetudományok köréből. Irta dr. Sztérenyi Hugó. 2 fűzet. Ára 60 „

Az iparban szereplő ásványok. Irta dr. Sztérenyi Hugó. Két fűzet. Ára 60 „

Olvasmányok az iparokémiá köréből. Irta dr. Hankó Vilmos. Két fűzet. Ára 60 „

Bosznia és Hercegovina gazdasági és néprajzi leírása. Irta Strausz Adolf. Ára 60 „

Románia gazdasági és néprajzi leírása. Irta Strausz Adolf. Ára 60 „

A művészetek köréből. Irta Csizik Gyula. Ára 30 „

Az ipar története. Irta Csizik Gyula. Ára 30 „

Az iparos kincsek könyve. Irta dr. Hankó Vilmos. Ára 30 „

Megjelentek és kaphatók a

„Budapesti Napló“

kiadóhivatalában

József-körút 18. szám.

Deutsch F. Károly

legjobban ajánlja az uri közönségnek ruhabérleti rendszerét.

Budapest, Andrássy-ut 1.

Mokány Berci

a megmondhatója (és meg is mondja a könyv előszavában), hogy milyen pompásan használható könyv a

„Kártyajátékok Könyve.“

Szerkesztette: Parlaghy Kálmán.

Ára 1 forint 40 krajcár, kötve 1 forint 80 krajcár.

Leírja a hazai és külföldi kártyákkal játszható összes játékokat. Teljes fölvilágosítást ad, miképpen kell játszani és mik a játékok szabályai. Megismerteti a hamis játék fortélyait, a roulettet és a hazardjátékokat; bemutat néhány mulató kártyabüvészkedést és végül összeállítja a kártyajátékok történetét és a kártyaműszavak szótárát. A könyv több mint 200 oldal terjedelmű.

A szöveget képek is magyarázzák.

Ez az első teljes magyar kártya-codex!

Magánosoknak, de társas-körök számára is kitűnő szolgálatot tesz kártyajátékosok, szóváltások elkerülésére.

Megrendelhető

a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában, József-körút 18.

Jó könyvek mélyen leszállított áron:

Frt

Babos közhasznú magyarázó szótár kötve (2 frt) ... 1.50

Benedek Elek. A sziv könyve (1.80) ... 1.20

Betyárlegenda. Az alföldi rablóvilág történetei 1.—

Karczag Vilmos. Lemondás, regény (1.20) 60 kr., kötve (2 frt) ... 1.—

Kossutány Géza, nevezetesebb bűnesetek I, II, III, IV. egybekötve (4.80) ... 2.—

Mihályi Imre. Franciaország alatt. Élmények és kalandok az Aquatoron (2 frt) 1.—, ugyanez kötve (3 frt) ... 1.50

Mokány Berci viselt dolgai (2 frt) 1.—, ugyanez kötve (2.50) ... 1.40

Murger Henry, Bohémvilág (1 frt) 50 kr., kötve (1.50) ... 80

Sztanój Miklós, Karam, boljáték (2 frt) 1.—, kötve (3 frt) ... 1.50

Tövélyi Titusz. Van-e más világ? (A szellemek országából) (1.50) 1.—, ugyanez kötve (2 frt) ... 1.40

Zola Emil, Pascal orvos, regény (1.60) 80 kr., kötve (2 frt) ... 1.20

(A bekerített árak a volt bolti árakat jelzik!)

Megrendelhetők a

„Budapesti Napló“ kiadóhivatalában

József-körút 18.

Magyar Könyvtár.

Szerkeszti: RADÓ ANTAL.

Eddigi számaiban a következő

verses művek

jelentek meg:

(A verses színművek a színművek jegyzékében találhatók.)

Ábrányi Emil. Márciusi dalok és egyéb költemények. (85. szám.)

Arany János. Válogatott balladái. (11—12. sz.) Riedl Frigyes bevezetésével. Iskola kiadás

Arany János. Toldi. (69. 70.) Isk. kiadás.

Arany János. Kiseb költeményeiből, szemelvények. Rendezte és bevezetéssel ellátta Moravcsik Géza. (74—75.) Isk. kiadás.

Arany János. Toldi estje. Bánóczy József bevezetésével. Isk. kiadás. (87—88. sz.)

Arany János. Szemelvények Toldi szerelméből. Moravcsik Géza bevezetésével. (102—105. sz.) Isk. kiadás.

Arany János. Első lopás. József Ördög. Komáromy Lajos bevezetésével. (101. sz.) Isk. kiadás.

Arany János. Katalin. Kevehaza. Szent László füve. Bev. dr. Radnay Rezső. (Isk. kiad.) (121—122. Berzenyi Dániel Válogatott versei. Bevezetéssel (3. sz.)

Csokonai Vitéz Mihály, Dorottya. Négyessy László bevezetésével. (10. sz.)

Coppée. A kovácsok sztrájkja és más elbeszélő költemények Ford. Radó Antal. (4. sz.)

Gvadányi. A peleski nótárius. Kardos Albert bevezetésével. (79. sz.)

Kisfaludy Károly válogatott költeményei. Bánóczy József bevezetésével. (19. sz.)

Kölcsey Ferenc válogatott meséi. Négyessy László bevezetésével. (10. sz.)

Kurucvilág (A) költészet. Kardos Albert. bevezetésével. (42. sz.)

Magyar népballadák. Morvay Győző bevezetésével. (32. sz.)

Szabolcsa Mihály. Versek. (34. sz.)

Virág Benedek válogatott költeményei. Kiadta Zilinszky Aladár. (115. sz.)

Tennyson. Arden Enoch. Költői elbesz. Ford. Lőrinczi (Lehr) Zsigmond. (50. sz.)

Zrinyi Miklós. Szigeti veszedelem. Bánóczy József bevezetésével. (8. sz.)

Egy-egy szám ára 15 kr.

A megrendelésnél elég a fűzet számára hivatkozni. Az ár beküldése után bármely fűzetet bérmentve küld a

„Budapesti Napló“ kiadóhivatala,

de megrendelhető minden hazai könyvkereskedésben is.

Magyar Könyvtár.

Vasbutorok Divatárúk Pénzszekrények Gyermek-ruhák Fa-butorok Kalapok Úszó-cikkék Cipők Ezüst-ékszer

PARISI NAGY ÁRUHÁZ

BUDAPEST, VII. KERESPESI UT 38.

NÁSZ-és ALKALMI AJÁNDÉKOK.

TELJES KONYHA-BERENDEZÉSEK.

KÉPES NAGY ÁRJEGYZÉK INGYEN és BÉRMENTVE.

Minden 10 frtnyi bevásárlásnál, bármely fénykép után, művészies kivitelű, 60 centiméter nagyságu hü életnagyságu fényképet **INGYEN**

1899. julius hóban adunk és a képhez szükséges díszes kivitelű papírkertet (passe-partout) csupán 1 frt 50 krt számítunk. A világ egy műintézete sem képes az ingyenes képet önmagában 10 frtért elkészíteni.

Fegyverek Játék-árúk Inga-órák Diszjú árúk Zseb-órák China-ezüst Esernyők Szövetek Kosár-árúk

Patyi Testvérek Butor-áruháza.

Budapest, Kerepesi-ut 9/a., földszint és I. emelet, Pannónia-szálló mellett.

Nagy választék kizárólag szilárd hazai gyártmányú asztalos és saját készítményű kárpított butorokból, mindegyiket árakat felülmúló olcsó árakon. Teljes lakásberendezések, nyaraló- és szálloda-butorok 2 évi jótállás és felelősség mellett szállíthatók.

Tévedések elkerülése végett cégünkre és címünkre figyelni kérjük. Díszes butor-album 1 frt beküldése mellett bérmentve küldetik meg.

EGYETEMES REGÉNYTÁR

a legkiválóbb hazai és külföldi regények gyűjteménye. Egy-egy kötet ára csinos vászonkötésben 50 kr. Jegyzéke az Egyetemes Regénytár eddig megjelent kötetének.

Gyarmathyé. Asszonyokról ..... -50
Gyp. A szeleburdi ..... -50
Haggard Rider. „O.” 1.-
Haggard Rider. Salamon király kincse 1.-
Haggard R. Ismeretlen ország 1.-
Herzog F. Fenn és lenn 1.-
Herzog F. Simon Zsuzsa 1.-
Herman Ottó. Knopfmacher ..... -50
Hayse P. Felejthetetlen szavak ..... -50
Hungerford Mrs. Kis hercegnő ..... -50
Hungerford Mrs. A kis hőbortos ..... -50

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-kürt 18. 2 frtj terjedő megrendelések csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesítenek.

OGAK

2 főtől a nélkül, hogy a gyógyászatot el kellene távolítani, szájpaddal és nélkül is (hidmunka.) Foghúzás fájdalom nélkül. (Ocean injectio.) Igen tartós fogtömés. — **Fogkoronák** gyökerekre illesztettek, melyek a szájpaddal lást fölöllegessé teszik.

Fogorvos Dr. NEUFELD.
Május 1-től Kossuth Lajos-utca 14. szám.
Vasár- és ünnepnapokon d. u. 4-ig.

Epilepszia.

(Nyavalyatörés, nehézkor.)

Biztos gyógyulás az „Antiepileptique de Liege” által az idegrendszer minden neméből, kivált pedig a napjainkig gyógyíthatatlannak tartott epilepsziából. A röpirat bő felvilágosítást és a gyógyulási esetek nagy számát igazoló bizonyítványokat tartalmaz. Ezt mindenki ingyen megkaphatja, ki bérmentve levélben kéri.

Címezendő:
M. FANYAU gyógyszerész Lille (Nord)
vagy **TÖRÖK JOZSEF** gyógyszerárta Budapest, Király-utca 12 szám.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonatorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvosi tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Váci-körút 4. sz. 1. em.

A legelhanyagoltabb húgyvesefolyásokat, bujakóros sebeket, syphilit, az önfertőztetés utóbjait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerül

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátréncbajokat gyógyít a legújabb gyógy-módszer szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön váróterem.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg leggyorszerűl is gondoskodva lesz.

Dr. Spitzer arckenőcse

50 év óta minden világörzsbe küldetik.

Csakis zöld cédulán levő ezen aláírással valódi

Dr. SPITZER arckenőcse ..... 35-50 kr. mosdóvíz ..... 40 -
Szálloda-szálló ..... 50 -
Lyon-rizsor ..... 50-80 -

Előváltanak mindennemű arcfoltot, pörsest, szeplőt és ezáltal fiomítják az arcot.

Dr. Kovács kézpasztája,

(csakis félhold alakú védőgöggel valódi) három nap alatt minden kezét gyengéddé és fehérré varázsol. Egy üvegtégely ára 60 kr.

Kapható minden gyógyszerháznál s gyógyszerüzletben.

FD-és széküldést rakítar:

Dr. KOVÁCS ERNŐ gyógyszerárta és illatszergyára, Budapest, VI., Gyár-utca 17. sz.

„Toilett-titkok” című füzetét kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Titkos betegségeket

húgyvesefolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbjait, az elgyengült férfierőt, magömléseket, a bujakóros utókövetkezményeket, nőknél fehérfolyást, bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátréncbajokat gyógyít a legújabb gyógy-módszer szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön váróterem.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg leggyorszerűl is gondoskodva lesz.

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-t doktor, volt oszák. kir. oszt. főorvos

RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.

Díjazott levelekre leggyorsabb figyelemmel válaszolattali és gyógyászati felől is gondoskodva lesz.

Nőknél külön váróterem.

Uryantól megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NEPSZERŰ UTMUTATÓ** (már 15-ik kiadásban megjelent) neml betegségek és ezek szászorú gyógykezeléséhez című könyve, veit ára 2 frt 50 krt, most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz kr. most csak 90 kr. A könyv mellett bérmentve v gy 90 kr. elküldve, 1 frt beküldése mellett bérmentve v gy 90 kr. utánvétel mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A neml élet ébredése. — III. Az önfertőztetés és az éjjeli macimlések. — IV. Húgyvesefolyás (trippa) és húgyvesefolyás utókövetkezményei. — V. A bujakóros (syphilitis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierőt. — VIII. Nőmagtalanlás. IX. A ivarszervek megbetegedéseinek főtünetjei: prostitució.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb

PAP lan PAP lan PAP lan

1. szeszehajtható vaságy 3 matracral 10.-
1 db rongy paplan 1.70
1. — — — — — 2.50
1. — — — — — 3.50
1. — — — — — 4.50
1. — — — — — 5.50
1. — — — — — 6.50
1. — — — — — 7.50
1. — — — — — 8.50
1. — — — — — 9.50
1. — — — — — 10.50
1. — — — — — 11.50
1. — — — — — 12.50
1. — — — — — 13.50
1. — — — — — 14.50
1. — — — — — 15.50
1. — — — — — 16.50
1. — — — — — 17.50
1. — — — — — 18.50
1. — — — — — 19.50
1. — — — — — 20.50
1. — — — — — 21.50
1. — — — — — 22.50
1. — — — — — 23.50
1. — — — — — 24.50
1. — — — — — 25.50
1. — — — — — 26.50
1. — — — — — 27.50
1. — — — — — 28.50
1. — — — — — 29.50
1. — — — — — 30.50
1. — — — — — 31.50
1. — — — — — 32.50
1. — — — — — 33.50
1. — — — — — 34.50
1. — — — — — 35.50
1. — — — — — 36.50
1. — — — — — 37.50
1. — — — — — 38.50
1. — — — — — 39.50
1. — — — — — 40.50
1. — — — — — 41.50
1. — — — — — 42.50
1. — — — — — 43.50
1. — — — — — 44.50
1. — — — — — 45.50
1. — — — — — 46.50
1. — — — — — 47.50
1. — — — — — 48.50
1. — — — — — 49.50
1. — — — — — 50.50
1. — — — — — 51.50
1. — — — — — 52.50
1. — — — — — 53.50
1. — — — — — 54.50
1. — — — — — 55.50
1. — — — — — 56.50
1. — — — — — 57.50
1. — — — — — 58.50
1. — — — — — 59.50
1. — — — — — 60.50
1. — — — — — 61.50
1. — — — — — 62.50
1. — — — — — 63.50
1. — — — — — 64.50
1. — — — — — 65.50
1. — — — — — 66.50
1. — — — — — 67.50
1. — — — — — 68.50
1. — — — — — 69.50
1. — — — — — 70.50
1. — — — — — 71.50
1. — — — — — 72.50
1. — — — — — 73.50
1. — — — — — 74.50
1. — — — — — 75.50
1. — — — — — 76.50
1. — — — — — 77.50
1. — — — — — 78.50
1. — — — — — 79.50
1. — — — — — 80.50
1. — — — — — 81.50
1. — — — — — 82.50
1. — — — — — 83.50
1. — — — — — 84.50
1. — — — — — 85.50
1. — — — — — 86.50
1. — — — — — 87.50
1. — — — — — 88.50
1. — — — — — 89.50
1. — — — — — 90.50
1. — — — — — 91.50
1. — — — — — 92.50
1. — — — — — 93.50
1. — — — — — 94.50
1. — — — — — 95.50
1. — — — — — 96.50
1. — — — — — 97.50
1. — — — — — 98.50
1. — — — — — 99.50
1. — — — — — 100.50

GICHNER JANOS és TÁRSA
paplan, matrac és kárpitosáru gyárosok, szőnyeg, függöny-ágy-és asztaltörzst. nagy váll asztaltörzst.
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám.
Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.
Nem kész árakat kiserőlünk, vagy a pénzt visszaadunk

Nagy butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtos, diófa fényezett ..... 34 frt
2 ágy, diófa, fényezett 22
1 éjjeli szekrény, diófa, fényezett 8
1 mosdó, 2 ajtos, diófa, fényezett 14
2 szekrény, 2 ajtos, diófa, matt 38
2 ágy, magas, diófa, matt 38
2 éjjeli szekrény, diófa, márvánnyal 22
1 kredenc, 4 ajt. filikés, faragott, feh. márv. 46
1 diván, magas támla szőnyeggel 40
1 ebédlő-asztal, diófa, matt 14

1 ebédlőszék, ó-német stíl ..... 4 frt
1 íróasztal, 3 fiókos 16
1 hálószoba, matt diófa 125
1 hálószoba, faragott 170
1 garnitúra crépe- vagy bourette-behuzat 60
1 garnitúra selyem-behuzat 80
1 garnitúra plüss-behuzat 95
1 szalonasztal 10
1 consol márvánnyal és tükör 26

Nagy választék egyszerű, valamint a legdíszesebb kivitelű bitorokban.

Dósa Kálmán

fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe
Budapest, Erzsébet- és Sas-utca sarok, I. emelet.
Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Kiss József

összes költeményei.

Első teljes kiadás, mely a Jéhova és mese a varróép-ről című hosszabb költeményeket is tartalmazza. Ára a költő aerképével díszes vászonkötésben 1 frt 50 krajcár.

Ez a legszébb, legolcsóbb s lekedveltebb ALKALMI ajándék.

Vidékre postai bérmentve: küldéssel 1 frt 60 kr., ha ez összeg előre keltetik be, kapható a „BUDAPESTI NAPLO” kiadóhivatalában

KOSSUTH LAJOS élete és működése.

Írta: GRACZA GYÖRGY.

Ára első kiadásban 1 frt 20 kr. Diszkiadásban velin papírra nyomtatva 15-szörös színynyomatu borítékkal 2 frt. Diszkiadásban 3 frt.

Az érdekes szöveg közt a következő képek vannak: Kossuth az 1831-ik pórlázadás alkalmával örsézer szervező. Kossuth elfogatása. Kossuth kétszáz ezer ujoncot kér az ország védelmére. Baraccone. Kossuth a szegedi nép között. Kossuth imája a kápolnai honvédsiroknál. Kossuth diadaluja Pesten. 1848—49-iki honvéd érdemei. Kossuth Magyarországi kormányzóává választatik. 1849-iki honvéd-érdemkereszt. Kossuth bucsuja a háztól. Kossuth angliai felolvasó körútjából. Az oroszországi magyar légio zászlószentelése. Kossuth megérkezése Angliába, stb. stb.

Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában Budapest, József-körút 18. szám.

Orvosi rendelő intézet

súlyos krónikus betegségek gyógyítására
Budapest, V., Váci-körút 18.

Számos súlyos betegség, amelyek eddig legnagyobb gondot okoztak az orvosnak s amelyek tudományának tehetetlensége zátonyra jutott, immár

Dr. KOVÁCS I.

egyet. orvosudor Hámopata

nj hámopatiái gyóymódja által eredményteljesebb kezelésben részesülhetnek. Páratlan gyógyhatásának bizonyult a Hámoterapia:

Asthma, szív és gyomorbetegségeknél; **Köszvény**, sápkórás és hólyagbetegségeknél; **súlyos feégbajok** (migrain, álmatlanság, szédülés, hysteria és Neurasthenia) **makacs vér- és bőrbántalmaknál**. (Utóbbi betegségeket chemiai orvosságok mellőzésevel, saját találmányu belgészai gyóymódjával kigyógyít.)

Egyetlen és legbiztosabb védelem: **Széhhűdés, kezdődő vakaság és elmezavar ellen.**

Rendelés: naponta 9—14 és 4—7-ig. — Levélre válaszol. — Meghívásra beteget látogat (a vidéken is). — Kívánatra külön rendelés.

Most jelent meg!

Jukker-leány.

Írta PEKÁR GYULA.

Ára 1 frt 50 kr.

Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, Budapest, József-körút 18. szám.

A l á í r á s

a Magyar Agrár- és Járadékbank Részvénytársaság

12,000.000 korona névértékű

4¹/₂%-os zálogleveleire.**A szelvények negyedévenként február 1-én, május 1-én, augusztus 1-én és november 1-én esedékesek.**

A Magyar Agrár- és Járadékbank részvénytársaság Budapesti alapszabályai 6., 55–60. §§-ai alapján zálogleveleket bocsát ki ingatlan jóságok tulajdonosainak — házakat is ide értve — telekkönyvi bekebelezés ellenében nyújtott kölcsönök alapján.

A jelzalog becsértéke a kölcsön-összegnek és a mindenesetre előzőleg bekebelezett teher-tételeknek legalább kétszeresét kell, hogy képezze.

Ezek a záloglevelek, a melyeknek első kibocsátását egy a bécsi Union-Bank, a budapesti Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank és a berlini Berliner Handels-Gesellschaft vezetése alatt álló consortium vette át. A sorozat jelzéssel vannak ellátva, 200 korona, 1.000 korona, 2.000 korona és 10.000 korona névértékű darabokban állítatnak ki, előmutatóra szólnak és a kiállítás napjától a visszafizetésre meghatározott napig február 1-én, május 1-én, augusztus 1-én és november 1-én utólagosan esedékes negyedévi részletekben évi 4¹/₂%-kal kamatoznak.

A kamat-szelvények az 1899. évi XXX. t. c. értelmében most és a jövőben minden adó-levonás nélkül váltatnak be.

A záloglevelek kiállításuk napjától számított 50 éven belül, minden év február 1-én és augusztus 1-én megtartandó félévi sorsolások útján fizettetnek vissza teljes névértékben. A kisorsolt záloglevelek 3 hónappal a sorsolási határnap után válnak esedékessé.

A tőke és kamatok kifizetése bélyeg- és költségmentesen történik.

A Magyar Agrár- és Járadékbank részvénytársaság lemond arról a jogról, hogy ezeket a zálogleveleket 1908. január 1-ig convertálhassa, úgy, hogy a záloglevelek nagyobb mérvű kisorsolása ezen határidőn belül csak a kibocsátás alapjául szolgáló jelzalogos tartozásokra teljesített rendkívüli visszafizetések mértéke szerint történhetik.

A kisorsolt záloglevelek számai a „Budapesti Közlöny”-ben és a hivatalos „Wiener Zeitung”-ban, valamint más bel- és külföldi lapokban közzétételnek, s kamatozásuk az esedékesség napján szűnik meg.

A visszafizetésnél a záloglevelekkel együtt az összes ezekhez tartozó, esedékessé még nem vált szelvények is visszaszolgáltatandók, ellenkező esetben a hiányzó szelvények összege a tőkéből levonatik.

A kamatszélvények és a kisorsolt záloglevelek beváltása a birtokos választása szerint

Budapestben: a Magyar Agrár- és Járadékbank részvénytársaságnál,

„ a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Banknál,

Bécsben: az Union-Banknál,**Berlinben: a Berliner Handels-Gesellschaftnál,**

„ az A. Schaaffhausen'scher Bankverein-nél,

M. m. Frankfurtban: a Deutsche Effecten- und Wechsel-Banknál,**Amsterdamban: az Amsterdamsche Banknál,**

„ a Wertheim és Gompertz cégnél,

Londonban: a Glyn, Mills, Currie & Co. cégnél,

esetleg más közteendő helyeken történik.

Külföldön teljesítendő fizetések a fizetési hely törvényes értékében teljesítetnek, a bécsi rövid lejáratu váltók mindenkorí árfolyama szerint.

A záloglevél birtokosának követelési joga elévülés által, a tőkére vonatkozólag a lejáratú naptól számított 20 év, a kamatokra vonatkozólag 6 év elteltével megszűnik.

A Magyar Agrár- és Járadékbank részvénytársaság záloglevelei az 1899. XXX. t. c. értelmében óvadékképeseknek és a községek, testületek, alapítványok, nyilvános felügyelet alatt álló intézetek, továbbá gyámoltak és gondnokoltak pénzeinek (1895. évi VI. t. c. 13. §-a), ugyisint a hitbizományi és letéti pénzeknek gyümölcsöző elhelyezésére alkalmasoknak nyilvánítottak.

Ezen záloglevelek biztosítását szolgálják a jelzalogul lekötött ingatlan birtokokon kívül az 1876. évi XXXVI. t. c. értelmében alkotott külön biztosítéki alap, legalább 3 millió korona összeggel és a bank egész vagyona.

Az alapszabályok 16 és 56 §§-ai, valamint az 1876. évi XXXVI. t. c.-nek a társaság alapszabályaiba bekebelezett 15. §. értelmében, a forgalomban levő záloglevelek összege, az ezek külön biztosítására rendelt külön alap huszszorosát nem haladhatja meg.

A Magyar Agrár- és Járadékbank részvénytársaság 1895. június 1-én alakult meg, alaptőkéje 24 millió korona, mely 60.000 drb. teljesen befizetett 400 koronás részvényből áll.

Az igazgatóság tagjai a következők:

Hieronymi Károly, val. b. t. tanácsos, elnök; **Barta Arnold**, ügyvezető igazgató; madarasi **Beck Miksa**, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank elnöke; Gróf **Boos-Waldeck Fülöp**, val. b. t. tanácsos, a bécsi Union-Bank igazgató tanácsosa; **Bujanovics Sándor**, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület alelnöke; csetei **Herzog Péter**, nagybirtokos, a Herzog M. L. és Tsa cég főnöke; dr. **Králik Lajos**, ügyvéd; **Leipzig Vilmos**, nagyiparos; **Minkus Jenő**, a bécsi Union-Bank igazgatója; Gróf **Széchenyi Gyula**, val. b. t. tanácsos; **Vöröss Sándor** miniszteri tanácsos, a kormány által kiküldött igazgatósági tag (alapszabályok 33. §-a).

Budapest, 1899. július havában.

Magyar Agrár- és Járadékbank részvénytársaság.

Ezen záloglevelekből: 12,000,000 korona névértékű részösszeget az alulírott bankok a következő feltételek mellett ezennel aláírásra bocsátanak:

1. Az aláírás:

Budapestben:

a Magyar Agrár- és Járadékbank részvénytársaság-nál, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank-nál, és ennek budapesti fiókjainál, továbbá

Pozsonyban: }
Fiumében: } a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank fiókjainál:
Kolozsvárott: }**Berlinben:**a Berliner Handels-Gesellschaft-nál
az A. Schaaffhausen'scher Bankverein-nél,**Mm. Frankfurtban:**a Deutsche Effecten- u. Wechsel-Bank-nál,
az Amsterdamsche Bank-nál,**Amsterdamban:**a Wertheim és Gompertz cégnél,
a Coates Son & Co. cégnél,**Londonban:**az Union-Bank váltóüzletében,
az Union-Bank fiókjánál,**Bécsben:****Triesztben:**

az Union-Bank fiókjánál.

} az ezen helyeken közteendő feltételek mellett.

1899. július 25-én

történik, az illető helyen szokásos üzleti órák alatt.

2. Az aláírási ár 200 korona névértékenként o. é. 99 frt 80 krt teszen az átvétel napjáig járó 4¹/₂%-os folyó kamatokkal együtt.

3. Az aláírás alkalmával biztosítékul az aláírt névérték 5%-a teendő le készpénzben, vagy olyan értékpapirokban, a melyeket az illető aláírási hely megfelelően talál.

4. Az átengedés, a melynek magasságát minden egyes aláírási hely belátása szerint határozza meg, az aláírás lezárása után, az aláíróknak értesítése mellett lehetőleg rövid idő alatt megtörténik. Az esetben, ha az átengedés kisebb, mint az aláírt összeg, úgy a biztosíték felesleges része haladéktalanul visszaadatik.

5. Az átengedett záloglevelek az aláírási ár fizetése ellenében folyó évi augusztus 1-től kezdve veendő át és pedig azok egy harmadrésze legkésőbb f. évi szeptember 15-ig, egy harmadrésze legkésőbb f. évi október 15-ig, az utolsó harmad pedig legkésőbb f. é. november 15-ig. Az aláíróknak szabadságukban áll azonban, hogy a nekik átengedett címleteket f. évi augusztus 1-től kezdve egészben, vagy 5000 koronánál nem kisebb részösszegekben az előbbi határnapok előtt is átvehessék. A letett biztosíték a teljes átvétel megtörténte után számoltatik el, illetve fizettetik vissza.

Budapest és Bécsben, 1899. július havában.

Magyar Leszámitoló- és pénzváltó-bank.**Union-Bank.**

Minden szó egyességi beiktatása postá... betűkből 2 kr. Címmelet ellátott hírdetéseikért külön 30 kr. kincstári bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

APROHIRDETÉSEK

ELŐFIZETÉSEK felvételnek a BUDAPESTI NAPLO részére a kiadóhivatalban József-körút 18. számánál

Bréuer névűk, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarok.

Nemecsek-féle tőzsde Peltő-tér.

Weitzsaeck Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrásy-ut 50.

Deutsh Miksané, Andrásy-ut 38.

Schwartz hirdetési iroda Marokkó-utca 2.

Soprony V. dóhány-tőzsde, Kerepesi-ut 1.

Memorandum! Fogadj közönetemet. Gondolkozz és megduszultan állók előtted. Dolgozom, ahogy Te büszke lehetsz. De a csütörtöki jelentet szövegnyírja égeti arcomat s ez csak akkor fog megszűnni, ha büszkém egy részét magadra vállald. Es megnyugtatsz a jövőre nézve, különben megadóssal elpusztulok. Gondolj a heizytemre, írjál és írd meg, havá irhatok posterestente. A fővárosból nem távozhatom el. Sok jutott nekem, ha nem támogatsz, feladom a küzdelmet. 4027

Fiatalléány, kinek a fővárosban hiány ismeretese, ennek hiányában levelezni óhajt irj emberrel. Személyes ösmeretseg kölcsönös tetészet esetén nincs kizárva. Levelet. O-Buda 5763-jellegével kér e laphoz. 2433

Sziv-utca Bájós fekete angyal soa-rait, továbbbiakra nézve, esedezik „Szöke mérnök” kiadóhivatalba. 4632

Svábhegy. Szerda előtt ne gyere. 4630

Weingruber 23-án Kérjél azon kedves bilygyot, kit e lapra figyeltmetztünk, boldogítsa néhány sorral azt a Három Asztalváltozót. 4640

Vezérlésillagom. Ut egy látom nagy baj van, mert különben a napnál is világosabban tündöklő szerelmed közepette, nem hiteltem, hogy így megfeledezz rólam, így kinszenvedésre itélj. Kedden vagy szordán este ottan leszek, mikor is 8-kor arra jövök, azután rendes időben a szokott helyen. Isten áldjon, csókofezerszerbánsatos Buksi. 4638

En 15 éves izr. özvegy vegres-és gabonakereskedő vagyok közel Budapesthez virágöz uzetlem, házam és földjeim vannak. Óhajtanék nosülni gyermekeimen özvegy vagy korosabb hajadonnal kitaléghál is 3-tól 5 ezer forintig hozomány-nyal bír. Cim a kiadóba. 2434

Ne aggódjék G. nem fecsegett, továbbbiakban intézkedést várja Lacl. 2435

Aladár Jelöljön meg sürgösen egy napot, hogy levélben fontos hírről értesithessem. Az asszony. 4633.

COPYING OFFICE.

Bárminemü írás-munkákat, leírásokat, sokszorosításokat és fordításokat mind n nyelvben, ugy mint gyorsírói v. fonograf felvételeket elvállal a „YOST” írógép r. t. Erzsébet-körút 9-11. New-York palota.

Gábor! Jól érzem magam. Fél-tizenkettőkor mentem haza. Semmi újsg. Remélem te is jól vagy. Csókol Teréz.

Nemo. A tüz martaléka lett, pedig szívem fölött volna méltó helye. A viszontlátás édes reménye tart fenn. Itt vagy ott — de viszontlátás! Vágra nemem lehetetlen — Te tudod miért. Bereg is elhagyta. Talán Abonyban? — mielőbb! Addig is ezer ödes csók száll feléd. Szeretlek mindhalálig; hűséged régej! 4634.

Azt az elragadó szépségű, mély tekintetű hölgyet, kit vasárnap Kovács-Patakon e lapra figyeltettem, kéri hallgatag bámuloja írjon „Diavoló” címen a kiadóhivatalba, hajlandó-e vele megismerkedni? 4639.

Szép kisebb és nagyobb lakások világos udvaru átjáró házában augusztus 1. kiadók. Nagydíj utca 15 és Nyár utca 18. 4635.

Budai nyaralóban Villamostól 3 perenyire intelligens, szolid lakotárs keresetlik. Cim a kiadóhivatalban. 2432.

Müegyetemi hallgató házatnitói vagy más neki megfelelő foglalkozás keres. Szives ajánlatok „Müegyetemi hallgató” címen kéretnek a kiadóba. 2431.

Az Erzsébet-körút legélérkebb helyén, 34-dik szám, I. emeletén egy gargon lakás orvosi rendelő lakásnak, ügyvédi vagy kereskedelmi irodának igen alkalmas, augusztus 1-ére azonnal kiadó. Ertekezhetni 2431.

Butor. Szönyegdiván és más minden, nagyon olcsón eladó. Teréz-körút 21. felemelet 2. 4637

I szoba nagy konyha, éléskamra, closet, József-köruton évi 200 frtért azonnal átadó. 4636

Comptoirista v. gyakornok, ki már több évig egy helyen volt alkalmazva és az irodai teendőkben, ugy az írógép kezelésében teljes jártassággal bír, azonnali belépésre állást keres, megfelelő díjazás mellett. Otthonra is elvállal mindenféle munkálatokat. Cim a kiadóban. 2436

Szép lakások 2 és 4 szobásak jutányos bért kiadók augusztus 1-re Eötvös-utca 39.

Egy új angol korekpar eladó. Ára 110 forint. Bővebbet a kiadóban. 4623

Ertelmes

takarékpenztári tisztviselő délutáni foglalkozást keres, esetleg üzletekben könyvelést és levelezést elvállal, szerény díjazás ellenében. Szives megke- reséseket „Török” címen továbbit a kiadóhivatalv 2430

Lámpákat, szönyegeket, függönyt, mosdó service-t s más ilyen szobafelszerelési dolgokat óhajtok venni. Lehet használt is, de jó állapotban. — Ajánlatot „Eric a brae” jellegivel kerek a kiadóhivatalba. 2413

Kiadó szoba. A Kerepesi-uton a Nép-színház mellett egy cisanosa butorozott két ablatos teljesen föregyemen ütoai és egy ugyano-nyan udvari szoba, mindkettő teljesen külön beraittal a lépcsőházból jutányosan kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2409

Kronikus (rég) betegségek legbiztosabban gyógyíthatók a természetüi gyógyításmóddal Dr. Palócz intézetében. Budapest, IX., Vámbázkörút 7. Prospektus ingyen. Ugyanott kapható: „Népszerű orvosi tanácsadó”. Irta dr. Palócz. Ára 3 korona.

Hogyan kell befözni gyümölcsöt, főzeléket, salátát épen eltartani: ezt tanítja Zilahy Agnes kitűnő új kötete a Beföztek könyve. Ára kötve 60 fr., 70 kr. e öleget utalványozás esetén bérmentve küldi a könyvet Singer és Wolfner könyvkereskedés Budapeston, Andrásy-ut 10. sz.

Köbhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle pemete-fücsükkát.

Kereskedelmi tanfolyamot végzett kisasszony pénztárhoz, esetleg könnyebb irodai teendők végzésére ajánlkozik. Cim a kiadóban. 2404

Született angol hölgy francia és angol lelkéket ad mérsékelt árt. Megkereséseket „Albion” jellegvel e laphoz kér, hol esetleg címe is megtudható. 2387

Egy fiatal nős kereskedő kinek jelenleg is üzlete van, keres utazói, raktárnoki, pénzbe- szedői vagy más megfelelő állást. Cime a kiadóhivatalban. 2421

Jó forgalmu fűszer-üzlet 16 ezer lakossal bíró vidéki városban más vállalat miatt azonnal átadó. A szükséges összeg 5—600 frt. 2420

Délutáni foglalkozást bármely irodai munkában keres egy magánhivatalnok, ki magyarul és németül tökéletesen levelez, franciául, olaszul és angolul is tud. Szives ajánlatokat „Szorgalom 48” alatt a kiadóhivatal közveti.

Gazdasszonyi állást keres egy magányos hölgy, ki a háztartás minden ágában jártas. Cim a kiadóhivatalban. 2424

Egy szép fekvésű

telek, mely 2000 □-öi gyönyörű kiltással, jó kocsisút, s vízvezetékkel ellátva, a Szemlőhegyen, azonnal eladó; ezen telek már parcellázva külön ház helyeknek is eladó. Cim a kiadóban. 2416

Irodatalajdonosok figyelme! Sürgös alkalmazást kér családos, intelligens egyén, volt hírlapíró és irodatiszt, ki a magyar és német fogalmazásban, levelezésben, irodai teendőkben teljesen jártas. Jó bizonyítványokkal és legküzöb referenciákkal rendelkezik. Cim a kiadóban, esetleg levélleg „D. J. tehetséges” jelleg alatt. 2423

Kerékpár, majdnem új, elegáns és finom kivitelű, igaz amerikai gyarmány, betegséggel miatt azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2418

Kinek kell? Augusztusra elegendáns és kenyelemmel butorozott tiszta és föregyementes különbejáratu szoba kiadó olcsó ártért uraknak vagy hölgyeknek. Legjobb kiszolgálás biztosítva. Vidékiek vagy helybeliek is levélleg „Féregmentes” jellegvel kérdezésküldhetnek, avagy a címet megtudhatják személyesen is a kiadóhivatalban. 2406

Könyvű fizetési feltételek! Diszes, olcsó vasbutorok, gyermekkönyvek, rугanyos acélszönyeg-ágybetétek, afrik- és léször-matrácok, paplanok, szövetgyöngyök, jegy- és asztalterítők, kárpitozott fa-butorok, tükrök, és függőlámpák kaphatók Pápai és Náthán gyárosoknál, Budapest, VI., Andrásy-ut 2. (Főnőre-palota). Vidékre és helyben részletfizetésre is szolgálunk minden árfelemelés nélkül. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Olcsó arany és ezüsteladás, valamint a legzsebb ékszertárgyak u. m. arany fűrészláncok kólófogóval grammja 85 kr., arany férfifűrészlánc 18 frt., arany női órák 10 forint, gyémántgyűrűk, fűlbevalók, broszok, 6 frt 50 krtól kezdve. 12 arabb valódi ezüst ezüstözök 6 frt 25 kr., ékezőszervizek 12 személyre 140 frt, 6 személyre 75 frttól kezdve. Girandolok, gyertyatartók, tálcák és e szakmába vágók cikkek grammja 6 kr., minden darab hivatalos fényképpel van ellátva. Veszünk zálóházai cédulákat.

Grünberger A. Béla örökösél Budapest, Városház-tér 9. (Harris-bazár) l. em. ajtó 23. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Saison! beállítva figyeltmettem a n. é. közönséget azon szép és jó új berendezésre, hogy nálam darabonként 1 forintért lehet szép és elegáns kidolgozott Makart-fényképeket készíttetni. Hölgyeket vagyok bátor figyeltmetteni, hogy világos ruhákban is tökéletes sikerült képeket készítek. Vidéki fényképek után nagytársok lelkisimertes kivitelben jutányos árban ezközöltetnek. WAITZNER fényképész, Budapest, Erzsébet-körút 20. szám.

Pályázati hirdemény.

Magyar kir. államvasutak Budapest jobb. Üzletvez. 25203/99. sz.

A magyar királyi államvasutak Újvidéki Állomás-épület bővítése és részben átalakítása céljából ezenel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

A tervek, az ajánlati költségvetés, részletes leírás, a szerződési tervezet, a feltétlfuzetek és a pályázati feltételek Budapest jobbparti Üzletvezetőség pályázati és építési osztályánál (Külső Kerepesi-ut), valamint az újvidéki osztálymérnök-ségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Jog-örvényes és kellőleg bélyezett ajánlatok legkésőbb f. 6. augusztus 2-án déli 12 óráig üzletvezetőségünk 1-ső osztályánál nyújthatók be lepecsétel-ve emel felirattal: (Ajánlat az újvidéki felvételi épület bővítésére és részben átalakítására.) Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Bánatpénz fejében legkésőbb f. évi augusztus 1-én déli 12 óráig 3000 frt, azaz háromezer frt készpénzben, vagy állami letétrek alkalmas értékpapirokban gyűjtőpénztárunknál (Külső Kerepesi-ut) lefektetendő. A bánatpénzről szóló letéjegy az ajánlat-hoz nem eszótalando. Az értékpapirok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén a legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebbi árfoalyam szerint számíthatnak, de névértékben felül számításba nem vétetnek. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térvi visszényvel adandók fel. Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fenntartjuk. Budapest, 1899. jul. hó.

Az Üzletvezetéség. (Utánny. nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak Igazgatósága. 113696/CI.

Hirdetmény.

Éz 1900. évben Párisban tartandó világkiállítás-son részvevő kiállítások tájékoztatása céljából már most közhírtetetik, hogy ugy a kiállításra küldendő mint az onnan visszaküldendő, el nem adott és ki nem sorolt kiállítási tárgyak szállítására (élő állatok kivételével) a magyar és osztrák, valamint a bosznia-hercegovinai vasutak ugy az oda, mint a visszazállításra nézve helyi díjazásaiak díjtételeiből, nemkülönben az ezen vasutak egymásközti forgalmában fennálló köteleli árudíjzabások díjtételeiből 50%-nyi mérsékelést engedélyeztek, a visszaküldés határidejét a kiállítás berekesztését követő 6 hónapra terjesztették ki.

Az osztrák és magyar, valamint a bosznia-hercegovinai vasutak részéről engedélyezett ezen kedvezmény mikénti alkalmazására vonatkozó feltételek, valamint a külföldi vasutak kedvezményei később fognak közzé tetetni.

A kiállításra rendelt élő állatokra Párisba és vissza való szállítására a fentnevezett vasutakon a kiállítás díjazására érvényes díjazás fog alkalmaztatni.

Budapest, 1899. jul. hó. A magy. kir. államvasutak igazg. (Utánny. nem díjaztatik.)

Butor

ugy készpénzért, mint részletfizetésre legjutányosabb Ehrentren és Fuchs testvéreknel BUDAPEST, VI., Teréz-körút 8. (Andrássy-ut közelében.)

Egyszerű ebédet, de jót keresek a VIII-ik kerületben. Levelet „Jó ebéd” címen kerek e laphoz. 2412

Legolcsóbb, legszebb vizsgálati utalomkönyvek. Filléres könyvtár. Egy-egy kötet ára 25 kr.

Elbeszélések, tört. elbesz., mesék, regék, versek, műt- nak és leányoknak. A kötetek igen szépen, mutatósan vannak bekötve és egy a tartalom, mint pedig kiállítás és ár tekintetében páratlanok a maguk nemében.

Szerkesztő: Pósa Lajos.

- 1. Mikszáth Kálmán Huszár a teküben és egrég elbeszélések. Képekkel. 25 kr.
2. Bárony István Jó az Isten. Elbeszélések. Képekkel. 25 kr.
3. Bodonyi Nándor Matyi meg Kati. Mese. Képekkel. 25 kr.
4-5 Madarassy László A kis hadserög. Történeti elbeszélés. Sok képekkel. 50 kr.
6. Pósa Lajos Haza. Szabadság. Hazafias költemény és szavalmányok. Képekkel. 25 kr.
7. Fáy J. Béla A kínai órák. Az aranytollu tyúk. Két mese. Képekkel. 25 kr.
8. Margitay D. Illés gróf és Olga grófkisasszony. Képpel. 25 kr.
9. Murai K. Komédiás. Palkó. Róka. Pál farsangjai. Két tréfás történet. Képpel. 25 kr.
10-12. Jókai M. A medvék országában. Elbeszélés. Képpel. 75 kr.
13. Hetveí Gábor. Mondák. Regék. 25 kr.
14. Szalai Emil A zöld madár. Mese sok képpel. 25 kr.
15. Bodonyi N. A kistor-nyal lelkész. Elbeszélés. Képpel. 25 kr.
16-17. Madarassy L. Harc az állatokkal. Elbeszélés. Képekkel. 50 kr.
18. Magyar költők Irták többen. Areképekkel. 25 kr.
19. Gyermekszínház Három egyfelvonásos szin- darab. 25 kr.
20. Gárdonyi Géza Tarkabarka történetek. Képekkel. 25 kr.
21-23. Gaál Mózes. Minden a hazától. Történeti elbeszélés. 75 kr.
24. Tábori Róbert Vidam történelem. Vig elbeszélés. Képpel. 25 kr.
25. Arpdó népe. Képek hazánk ezredves mult- jából. Irták: Sebök Zs. Pósa L., Tábori R., Gaál M., Kemechey J., Egri Gy., Tutsek A. Sok képpel. 25 kr.
Minden kötet külön is kapható. — A gyűjteményt fojtatjuk.
Megrendelésnél legolcsóbb minden számért 25 krt, és 2 krt portóra postautalványon előre beküld- én, ebben az esetben bérmentve küldjük meg a rendelt példányokat. Husz kőtért 5 frt.
Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körút 18.

85 százalék

pénzfelül mindenféle sorsjegyre: Józsi, Bazilla, magyar, osztrák azs vöröskor- szerszerejyekre olcsó kamatozra 3-6 hónapra.

WOHL bankjában osztálysorsjegyekel Budapest, V., Dianafürdő.

Beniczykné Hajza Lenke

válogatott regényei Beniczkykné. Saját ke- zébe. 50
Beniczkykné. Ó az. Re- gény. 1.-
Beniczkykné. A heg- ség tündere. 1.-
Beniczkykné. Rang és pénz. 1.-
Beniczkykné. A ver. 50
Beniczkykné. Közvéle- mény. 1.-
Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körút 18.